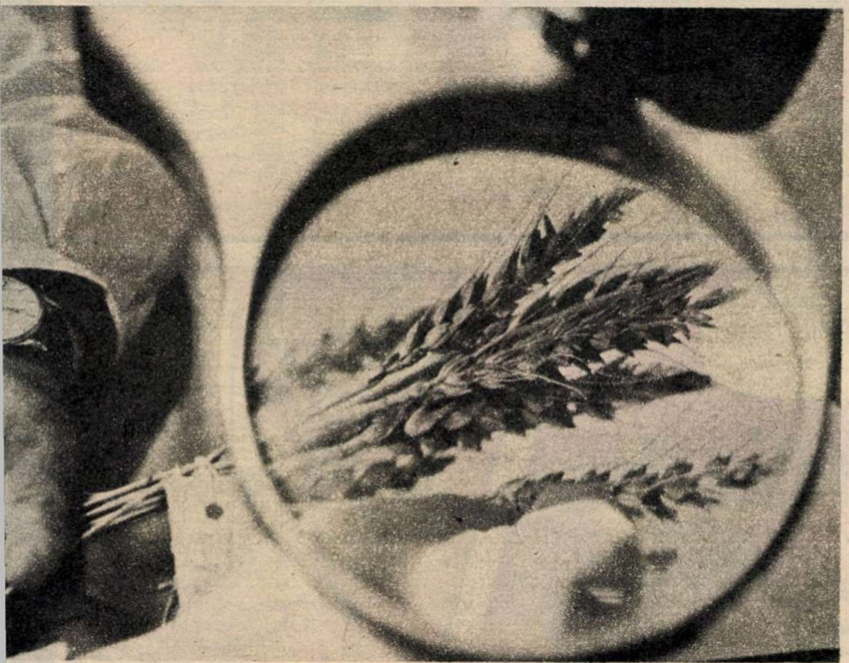

Fundulea este o adevărată „capitală" a recoltelor bogate. Vă invităm să vizitați prin intermediul acestor imagini binecunoscutul nostru institut.

În cele patru corpuri de seră ale biofitotronului se poate asigura programarea unui climat dirijat (iluminat, temperatură, umiditate atmosferică și a solului, ploaie, vînt și secetă artificiale). Într-una din serele biofitotronului este studiată, de pildă, rezistența culturilor de grîu la diferite condiții de mediu specifice anumitor zone agricole din țară.

Frunzele reprezintă „bucătăria" plantei, locul în care se asigură realizarea producțiilor mari. Dacă sînt atacate de boli și dăunători, dacă nu beneficiază de tratamente chimice adecvate, această „bucătărie" nu mai prepară hrana necesară plantelor și recolta se poate reduce la jumătate și chiar mai mult. Iată de ce specialiștii studiază rezistența diferitelor soiuri de boli.

În laborator și pe cîmpul experimental, specialiștii sînt preocupați să asigure sămînță de calitate, din categorii biologice superioare. Aici, în cîmp, se confirmă rezultatele valoroase obținute în laborator.

cele mai mănoase nu au reușit să obțină producții mai mari de 400–500 kg de grîu la hectar.

CEL MAI SPECTACULOS SALT

După mii de ani de recolte mici, cînd totul intrase pe un făgaș tradițional de lucrare a pămîntului, deodată, la începutul secolului al XIX-lea, în unele țări din Europa de vest se obțin producții medii de 1 400 kg la hectar. Se produsese o triplare a recoltei!

Cum s-a ajuns la acest salt spectaculos, la această fantastică performanță după ce mii de ani agricultorii nu reușiseră să smulgă pămîntului mai mult de 400–500 kg la hectar? De data aceasta nu mai este nevoie să apelăm la arheologie sau istorie, anii veacului al XIX-lea sînt foarte aproape de noi, iar secretul recoltelor bogate constă în spiritul de observație al omului și îmbogățirea cunoștințelor științifice cu noi descoperiri.

Iată, a fost suficient să apară ideea de a introduce în asolament, în cultură, trifoiul roșu pentru ca producția de grîu să se tripleze! Și aceasta pentru că trifoiul roșu are proprietatea – ca și toate celelalte plante leguminoase – de a înmagazina (sau fixa) azotul din atmosferă. Trifoiul roșu aduce astfel în sol, pe cale naturală, substanțele azotoase necesare, oferind cerealelor azotul care le favorizează creșterea și dezvoltarea într-o măsură atît de mare încît le triplează producția. De fapt, această idee (a îmbogățirii solului cu azot prin intermediul plantelor leguminoase) anticipa utilizarea îngrășămintelor chimice cu azot.

Chimia începe să-și spună cuvîntul. Se știe că, în primele decenii ale secolului al XIX-lea, chimia cunoaște o dezvoltare vertiginoasă, iar industria chimică începe să ofere agriculturii substanțele de care are nevoie. Grație acestor progrese științifice și tehnice pe la sfîrșitul secolului al XIX-lea, grație utilizării îngrășămintelor chimice azotoase se obține o nouă dublare a producției de grîu. Prin introducerea îngrășămintelor chimice se obțin producții de 2 800 kg la hectar! **Să reținem aceste cifre: saltul producției de grîu de la 400 la 2 800 kg la hectar! Și acest salt a fost realizat la numai cîteva decenii de cel precedent (1 400 kg) după ce, mii de ani, producția de grîu fusese constant mică (400 kg la hectar).**

ȘI A ÎNCEPUT SECOLUL XX...

În secolul nostru se înregistrează progrese rapide în domeniul științelor naturii, iar științele tehnice fac să se dezvolte industria chimică și a construcțiilor de mașini, inclusiv cele agricole. Pămîntul, care cu cîteva sute de ani în urmă, era săpat cu hîrlețul și arat cu plugul la o mică adîncime, începe să fie lucrat după tehnologii științifice, care prevăd pînă la ce adîncime să se are cu tractorul, cîte îngrășăminte și în ce perioade să se folosească. Selecționerii, amelioratorii, geneticienii acumulează cunoștințe noi, pe care încep să le aplice în practică pe o scară tot mai largă. Ei aleg, de pildă, exemplarele cu spicul cel mai bogat, cu boabele cele mai mari, plantele cu calități superioare ca rezistență la cădere, la dăunători și boli, la intemperii (secetă, ger). Semințele selecționate de la astfel de plante sînt cultivate cu toată atenția, în condiții speciale. Agricultorul își dă seama că fiecare din factorii de mediu poate influența în bună măsură dezvoltarea plantei. Sînt apoi încrucișate diferite soiuri. Este o adevărată întrecere atît în ce privește obținerea unor noi plante cît și a unor noi rase de animale.

Așa se face că, prin deceniul patru al secolului nostru, sînt realizate și aduse în cultură soiurile de grîu intensive cu paiul scurt și tare (ceea ce le face să fie rezistente la cădere) și cu capacitate mare de asimilare a îngrășămintelor. Aceste noi soiuri ameliorate au făcut să sporească din nou și foarte mult producția medie de boabe: 4 500 kg la hectar. Numai cu 200 de ani în urmă recoltele erau abia de 400–500 kg la hectar! **În mai puțin de 200 de ani — și ce înseamnă 200 de ani față de miile de ani de cultivare a grîului? — producția medie de grîu a crescut de 10 ori!**

Ce a contribuit la acest fantastic progres? Ideea introducerii plantelor leguminoase în rotația culturilor, utilizarea îngrășămintelor chimice și folosirea soiurilor ameliorate.

SPRE SALTURI NOI

Noile tehnici de cercetare, de microscopie electronică, biochimie, inginerie genetică etc., au permis oamenilor de știință să cunoască mai bine mecanismele și procesele cele mai intime care au loc la nivelul diferitelor componente ale celulei și pe această bază să realizeze soiuri și mai productive sau capabile să dea recolte în zonele cele mai aride ale Terrei. Astfel, lui Norman E. Borlaug (S.U.A.) i s-a acordat Premiul Nobel în anul 1970 pentru crearea unor soiuri ce pot da recolte bune de grîu în zone foarte aride din Mexic, asigurînd astfel pîinea unor oameni care aveau mult de suferit din cauza secetei.

În ultimele două decenii s-a ajuns la dublarea unor producții de grîu prin asigurarea semințelor de înaltă calitate și productivitate, tehnologii moderne bazate pe mașini agricole, îngrășăminte și substanțe chimice pentru combaterea bolilor și a dăunătorilor.

În această cursă accelerată de obținere a unor producții cît mai mari, în competiția cu cele mai bune soiuri existente pe plan mondial, cele realizate de specialiștii de la noi din țară, de la Institutul de cercetări pentru cereale și plante tehnice de la Fundulea, s-au impus cu autoritate. Astfel, dacă pînă nu de mult, adică pînă în anul 1970, suprafața ocupată de soiurile de grîu românești reprezenta doar 2 la sută din total, în prezent, deci numai după 13 ani, s-a ajuns pînă la 85 la sută, o adevărată performanță, o confirmare a valorii acestor soiuri create în țară. Cifrele sînt elocvente: în comparație cu soiurile vechi, cultivate înainte de anul 1965, care puteau da 3 500–4 000 kg la hectar, soiul nou denumit Fundulea 29 a dat în anul trecut o producție de 7 640 kg la hectar, iar soiul Lovrin s-a apropiat de producția-record de 8 000 kg la hectar, obținut în anul trecut la C.A.P.-Dor Mărunt, județul Călărași.

Dacă aceste performanțe reprezintă astăzi recordul unui soi sau producția de vîrf a unei stațiuni ori a unor cooperative agricole de producție, în anii următori ele vor fi recoltele obișnuite ale întregii suprafețe cultivate cu grîu. Obținerea unor astfel de recolte la toate plantele de cultură, sporirea considerabilă a producției agricole vor contribui la realizarea noii revoluții agrare în România. Chiar și acest scurt istoric al performanțelor și recordurilor bobului de grîu ne arată că stă în puterea omului, în capacitatea lui de a cunoaște și înțelege fenomenele naturii să obțină tot mai multe produse care să-i asigure o existență îmbelșugată lui și generațiilor viitoare.

ELENA MARINESCU

Cutezătorii

Redactor șef MIHAI NEGULESCU; Secretar responsabil de redacție OVIDIU ZOTTA; Responsabil de număr HORIA ARAMĂ; Prezentare artistică POMPILIU DUMITRESCU; Prezentare tehnică LUCIA SICOMAȘ

Redacția Piața Scînteii nr. 1, București 33. Telefon 17 60 10. ADMINISTRAȚIA Editura „Scînteia" TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE: prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departamentul export-import presă P.O.B. 136—137 Telex 11 226 București.

Index 41838 12 pagini 1,50

SCENARIUL SORIN ȘTEFĂNESCU

DESENE: ION și V. MIHĂESCU

ÎNTÎLNIREA DE PE PLANETA MISTERIOASĂ

12

REZUMATUL EPISODULUI PRECEDENT: Cei trei au reușit să se regăsească, dar în clipa imediat următoare întîlnirii un nou fenomen începe să-și manifeste prezența.

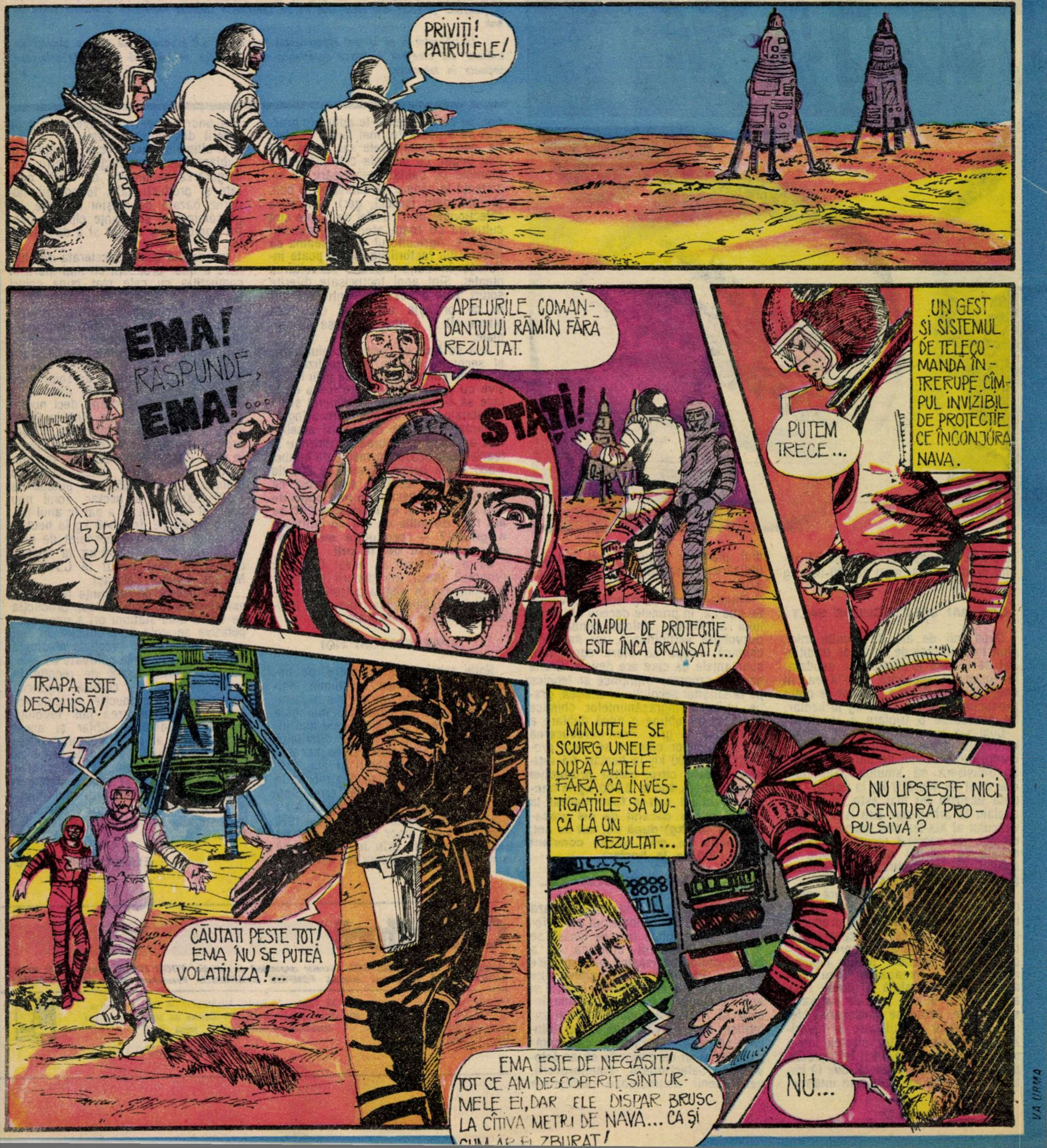
PRIVIȚI! PATRULELE!
EMA! RĂSPUNDE, EMA!...
APELURILE COMANDANTULUI RĂMÎN FĂRĂ REZULTAT.
STAȚI!
CÎMPUL DE PROTECȚIE ESTE ÎNCĂ BRANȘAT!...
UN GEST ȘI SISTEMUL DE TELECOMANDĂ ÎNTRERUPE CÎMPUL INVIZIBIL DE PROTECȚIE CE ÎNCONJURĂ NAVA.
PUTEM TRECE...
TRAPA ESTE DESCHISĂ!
CĂUTAȚI PESTE TOT! EMA NU SE PUTEA VOLATILIZA!...
MINUTELE SE SCURG UNELE DUPĂ ALTELE FĂRĂ CA INVESTIGAȚIILE SĂ DUCĂ LA UN REZULTAT...
NU LIPSEȘTE NICI O CENTURĂ PROPULSIVĂ?
EMA ESTE DE NEGĂSIT! TOT CE AM DESCOPERIT SÎNT URMELE EI, DAR ELE DISPAR BRUSC LA CÎTIVA METRI DE NAVA... CA ȘI CUM AR FI ZBURAT!
NU...

VA URMA

XVII. ÉVFOLYAM
837. SZÁM
1983. OKTÓBER 20.
CSÜTÖRTÖK

42

Jóbarát

A PIONÍRSZERVEZET ORSZÁGOS TANÁCSÁNAK HETILAPJA

Tanulás és sport — szoros összefüggésben áll egymással.

Hogy miért? Mert, aki sportol, az jobban tanul, aki jól tanul, annak több az esélye a sportolásra

EGY HET

Már kifelé haladunk októberből, ilyenkor minden verőfényes napot ajándéknak tekinthetünk. Nemcsak azért, mert az órák közötti szünetekben a házi feladatok elkészítése után kedvünkre játszodhatunk, hanem azért is, mert az enyhe ősz az egész nemzetgazdaságnak jelentős gazdasági előnyökkel jár. Lehetővé teszi például, hogy mindenütt, veszteség nélkül begyűjtsék az összes terményeket. S ebben az idén is nagy segítséget nyújtottak az iskolások, a diákok, akik hazafias munkával, gyakorlati órákon derék munkát végeztek a mezőgazdaságban. Ezt követően még sok-sok munka várt a traktorokra, a vetőgépekre, be kellett, illetve néhol még be kell fejezni az őszi vetéseket s az őszi mélyszántást.

De az iparban is sokat számít ha késik a hűvös, zord idő, könnyebb a szállítás, az anyagellátás, még a munkakedv is nagyobb az enyhe, napsugaras napokon, nem is beszélve arról, hogy az építkezések, beruházások befejezésénél milyen felbecsülhetetlen előnyökkel jár. A gyárakban, üzemekben, építőtelepeken ugyanis most tetőfokára hágott a küzdelem azért, hogy mindenütt sikeresen és hiánytalanul teljesítsék az idei feladatokat.

Ez a kérdés ugyanolyan mértékben foglalkoztatja a mezőgazdasági dolgozókat is. A párt főtitkára, Nicolae Ceaușescu elvtárs Olt és Giurgiu megyékbe ellátogatván megvizsgálta a mezőgazdasági termelés idei eredményeit s azt vitatta meg a szakemberekkel, hogyan lehetne az élenjáró egységek tapasztalatainak alkalmazásával s a tudományos kutatás eredményeinek gyorsabb bevezetésével már a jövő esztendőben minden növénykultúránál nagyobb hozamokat elérni. Különösen a másodvetéses és az öntözött területek növelésével lehetséges ez, valamint tökéletesebb termesztési technológiák alkalmazásával — állapították meg, s a párt főtitkára utasításokat adott, hogy késedelem nélkül térjenek is rá ezek alkalmazására.

Mint minden alkalommal, az elmúlt héten is közéletünk fontos eseménye volt a Román Kommunista Párt Központi Bizottsága Politikai Végrehajtó Bizottságának ülése, amelyen ezennel is az ország életének számos nagy horderejű kérdését vitatták meg. A Politikai Végrehajtó Bizottság elemezte a lakosság szükségleteit ellátó egyes szolgáltatási egységek tevékenységét s döntést hozott arra vonatkozóan, hogy meghosszabbítsák a lakbérleti szerződéseket, s szabályozzák a bérlőkre háruló karbantartási kötelezettségeket. A Politikai Végrehajtó Bizottság jóváhagyta az európai biztonsági és együttműködési konferencián résztvett küldöttségünk tevékenységét, meghallgatta és elfogadta a Botswana Köztársaság elnökének látogatásával kapcsolatos eredményeket s a Todor Zsivkov elvtárs, a Bolgár Kommunista Párt Központi Bizottságának főtitkára, Bulgária Népköztársaság Államtanácsának elnöke látogatása alkalmával lezajlott eszmecserét s megegyezéseket. Mint rámutattak, pártunk főtitkárának, Nicolae Ceaușescu elvtársnak döntő szerepe van a szocialista Románia következetes külpolitikájának alkalmazásában, abban hogy minden erőnkkel igyekszünk előmozdítani az országok és népek közötti közeledést, a gyümölcsöző, baráti együttműködést, a béke és a haladás ügyét.

Jó kezekbe!

Hargita megyében *is, miként az egész országban, javában zajlanak a* **pionírválasztások.** *Nem kis gondot jelent a pionírok számára eldönteni, hogy kik vezessék a csoportok tevékenységét, kiket jelöljenek az osztag- és egységparancsnokságba, s kik képezzék a községi, városi és municípiumi parancsnokságot.*

A választási összejöveteleken elhangzott tájékoztatók és viták alkalmával alaposan elemzik a csoportokban, osztagokban és egységekben végzett tevékenységet, azt, hogy a parancsnokságok miként támogatják a pionírokat legfőbb hazafias kötelességük, a tanulás iránti felelős, tudatos magatartás kialakításában. Sok szó esik arról, hogy mit tesznek a pionírközösségek a tanulásban való lemaradás és a középszerűség felszámolásáért, minden iskolaköteles gyermek beiskolázásáért.

A hozzászólók megvitatják, a parancsnokságok, a parancsnokok felelősségét a köri tevékenységen való részvétel biztosításában, a hazafias munkavállalásuk teljesítésében. Megkülönböztetett figyelmet szentelnek pártunk politikája elsajátításának, Nicolae Ceaușescu elvtárs, pártunk főtitkára forradalmi tevékenysége megismerésének, a tanulók hazafias forradalmi, tudományos és erkölcsi nevelésének, a barátság szellemében való nevelésnek.

Ugyanakkor bíráló-önbíráló szellemben tárják fel a parancsnokságok munkájában még fennálló hiányosságokat, intézkedéseket foganatosítanak ezek megszüntetésére. A pionírparancsnokságok, a csoportok, az osztagok, az egységek élére azokat a pionírokat választják, akik jól tanulnak, kitűntek a pionírtevékenységben, példás magatartást tanúsítanak az iskolában, a családban és a társadalomban egyaránt, jó kezdeményezőkészséggel és szervezőkészséggel rendelkeznek, őszinték, becsületesek, segítőkészek és — e tulajdonságaik által — kivívták a közösség megbecsülését. Egyszóval megyénkben a komoly előkészítő munka és az eddig lezajlott választási összejövetelek alapján bátran állíthatjuk, a pionírtevékenység vezetése jó kezekbe kerül, és biztosak vagyunk benne, hogy a megválasztott pionírok lelkiismeretesen, becsülettel végzik majd a rájuk bízott feladatokat.

MIJA ARANKA

„Hazánkért, Románia Szocialista Köztársaságért!" Ez a mondat mely arany betűkkel íródott a nemzetiszínű harci zászló selymére, megjelöli azt a magasztos célt, melynek jegyében a fiatalok kiképzése folyik. Nemegyszer voltam részese a katonai eskütétel feledhetetlen perceinek. Az ünnepség meghívottai között minden alkalommal ott voltak a pionírok is, a későbbi katonák, akik aztán életkoruk s a védelmi törvény kívánalmai szerint ama zászlók alá sereglettek, melyeket dicső haditettek nemesítettek. E jegyzet hősei azok közül kerülnek ki, akik több mint egy évtizede még nemzetiszínnel szegélyezett vörös nyakkendőt viseltek, és a tiszta reggeli levegőben hallgatták az országnak tett szent eskü szavait, az akkori korosztályok katonáinak szájából.

OKTÓBER 25. ROMÁNIA SZOCIALISTA KÖZTÁRSASÁG FEGYVERES ERŐINEK NAPJA

A ROMÁN HAZA ŐRIZŐI

— Az ünnepélyes eskütételkor én is mondottam néhány szót, a pioníregység nevében, melyhez tartoztam — mondja Ilie Bratu tizedes, egy középtermetű, jó kiállású, barna szemű ifjú, aki két megtisztelő jelzést is visel zubbonyán: az egyik azt jelzi, hogy kiváló katona, a másik pedig azt, hogy szakmai minősítési fokozatot szerzett. Felidéztük az akkor történteket. Még azt is megkérdeztem, hogy azon a szép, de hűvös reggelen, hogy tudott olyan nyugodtan beszélni. Az az egység, melynél dokumentációs látogatást tettünk akkor, a harci és politikai felkészülésben a legelsők között volt. Tüzérei azzal büszkélkedtek, hogy azoknak az „oroszlánkölyköknek" az utódai, akik 1877-ben hőstetteikkel, áldozatukkal hozzájárultak Románia állami függetlenségének kivívásához. Az a katonai egység, melynek hagyományait őrizték, néhány nappal a Grivicai erődnél lezajlott legendás harcok előtt kapta azt a zászlót. Az, aki egy évtizeddel ezelőtt még pionír volt, ma egy harckocsi parancsnoka. Victor Tatu tankvezető tizedessel, Ion Vrabie irányzó és Petre Pop lőszerkezelő közkatonával együtt megbízható osztagot alkotnak a harckocsi páncélozott tornyában. Nemrégiben találkoztunk egy hadgyakorlaton. Egységük többi harcosával, más, különböző fegyvernemeket képviselő egységek katonáival — a hazafias gárdák harcosaival, a katonai előképzésben résztvevő fiatalok osztagaival, a Belügyminisztérium sorkatonáival együtt bizonyították, hogy megértették és példás módon teljesítik főparancsnokunk irányelveinek kívánalmait, a politikai és harci felkészülést illetően. Láttam és megcsodáltam katonai felkészültségüket, bátorságukat, pontosságukat, azt az ügyességet, ahogyan a korszerű hadifelszerelést kezelték, felelősségérzetüket a rájuk bízott feladat teljesítéséért. Ifjú tisztesek, altisztek és mesterek, tisztek! Megfigyeltem néhány eseményt:

...A védők, az „ellenség" megújuló támadásai ellenére tartják állásaikat. A minden fegyverből özönlő tűzfolyam arra kényszeríti a támadókat, hogy fedezékeikben maradjanak. Hirtelen azonban, a légi támogatással egyidőben, páncélos támogatást is kapnak. Zúgnak a motorok, csikorognak a hernyótalpak, földet, fát, követ zúzva és az „ellenséget" minden eszközzel visszaverni akarók megrémülnek. Mind fenyegetőbben közelednek a tankok. A páncéltörők nem tudják valamennyit ártalmatlanná tenni. A fedezékekből, a külön erre a célra készített állásokból, mint a gepárdok szökknennek ki tankvadászok, a páncélkolosszusokra vetik magukat, és néhány perc múlva füst és láng csap ki belőlük. Az „ellenség" ádáz támadását sikerült feltartóztatni. A bátor tankvadászok között ott van Grigore Pavăl közkatona is, aki nem messzi született Illyefalvától, attól a községtől, ahol 39 évvel ezelőtt egy Turturică nevű hős alhadnagy egy tankelhárító lövedékkel megsemmisített egy német páncélost, amely behatolt a román védelmi vonalba...

Csapatszállító repülők közelednek ahhoz a helyhez, melyet az alakulatok bevetésére kijelöltek. Az ejtőernyősök izgatottan várják a pillanatot, amikor kiugorhatnak a gépből. Vezényszóra a harcosok százai hagyják el a repülőgépet, és ügyesen irányítva ejtőernyőiket érkeznek az előre megjelölt helyre. A légi úton érkezettek fegyvereinek tüze zavart kelt az „ellenséges" állásokban. Az ejtőernyős harcosok, mihelyt földet érnek, tüzet nyitnak, szökellve megrohamozzák az „ellenséges" állásokat, hibátlanul teljesítik megszabott feladatukat. A légi roham részvevői között felismertem Tudor Petreanu, Neculai Albu, Aurel Stamate közkatonákat. Csaknem tizenöt évvel ezelőtt jelen voltam egy dicső hagyományokkal rendelkező egység múzeumában, amikor ők először kötötték fel a nemzetiszínnel szegélyezett vörösnyakkendőt...

...Tűűűz! Az ágyúk egymás után eldördülnek, megsemmisítik a célpontokat. Tökéletes pontossággal.

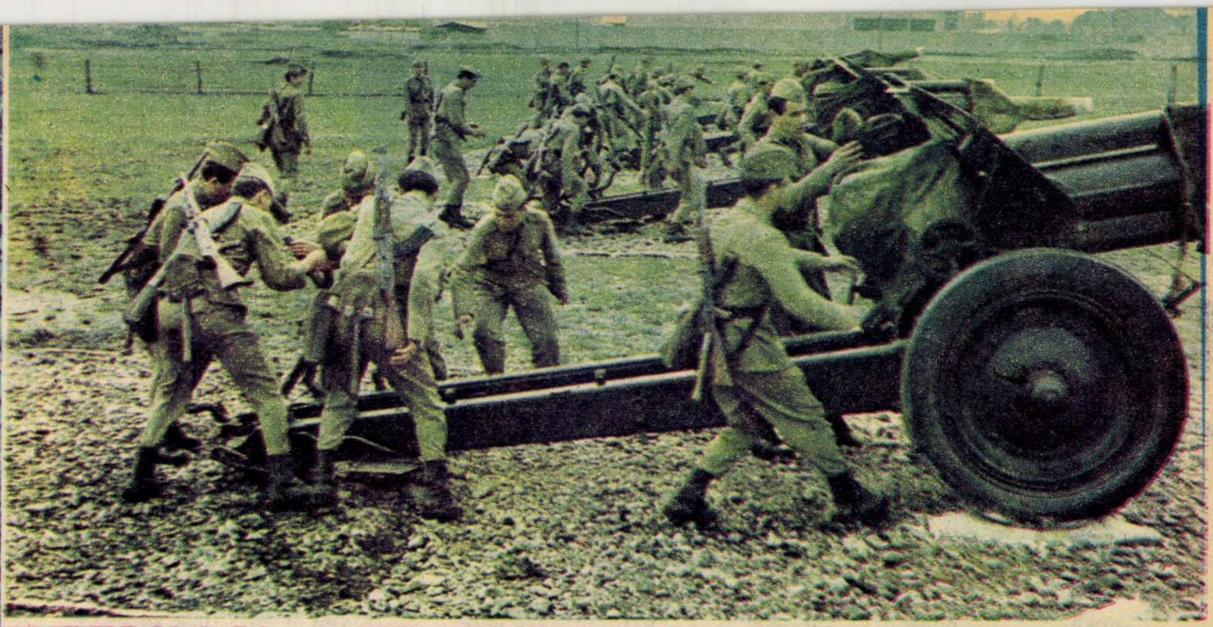

Lövés — találat. Hogy a Constantin Stroiescu hadnagy vezényelte üteg tüzérei ezt elérhessék, igen sokat kellett gyakorolniuk a szaktermekben és a lőtereken, meg kellett küzdeniük a különböző számítási kulcsokkal, a lövési körülményekkel, fejleszteniük kellett készségeiket, hogy tudásuk mesteri szinten „hitelesítődjék". Az ütegparancsnok, aki nem sokkal idősebb, mint ifjú tüzérei, katonáihoz közel álló, jó oktatónak, nevelőnek bizonyult, aki tud parancsolni, fegyelmet tartani. Nem véletlen, hogy az ő ütege a legjobbak közé tartozik az egységben. Constantin Stroiescu hadnagy, aki kiváló minősítést kapott parancsnokaitól, 16 évvel ezelőtt a iași-i 18-as számú általános iskola éltanulóinak egyike volt...

...A szemhatáron apró pontok alakzatai tűnnek fel, közelednek a hadgyakorlat leghevesebb összecsapásainak övezetéhez. Fokozatosan kirajzolódik kecses, szitakötőkhöz hasonló formájuk — helikopterek. Oly tökéletes hadrendben, mintha felrajzolták volna az ég kékjére, a repülő harci gépek bemutatják tűzerejüket és mozgási képességüket, pontosan tüzelve az „ellenség" állásaira. Aztán katonaságot és fegyverzetet raknak ki belőlük. Hathatós segítséget nyújtanak saját szárazföldi alakulataiknak. Akárcsak az IAR 93-as harcirepülőgépek — repülőtervezőink büszkeségei. A helikopterek és a harci repülők pilótái közt igen sok a fiatal, aki még elemiskolás korában álmodozott, hogy e csodálatos repülőszerkezetek fedélzetére kerül. Álmodoztak, sok esztendőn át kiválóan tanultak és a hivatásos repülőtiszti iskola elvégzése után a halhatatlan Aurel Vlaicu utódai lettek.

Láttam a katonákat és parancsnokaikat a hadgyakorlat befejezése után. Arcukon, tekintetükben ott ragyogott a jól elvégzett feladatok öröme, a mélységes hála a párt és a párt főtitkára, Nicolae Ceaușescu elvtárs iránt, a román haza őrzői iránti állandó gondoskodásért, a kiváló oktatási, nevelési körülményekért, a kiváló, korszerű hadfelszerelésért, mely a román tervezők odaadó munkájának eredménye. Azt is leolvastam az arcokról, kiolvastam a tekintetekből, amit szóban is elmondtak, hogy Románia Szocialista Köztársaság Hadseregének Napját dicséretre méltó eredményekkel akarják köszönteni, a gyakorló tereken, a hadgyakorlatokon, a tantermekben és a lőtereken, a helikopterek és a harcirepülőgépek fedélzetén, a folyami és tengeri hajókon, a nemzetgazdaság számára fontos építőtelepeken, mindenütt, ahová a haza szólítja őket.

Szocialista Románia katonái ünnepnapjukon jelentik a hazának, a pártnak, a szeretett főparancsnoknak, Nicolae Ceaușescu elvtársnak, hogy mindig készen állnak, a rájuk bízott megtisztelő őrhelyen, önfeláldozóan, hősiesen, forradalmi szilárdsággal teljesíteni minden küldetést.

ADRIAN MIERLUȘCĂ, ezredes

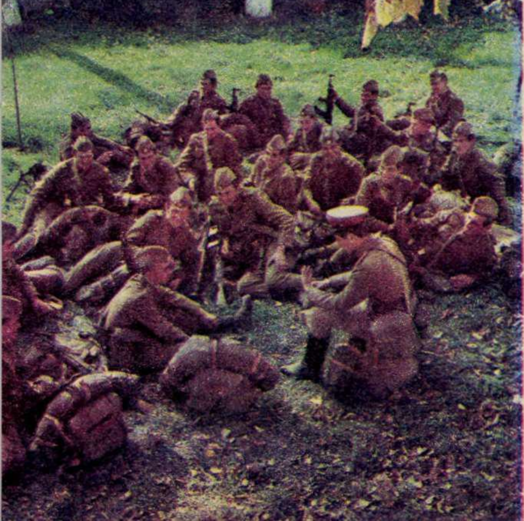

START-tükör

Mennyi munka, kitartás — sokszor áldozathozatal is — rejlik a szép eredmény, a siker mögött, érjék azt el a tanulás, a sport vagy éppen a pionírélet terén. Éltanulókkal, kiváló sportolókkal folytatott beszélgetések során mindannyiszor elhangzott a megállapítás, hogy az elismerést, a díjakat és diplomákat nem adják olcsón. Ki kell érdemelni! S ez így igaz. De olyan eset is előfordul, amikor a diák órákat ül a könyv mellett s az eredmény mégis elmarad. Hogy miért? Ennek több oka is lehet. A következőkben arra az esetre térünk ki, amikor rosszul startol egyén vagy közösség, tehát nem akkor és úgy indítanak, ahogy kellene. Lássuk hogyan is vélekedik erről a kérdésről a nagyenyedi Bethlen Gábor ipari líceum több tanulója és tanára.

Két pótvizsga után — másképpen

— Ha az elmúlt tanév eseményeiből vonjuk le a tanulságot, akkor megállapíthatjuk, hogy osztagunk csak a második évharmad végén ébredt rá arra, hogy bukásra álló osztálytársaink is vannak — kezdi a beszélgetést Köble Csilla VII. B osztályos tanuló. — Ennek persze meg is lett az eredménye: Két társunk pótvizsgára bukott, egy közülük pedig ismétlőre. De az is igaz, hogy ők sem igényelték a támogatásunkat. Egyáltalán nem örültek, amikor le-leültünk melléjük segíteni a házi feladatok elkészítésében, vagy egy-egy nehezebb lecke megtanulásában.

Lukács Éva a VII. A-ra vonatkozóan azzal egészíti ki az előző gondolatokat, hogy a tanulócsoportok munkája csak úgy eredményes, ha azok már év elején megalakulnak és nem csak az évharmad végi gyenge jegyek láttán.

— Én arra a következtetésre jutottam, hogy az idén csak akkor nem lesz baj történelemből, ha az első órától kezdve komolyan készülünk — állítja Botezan Adriana. Elmondja ugyanis, hogy azért került gyenge jegy, sokszor még a jó tanulók neve mellé is, ebből a tantárgyból, mert a tanár elvtárs nemcsak az aznapi leckéből, hanem az előzőkből is kikérdezte a felelőt.

— A matematikát nem lehet összefüggéseiben látni, ha csak néha-néha foglalkozunk vele — kapcsolódik a beszélgetésbe Bakó Zsolt VII. B osztályos pionír is.

— Nagyon szeretnénk a díjazottak között lenni a Pro natura idei fordulóján — szólal meg újra Csilla. Mi, pronaturások úgy látjuk, hogy ez csak úgy lesz lehetséges, ha a versenyfeladatok megjelenése után rögtön munkához látunk, és kitartóan dolgozunk végig. A beszélgetés során az az általános vélemény bontakozik ki. hogy az első iskolai naptól kezdve komolyan kell hozzáállni a tanuláshoz. a munkához. Aki pedig még október végén is vakációs hangulatban lebeg, s úgy indul reggelente iskolába, hogy van ideje bepótolni a mulasztást, az ne lepődjön meg az évharmad végi, (talán év végi) osztályzatán.

— Ami a tanulást illeti, én egy kicsit továbbmennék a kezdés gondolatával — bővíti ki az eddigieket Simon János igazgató. Azt próbálja tudatosítani a jelenlevőkben, hogy az ismeretellenőrző tesztpróbára való felkészülést, főként matematikából, már az elemi osztály első matematika óráján kell elkezdeni. S az, aki V. osztályos korában már kezébe veszi a Matematikai Lapokat, feladatokat old meg, lépéseket tesz a sikeres ismeretellenőrző tesztpróba felé. A tanulás fogalma nemcsak az iskolai szorgalmat jelenti, bár ez az elsődleges, hanem sokkal többet ennél.

Az indulás „elmélete“

nagymértékben vonatkozik a pionírmunkára is. Ezt igazolta Letanovszky Annamária egységoktató-parancsnok és Budai Tünde VII. bés pionír hozzászólása a fent említett kérdéshez.

Az első évharmadi foglalkozási terv idejében való összeállítása az osztag tagjainak ötletessége, a megyei és országos fórumokon szerzett tapasztalatok hasznosítása mindmegannyi feltétele a sikeres pionírmunkának.

— Az osztag idejében elkészített foglalkozási terve lehetővé teszi a jól átgondolt és megszervezett kivitelezést — vallja Tünde. Ennek alátámasztására konkrét példa is születik, igaz nem a pozitívek közül. Tünde osztaga tavaly valahogy kevesebbet törődött a kultúrmunkával mint az előző években. Persze ezek után nem volt meglepő, hogy a Megéneklünk, Románia fesztiválon és az iskolai ünnepségeken elég „halványan“ szerepeltek. A tanulságot levonták már az év végén. Reméljük az idei foglalkozási tervük majd tükrözi ezt. Ami a hazafias munkavállalás teljesítését illeti, ebben is döntő szerepe van az indulásnak. S már hangzanak is a példák arra, hogy hány százalékkal teljesítette túl az osztag a tervet, amikor idejében dologhoz látott.

— A mi pályánkon, hogy úgy mondjam, nem lehet lazsálni. Igen komolyan kell venni az edzéseket az első perctől, hiszen az őszi bajnokságokra röviddel az iskolakezdés után kerül sor — állítja megfontolt komolysággal Rátonyi József sporttanár. Sorjázza is már a legfontosabb versenyeket, amelyeken a jelentkezőknek helyt kell áll
niuk, mert aki itt nem tud bizonyí
tani, az nem juthat el a rangosab
sportversenyekre. A bizonyításho

Máris? Ilyen hamar? Még csupán októberben járunk, s van aki belefáradt, elalszik a lecke mellett?

Az álmosság furcsa jószág! Nemrégiben Szatmáron Fülöp Péter hetedikes egy igen furcsa történetet mesélt el. Laci nevű barátja és padtársa mindennap, délután 6 és 7 között, a beütemezett zongoragyakorlatok alatt szabályszerűen elálmosodik. S el is alszik — bizonygatta Péter —, miközben ujjai fürgén futnak a billentyűkön. Egyszer, állította Péter makacsul, horkolt is... Nem akarom Pétert meghazudtolni, Lacival meg nem beszéltem, így csak azt mondom: vannak még csodák, s a diákéletben minden megtörténhet! Az meglehet, hogy Péter barátja nagy művész, s ujjai álmában is vígan futkorásznak a billentyűkön, de abban az egyben kételkedem, hogy itt, a matekkönyv fölött kiadósat ásító leánynak befutna a fejébe egyetlen képlet is. Mert ülhetünk akár órákig is a könyv mellett, de így nem érdemes... Aki unatkozik, vagy elalszik mateklecke közben, másnap négyest kap!

BALOGH IRMA

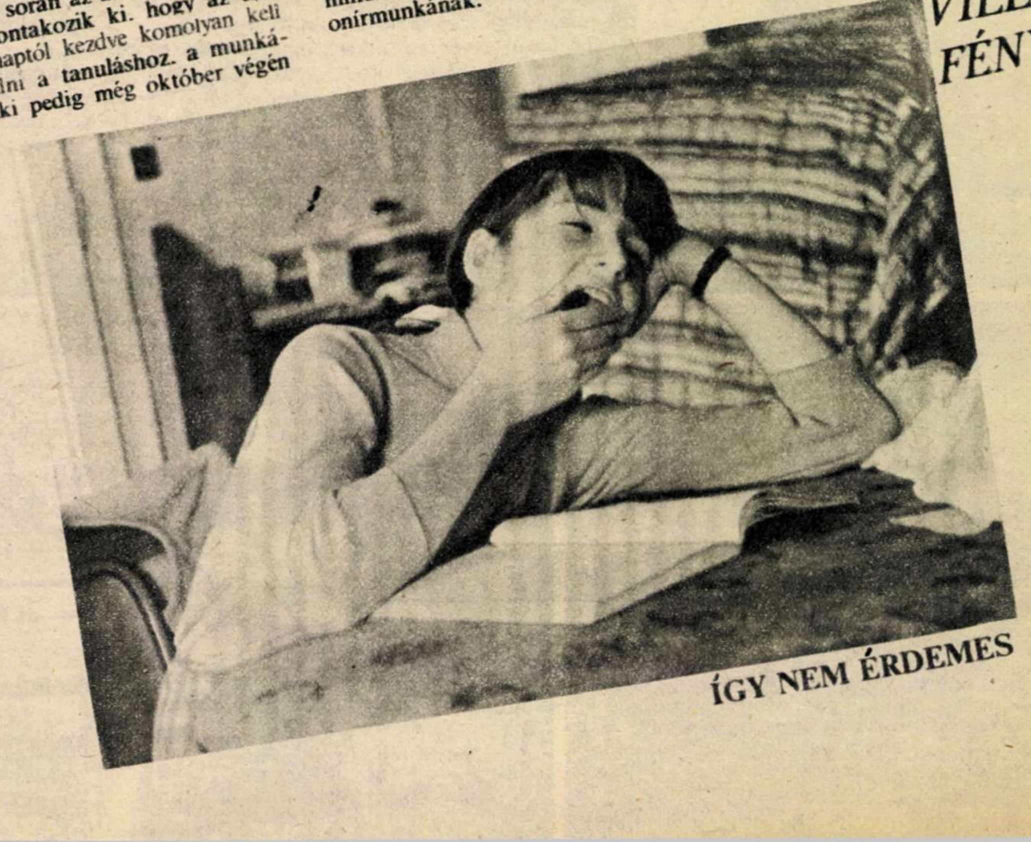

VILLA
FÉNY

ÍGY NEM ÉRDEMES

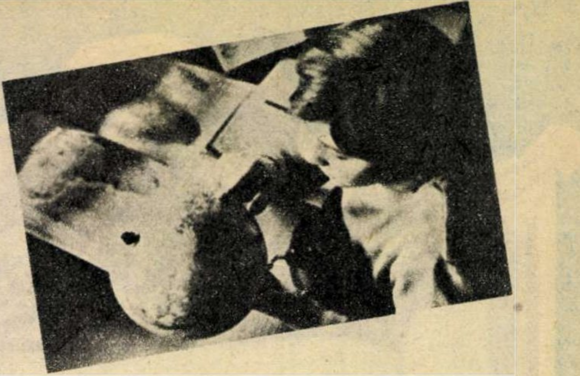

ig kitartó, kemény munkára van
ikség minden edzésen, de azon
yül is. A nagy akaraterejű, spor-
t kedvelő gyermekeket a kezdés
hézségei nem törik le, mert tud-
k, hogy idő kell a munka beéré-
éig — vallja a szakember.

Még kavarognak bennem az el-
hangzottak, a pozitív és negatív
példák sokasága, de azt már tisztán
látom, hogy igen nagy, mondhatni
döntő szerepe van a kezdésnek.
Nem véletlenül szülte a népi böl-
csesség a közmondást: a jó kezdet
— fél siker. Csakhogy nem is olyan
egyszerű dolog ezt felismerni az is-
kolai élet színes világában.

TÓTH VASS MÁRIA

BOKOR KATALIN

Anyu, apu meg én

9.

HOGYAN LETT APU—APU

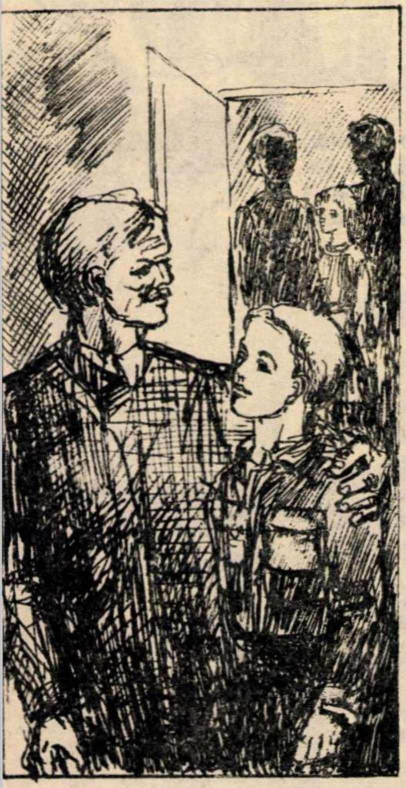

„Semmi a világon nem lehet ilyen szép, mint ez a tábortűz!" — nézte István a fölkúszó, szökkenő, libegő lángokat. A szíve pedig azt dobogta hozzá: azért ilyen szép minden, mert itt van az egész osztály, mert velem vannak, mert itt van édesanya és apu...

Lopva feléjük nézett. Kicsit hátrább álltak, jobbra tőle, néhány méterre. Arcukon kedves, elégedett mosoly. Vajon megérdemli mindazt, amit érte tettek? — ezen töprengett. Először tette föl magának ezt a kérdést — erre is most jött rá. Aput és anyut külföldi útra akarta küldeni a vállalat ezen a nyáron, de ők lemondtak róla, hogy fiúkkal tölthessék a szünidőt. Talán kicsit önző volt? Ó, éppen eléggé! Bár azt az áldozatot nem ő kérte tőlük. De elfogadta. Egy szóval se mondta nekik, hogy ő már elég nagy, akár egyedül is hazamehet nagymamához. A lemondás minden jel szerint nem esett nehezükre, de azért ő ezután jobb lesz, megértőbb és gondosabb ezt megfogadja magának ebben a pillanatban, ennél a feledhetetlen tábortűznél...

S elfogta megint egy pillanatra az a csodálatos érzés, ami ott, az Erzsiék kellemes, meleg szobájában, azon a délutánon, estén...

Az Erzsi anyukája finom krumplipaprikást hozott be tálcán, szép tányérban, utána meggykompótot. Amíg ő falatozott, a felnőttek beszélgetni kezdtek, kijött Erzsi is a hálószobából. Kicsit sápadt volt.

— Anyu, éhes vagyok! — jelentette ki.

— Jó, gyönyörűm! Akkor hozom neked is az ételt.

— Istvánka, nem vagy fáradt, nem akarod, hogy hazamenjünk?

— Nem, apu — mondta ő olyan egyszerűen és természetesen, mintha világéletében így szólította volna.

— ... És akkor telefonált nekem az a fiú az osztályból, az a ... László Karcsi, igen, s azt mondja: „Tessék gyorsan a Kövesdomb felé indulni, mert István nem ismeri a várost, s a végén mind a ketten eltévednek, ki tudja, mi lesz velük". „Miért ment oda?" — kérdem én. „Erzsi arra lakik, s mert baj van". — így ő. De, hogy mi a baj, azt olyan körülményesen ecsetelte, hogy a beszélgetés félbeszakadt. Biztosan nyilvános telefontól hívott, s letelt a beszélgetési idő. Vártam egy kicsit, de nem jelentkezett újra. A feleségem sem volt otthon, éppen kilépett valamit vásárolni. Nem értettem az egészet, de az kiderült, hogy a fiammal valami baj lehet, s ezzel a kislánnyal is...

— Hozzám a barátnője jött el és mindent elmondott — igyekezett a néni a felvilágosítással. — Mert tetszik tudni, az a kislány... — hirtelen elharapta a szót, és feléjük fordult:

— Látom, befejeztétek. Kértek még?

— Nem, köszönjük szépen — mondák ők egyszerre.

— Gyere, István — fordult István felé Erzsi. — Nézd meg Tündért.

A felnőttek elég halkan beszéltek, de azért ők ketten majdnem mindent hallottak a másik szobából.

— Bizony, elég bajt kavart ez a másik kislány... Már régebben szóltam a férjemnek, mondjuk meg Erzsinek, hogy mi a nevelőszülei vagyunk. Azt mondta, várjunk még, ne bolygassuk meg időnek előtte. Ebben maradtunk. De hogy a véletlen így hozta, és a leányunk megtudta az igazat, most az a kérdés: hogyan tovább? Hátha annyira megsebződött a lelke, hogy soha nem fog bennünket szeretni többé? Akkor hogyan nyugtathatjuk meg, hogyan nyerhetjük vissza a bizalmát? — mondta a néni.

— Szerintem, ha pontosan úgy viselkedünk, mint eddig — szögezte le a férje —, vagyis ha megpróbálunk mi is úgy tenni, mintha mi sem történt volna, s ha lelkünk mélyén túltesszük magunkat, akkor talán neki is sikerül túltennie magát ezen a csalódáson.

— Jóska, neked igazad van, mint mindig. Persze hogy csak úgy feledtethetjük el vele, ha ugyanolyan szeretettel, gondoskodással vesszük körül, mint eddig.

— István is, a nevelt fiam, egészen kicsi volt, amikor édesapja baleset áldozata lett. A két gyemek helyzete valahol hasonló — hallották Gyula bácsi hangját.

— Ne tessék mondani! — csapta össze a kezét a néni. — Nem is tudtam. És nem is gondoltam, hiszen hasonlít önre...

— Igen, ezt többen mondták már. Igazság szerint pontosan egy ilyen fiúra is vágytam. Végtelenül ügyes, rendes srác. Ő már az én fiam. És ne tessék elfeledni, hogy rövid idő alatt hódította meg a szívemet. Pedig neki sem lehet könnyű. De olyan ő, mint egy kis hős. Kemény anyagból van gyúrva. Ez az ő titka.

— Hallod, milyen szépen beszél rólad? — érintette meg az oldalát a könyökével Erzsi.

— Apu igazán rendes ember. Úgy szeretném valahogy a tudomására hozni... Csak makacs vagyok. És ügyetlen — válaszolta ő is ugyanolyan halkan.

— Először mondtad azt, hogy: apu! Neki is úgy mondtad az imént. Biztosan észrevette, és nagyon örül.

Csak akkor kapcsolt a fiú.

— Igazad van! — Csillant fel a szeme. De vajon csakugyan észrevette?

— Apu — lépett elő s szeme sarkából figyelte a hatást —, kicsit álmos vagyok...

— Jól van, fiam, már megyünk is! Eddig anyád kétségbeesett, hogy hová lettünk mind a ketten.

Szorosan magához ölelte, úgy vitte le a lépcsőn.

István szíve hevesen dobogott.

(Folytatjuk)

A NAGY EGYE

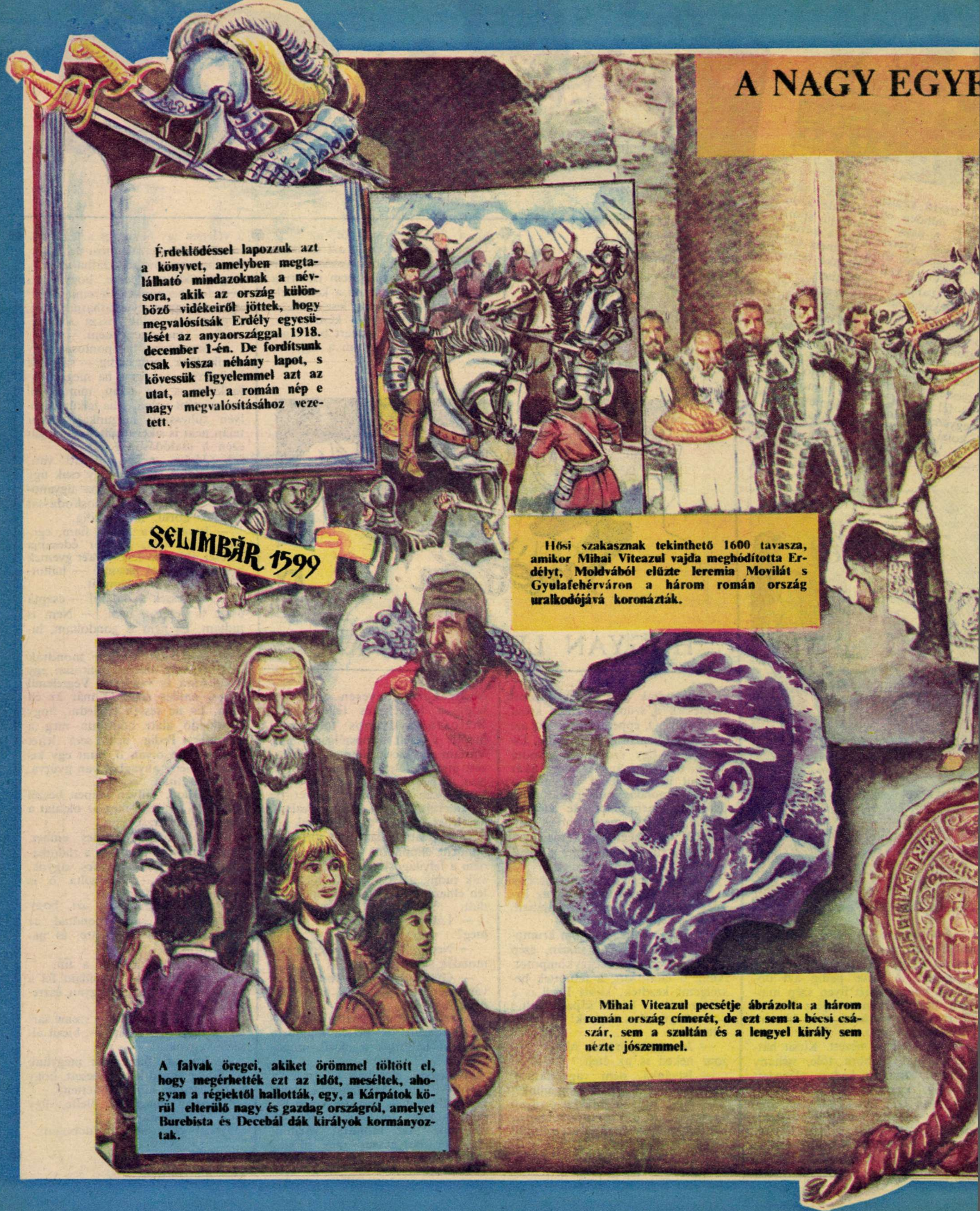

Érdeklődéssel lapozzuk azt a könyvet, amelyben megtalálható mindazoknak a névsora, akik az ország különböző vidékeiről jöttek, hogy megvalósítsák Erdély egyesülését az anyaországgal 1918. december 1-én. De fordítsunk csak vissza néhány lapot, s kövessük figyelemmel azt az utat, amely a román nép e nagy megvalósításához vezetett.

Hősi szakasznak tekinthető 1600 tavasza, amikor Mihai Viteazul vajda meghódította Erdélyt, Moldvából elűzte Ieremia Movilát s Gyulafehérváron a három román ország uralkodójává koronázták.

Mihai Viteazul pecsétje ábrázolta a három román ország címerét, de ezt sem a bécsi császár, sem a szultán és a lengyel király sem nézte jószemmel.

A falvak öregei, akiket örömmel töltött el, hogy megérhették ezt az időt, meséltek, ahogyan a régiektől hallották, egy, a Kárpátok körül elterülő nagy és gazdag országról, amelyet Burebista és Decebál dák királyok kormányoztak.

LÉSHEZ VEZETŐ ÚT

Irta: VLAICU BÂRNA
Rajzolta: VALENTIN TĂNASE és RADU VINTILESCU

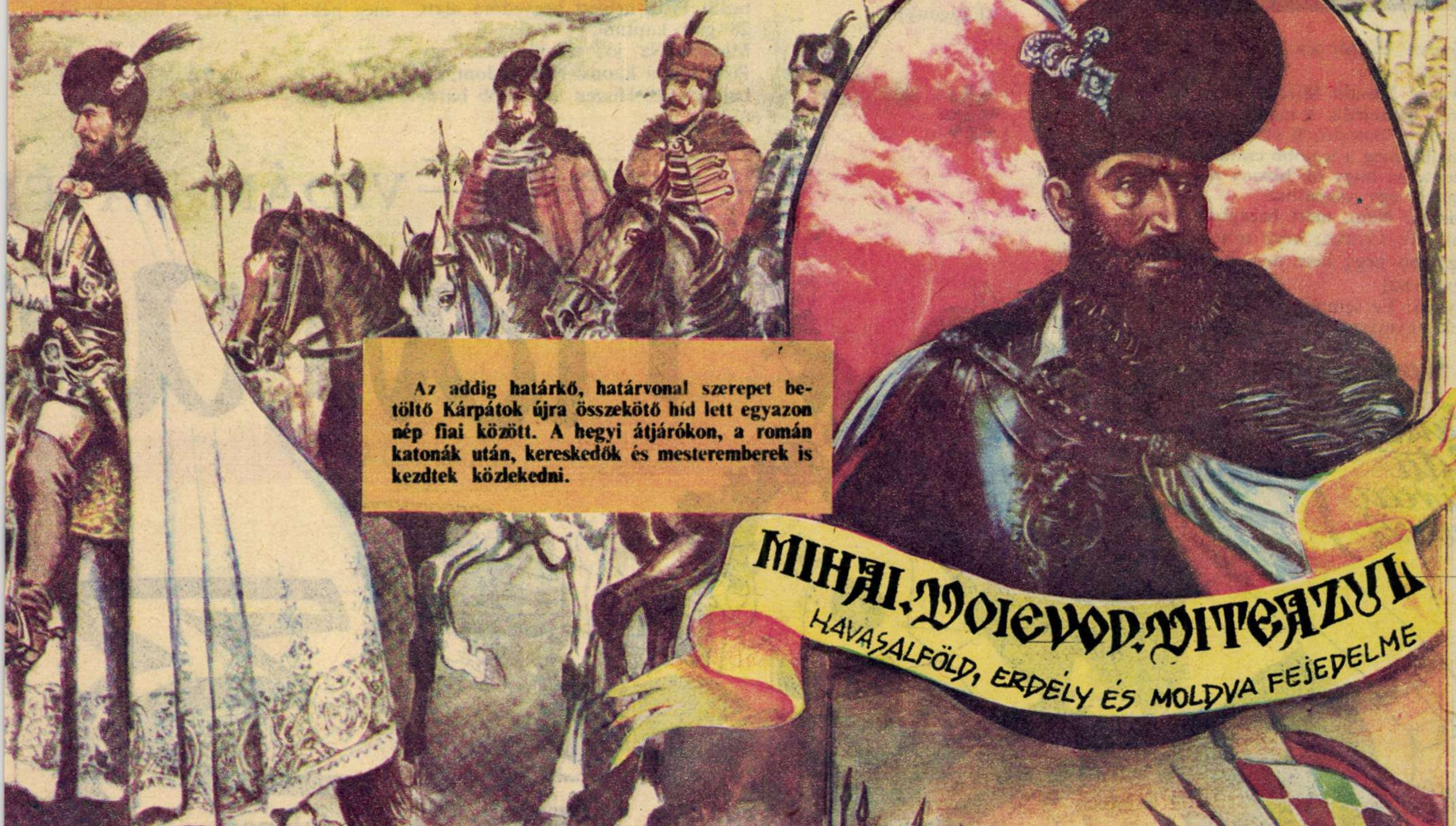
MIHAI. VOIEVOD. VITEAZUL
HAVASALFÖLD, ERDÉLY ÉS MOLDVA FEJEDELME

Az addig határkő, határvonal szerepet betöltő Kárpátok újra összekötő híd lett egyazon nép fiai között. A hegyi átjárókon, a román katonák után, kereskedők és mesteremberek is kezdtek közlekedni.

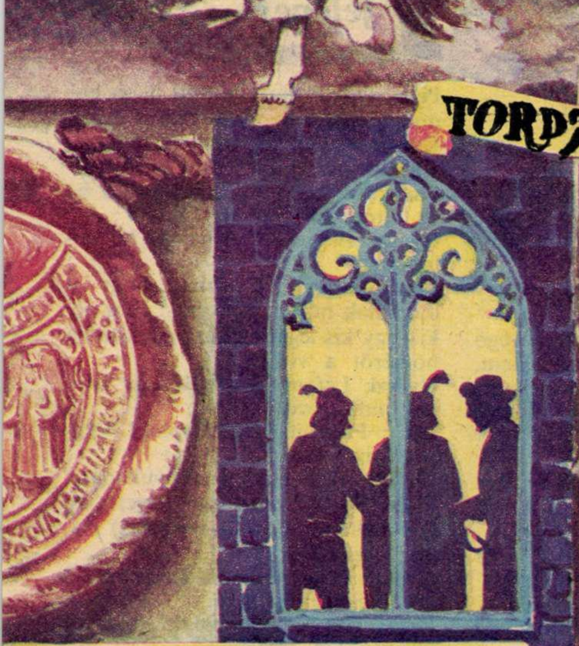

A fondorkodás nem késett. A bécsi császár egyik tábornoka, Basta, aki Mihai fegyvertársa volt több ütközetben, titokban előkészítette a román vajda meggyilkolását.

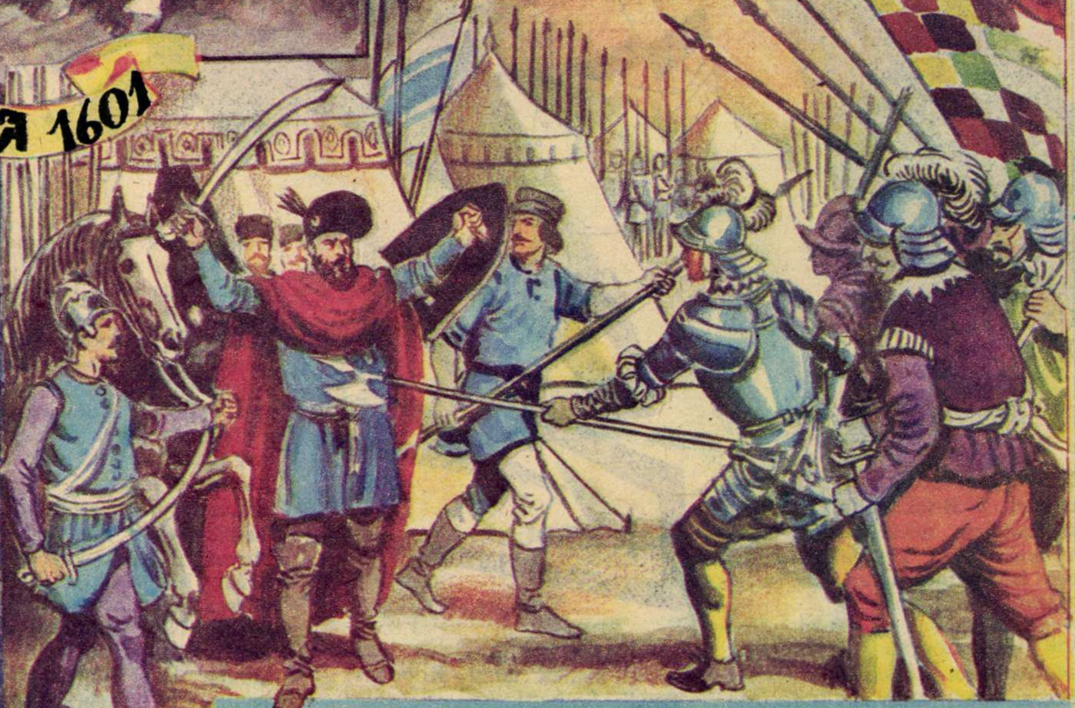

Egyik reggel a Basta vezetése alatt levő német-vallonok megtámadták sátrában Cîmpia-Turzii-on a vajdát. Amíg a bátor vajda kardot ragadott, hogy védelmezze magát, a támadók meggyilkolták.

Mihai halála után, a Kárpátokon újra megjelentek a határkövek és a hegyvonulat újra elválasztó vonal lett az azonos nyelvet beszélő és azonos szokásokat ismerő emberek között.

(FOLYTATJUK)

MARTON LILI

VIDÁM JÁTÉ

Hara

HADAI G. KLÁRA
rajzai

Szereplők:

Bandi
Pista
Mircea
Gyuszi
} pionírok

1 jelenet

(Gyuszi és Mircea a függöny elé lépnek)

Gyuszi: Mondd Mircea, mit csináljunk? Közeledik a nagy focimérkőzésünk a hatodik B ellen, és a kapusunk meg a legjobb csatárunk kijelentette, hogy ők bizony nem játszanak egy csapatban.

Mircea: Nem, mert haragban vannak. Te Gyuszi, kész röhej. Ezek legalább négy hete nem beszélnek egymással.

Gyuszi: Ez semmi! De nem is néznek egymásra!

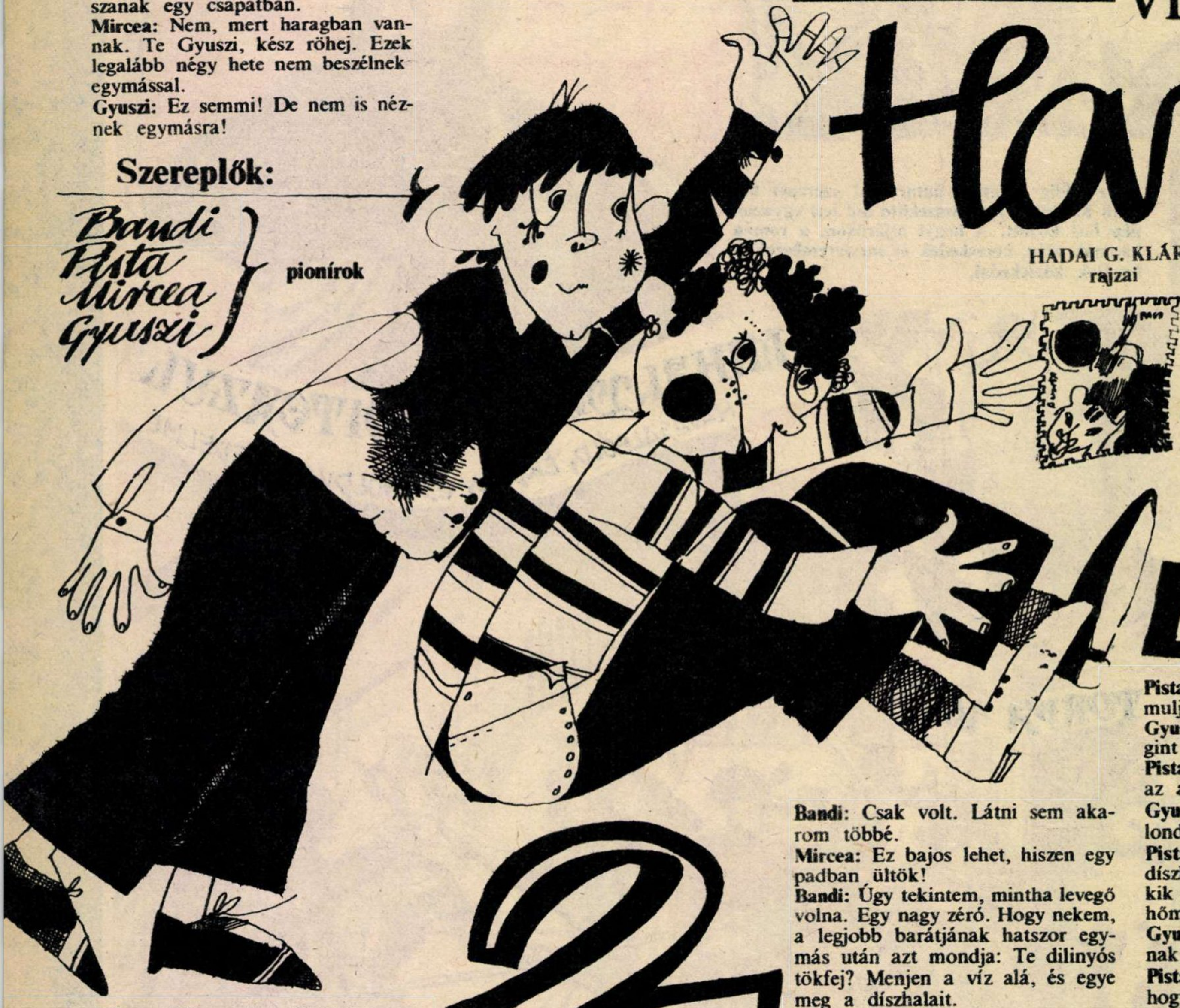

Mircea: Már pedig nélkülük tönkrevernek a B-sek. Nem lehetne a csapatszellem nevében arra kényszeríteni ezt a két hőbörödöttet, hogy harag ide, harag oda, mégis játsszanak?

Gyuszi: Várj csak — azt mondhatnánk nekik, hogyha nem játszanak, kizárjuk őket a csapatból!

Mircea: Lehet, hogy akkor fociznának , de nem volna benne semmi köszönet...

Gyuszi: Mit lehetne hát akkor tenni? (kis csönd)

Mircea: Te Gyuszi, van egy ötletem! Pista, amióta akváriuma van, csak a díszhalairól beszél. Bandi meg híres bélyeggyűjtő... Már tudom, mit kell tennünk.

Gyuszi: Mit?

Mircea: Gyere, elmondom. De senkinek egy szót se! Becsszó?

Gyuszi: Becsszó — (a két fiú elmegy)

(Függöny)

*

2 jelenet

(A színen Bandit látjuk, aki egy asztal mellett tanul. Kopogás)

Bandi: Szabad!

Mircea: (belép) Szervusz! Tanulsz?

Bandi: Focizok. Nem látod?

Mircea: Látom, de ha már említed a focit, el ne felejtsd a vasárnapi visszavágó meccset a Bé-sek ellen!

Bandi: Majd beállítok helyettem valakit, mert én nem játszom.

Mircea: (ártatlan arccal) Nem? És miért?

Bandi: Mert én olyan csapatban, amelynek Pista a kapusa, nem focizok!

Mircea: Nem is ő lesz a kapus, hanem Laci!

Bandi: Hantázol! Laci minden labdát beenged. A múltkor is, mikor beállt Pista helyett negyedóra alatt 28 gólt kaptunk!

Mircea: Na jó, tegyük fel, hogy Pista lesz a kapus. Nem tudom, mi bajod vele? Hiszen a legjobb barátod!

Bandi: Csak volt. Látni sem akarom többé.

Mircea: Ez bajos lehet, hiszen egy padban ültök!

Bandi: Úgy tekintem, mintha levegő volna. Egy nagy zéró. Hogy nekem, a legjobb barátjának hatszor egymás után azt mondja: Te dilinyós tökfej? Menjen a víz alá, és egye meg a díszhalait.

Mircea: Pedig ő — rettenetesen bánja, hogy megsértett!

Bandi: Neked mondta?

Mircea: Többek között.

Bandi: Kik azok a többek?

Mircea: Hát például Gyuszi.

Bandi: Nem érdekel! Pukkadjon meg!

Mircea: Kár! Akkor másnak adja az ugandai bélyegét. Ilyen szép bélyeget még nem is láttam.

Bandi: Igen, említettem neki, hogy mennyire vágyom egy ilyen ugandai bélyegre. Hát megszerezte?

Mircea: Meg. Mert nagyon szeretne kibékülni veled. De ha te nem akarsz... (indul)

Bandi: Várj, hová rohansz?... Tulajdonképpen — lehet, hogy csak négyszer mondta, hogy dilinyós tökfej vagyok. De miért ne legyek nagylelkű? Holnap jöhet, és elhozhatja a bélyeget, megbocsátok neki.

Mircea: Holnap vasárnap, majd a meccsen találkoztok!

Bandi: Jó, ott leszek! De mondd meg neki, hogy kérjen bocsánatot!

*

3 jelenet

Pista: (egy akvárium előtt ül, és bámulja a halait. Kopogás) Tessék!

Gyuszi: (belép) Szervusz Pista, megint az akvárium előtt ülsz?

Pista: Te vagy! Gyorsan csukd be az ajtót! Megfáznak!

Gyuszi: A vízben? A halak? Ne bolondozz!

Pista: Fogalmad sincs, hogy a díszhalak milyen kényesek. Elég nekik egy kis légáramlat. Nem látod a hőmérőt a vízben?

Gyuszi: Látom. De csak nem kapnak influenzát!

Pista: Fogalmad sincs róluk! Méghogy influenzát?

Gyuszi: Hát mit? Tüdőgyulladást?

Pista: Ne bosszants már. Gyere, ülj ide mellém! (Gyuszi megteszi) Na, hogy tetszenek?

Gyuszi: Igazán szépek. Különösen a két pici csíkos hátú.

Pista: Hát a „neonhalak", azzal a világító két sávval?

Gyuszi: Irtó érdekes, de a tegnap is mutattad már őket.

Pista: És a pirinyó fekete cápa?

Gyuszi: Cápa?

Pista: Pont olyan, mint egy igazi, csak pici. Dugd be a vízbe az ujjadat. Rögtön nekiúszik és megtá-

PIONÍROKNAK ÉS ISKOLÁSOKNAK

szom rád!

madja (bedugja az ujját). Figyeld csak! Rajta Bill, gyere Bill.
Gyuszi: Billnek hívod?
Pista: Mindegyiknek nevet adtam...
Gyuszi: Rém érdekes, de én azért jöttem, hogy meg ne feledkezz a holnapi visszavágó focimeccsről.
Pista: Tőlem focizhattok! Nem ettem meszet, hogy olyan csapatban játsszam, amelynek az egyik csatára az a hőbörödött Bandi!
Gyuszi: Miért nem békülsz ki vele?
Pista: Soha! Legalább hatszor mondta nekem, hogy vadszamár.
Gyuszi: Kár, hogy ennyire haragszol rá. Most ő...
Pista: Na, mi van vele?
Gyuszi: Nem fontos, ha úgyse bocsátasz meg neki. Pedig, ha tudnád, mit szerzett neked, csakhogy ne haragudj rá.
Pista: Ugyan mit? Egy igazi vadszamarat?
Gyuszi: Nem! Hanem egy csodaszép pirinyó leopárdhalat!
Pista: (izgatottan) Pettyest? Igazi leopárdhalat?
Gyuszi: Igazit. Amire úgy vágyódsz. Neked akarja adni.
Pista: Hol van most?
Gyuszi: Bandi?
Pista: A hal, ember! A leopárdhal!
Gyuszi: Fogalmam sincs róla, de a tied, ha megbocsátasz és holnap eljösz a meccsre.
Pista: Persze, hogy elmegyek! És miért ne bocsátanék meg! Utóvégre nem rossz fiú, csak dilis.

(Függöny)

*
4
jelenet

(Kis szünet, majd külső zaj — lárma, taps, mely a meccs végét jelenti. Majd berohan Pista Gyuszi, Mircea és Bandi.)
Mircea: Bravó! Bravó! Óriási voltál, Pista, ennyi gólt kivédeni!
Gyuszi: Nem ütötted meg magad?
Bandi: Elhoztad, Pista?
Mircea: (a szavába vág) Nagy voltál, Bandi! Gólkirály vagy!
Mircea: Remélem, kibékültök.
Pista: Persze! Ugye Bandi?
Bandi: Természetesen. Különben nem játszottunk volna együtt. De hol az az oroszlános bélyeg?
Mircea: (szavába vág) Na beszélgessetek, úgyse szóltatok egymáshoz hetek óta.
Gyuszi: Persze. És én is gratulálok. Ti vagytok a nap hősei. (Indulnak Mirceával)
Pista: Mi lelte ezeket?
Bandi: Nem tudom. Hanem azt mondd meg...
Pista: (a szavába vág). Előbb te mondd meg, hogy hol tartod?
Bandi: Mit?
Pista: Hát a leopárdhalat?
Bandi: Nincs nekem semmiféle halam. De te elhoztad az ugandai bélyeget?
Pista: Micsoda bélyeget?
Bandi: Amit nekem akarsz adni.
Pista: Nem akarok neked semmit se adni. Miféle bélyegről beszélsz?
Bandi: Hát amelyiken egy oroszlán van!
Pista: Életemben nem láttam ilyen bélyeget! (csönd, egymásra bámulnak)
Bandi: Neked ki mondta, hogy leopárdhalat kapsz tőlem?
Pista: És te honnan veszed, hogy oroszlános bélyeget hozok neked?
Bandi-Pista: (egyszerre) Ők mondták! (a fiúk után mutatnak)
Pista: (szünet után) Szóval most már nem haragszol, mert azt hitted, hogy valami vacak bélyeget kapsz tőlem?
Bandi: Nem vacak!... És te azért kegyeskedtél újra szóbaállni velem, mert bebeszélték neked, hogy egy pettyes halat hozok? Tudd meg, hogy anyagias vagy.
Pista: Te is! Aki hatszor mondtad nekem, hogy vadszamár vagyok!
Bandi: És te nem vagy anyagias, aki szintén hatszor mondtad nekem, hogy dilinyós tökfej?
Pista: A csuda vigye el őket! Jól becsaptak!
Bandi: És mi bedőltünk nekik... (csönd)
Pista: De a mérkőzés azért jó volt!
Bandi: Az igen... (csönd)
Pista: Te Bandi, nem voltunk mi szamarak?
Bandi: De igen szamarak voltunk.
Pista: És ha Mircea meg Gyuszi nem találják ki a leopárdhalat meg az oroszlánbélyeget?
Bandi: Akkor is kibékültünk volna. Biztos. Csak nem pont ma.
Pista: De mondd, egész biztos, hogy nem hallottál valahol leopárdhalról?
Bandi: És te se az ugandai oroszlánbélyegről?
Pista-Bandi: (Összenevetnek, s egymás vállát átölelve mennek el.)

(Függöny)

LÁSZLÓFFY ALADÁR

Iskolám

Őszi szélben levelekkel
őszi illat érkezett,
úgy olvasom: szippantgatom
ezt a szagos levelet,

mint amit a régi őszök,
gyermekkorom őszei
küldtek, írtak, hoztak hozzám
kedvem újratölteni.

Mennyi osztály, mennyi emlék,
mennyi arc és mennyi nap —
ennyit-annyit s ezerennyit,
visszahoz egy pillanat,

ameddig a sietésben
megállok a sárga, vén
iskolánál, amely most is,
mindörökre már enyém.

Hol vagytok, HÓDOK?

Ki látott hódot? Kevesen mondhatjuk, hogy én, mert ez, az egykor tájainkon is honos nagy rágcsáló a könyörtelen vadászat miatt majdnem teljesen kipusztult. Az a könyv, melyből adatainkat vettük, arról tudósít, hogy Németországban az Elba középső folyásának vidékén él egy kis létszámú maradvány-állomány, amely huszonkét évvel ezelőtt mindössze 210 darabból állt. Ha összeadjuk Franciaország, Németország, Norvégia, Lengyelország, a Szovjetunió és Mongólia egész állományát, és kiegészítjük a farmokon nevelt és az állatkertekben tartott egyedekkel, akkor sem haladja meg számuk a 25 ezret. Az Egyesült Államok és Kanada területén millió számra élt ez az értékes prémű állat, de a vadászok ott is alaposan megritkították, úgy, hogy a hatóságok kénytelenek voltak védetté nyilvánítani.

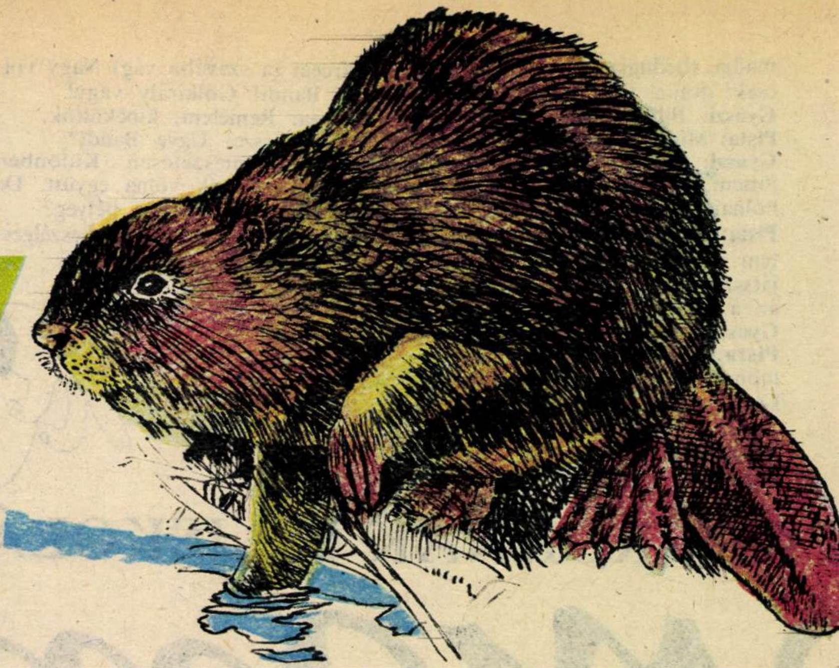

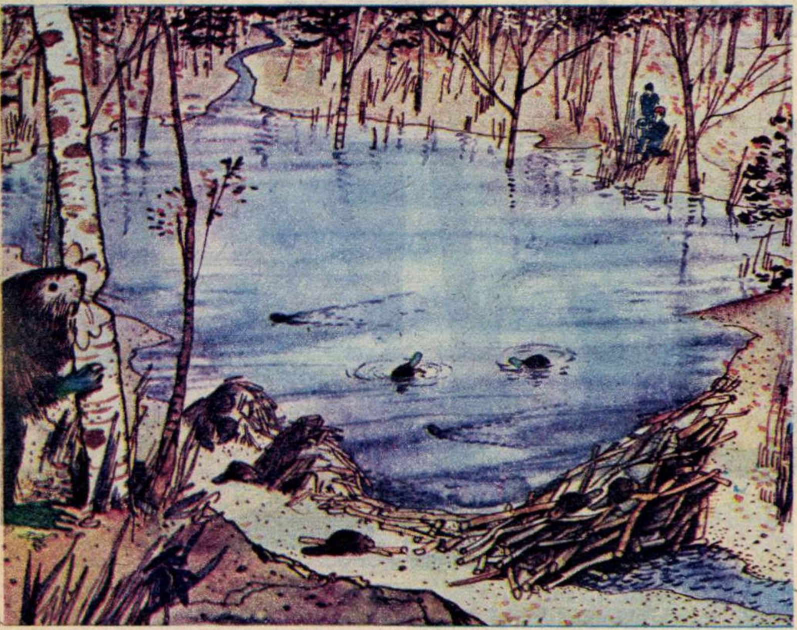

A hódok családi életet élnek. Amikor a fiatal hód családot alapít, keres egy jó vízparti öblöt, ahol a fészkét megépítheti — a fészek bejárata mindig a víz alatt van, de a fészek maga jóval a víz színe fölött, ha áradáskor a víz elönti a fészket, a hódcsalád szükség-katlanba költözik, 1,50 méter magas, alul 2 méter széles, töltésszerű építménybe, amit maga készít el dorongokból, ez a híres hódvár. Váraik építéséhez a faanyagot sokszor nagyobb távolságról kell szállítaniuk, hogy a vízen könnyebben hordhassák a dorongokat, csatornákat is építenek. Tartós szárazság esetén, ha a hódtanyák bejárata a víz színe fölé kerül, közösen duzzasztógátat építenek, fából, gallyakból, földből és iszapból, ami az állatvilág közösségi teljesítményei közt párját ritkítja. A hód növényevő, télire héjas fahasábokat halmoz fel, ez az élelemtartaléka, mert a hideg évszakban fő tápláléka a fakéreg. Ősszel hatalmas fákat dönt ki, azokat ügyesen legallyazza. A fákat úgy dönti ki, hogy erős metszőfogaival kb. 50 cm magasságban parabola alakban körülrágja a törzset, a rágást addig mélyíti, amíg a fa kidől.

Védett rezervátumokban megfigyelték, hogy az ipari hulladékkal szennyezett víz rendkívül káros hatású a hódokra, egyrészt egészségüknek, másrészt közérzetüknek árt, hiszen a hód, különösen ha veszélyt érez, sokszor tíz percig is a víz alatt marad.

Ennyit röviden erről az érdekes emlősről. Akit részletesebben érdekel a csatorna-, gát- és várépítő vízi népség élete, keressen hasonló tárgyú könyvet, kiadványokat.

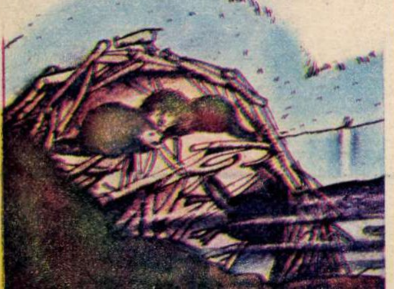

ÚJABB FELHÍVÁS A „LOGI-SULI“ VERSENYZŐKHÖZ

Rovatvezető:
HORVÁTH STEFÁNIA

Mivel az új iskolai évben új előfizetőkkel gyarapodott olvasótáborunk, bizonyára akad közöttük olyan is, aki szereti a fejtörőket, logikai játékokat, s szívesen bekapcsolódna «Logi-suli» versenyünkbe.

Nos, a «Logi-suli» folyamatosan zajlik, bármikor be lehet kapcsolódni, egy feladat megoldása 2 pontot ér. Beküldött megfejtéseitek pontszámát nyilvántartjuk, összeadjuk — tehát egy feladat megoldása is számít. Aki eléri a 30 pontot, annak nevét és képét közöljük a lapban. Aki 60 pontot gyűjt össze, az **megkapja a Logika-mestere címet, s egy szelvénnyel részt vesz a jutalomsorsoláson, melynek díja egy Bűvös kocka.** A versenyzők pontállását kéthavonta közöljük.

Aki már összegyűjtött 60 pontot, természetesen tovább versenyezhet, az újabb 60 ponttal újabb sorsolási szelvényre jogosult, tehát megnő az esélye a sorsoláson.

FELADATOK (XI.)

1. Az itt következő összeadásban betűk helyettesítik a számokat. Azonos betűk természetesen azonos, különböző betűk különböző számokat jelölnek. Állapítsd meg, melyik betű milyen számjegynek felel meg? (1. rajz)

2. Végezd el az előbbi feladatot a következő szorzás esetében: (2 rajz)

3. Mi a betűk számértéke ennél az osztásnál? (3. rajz)

4. A keresztrejtvényhez hasonló ábra (4. rajz) üres kockáiba számokat kell írnod, mégpedig olyanokat, hogy a kijelölt műveleteket sorban, egymás után elvégezve, a sorok végére, illetve az oszlopok aljára írt számokat kapd eredményül. A jobb oldali oszlopban, illetve az alsó sorban lévő számok közé olyan műveleti jeleket kell tenned, hogy eredményül a jobb alsó sarokban lévő számot kapd. (A szorzást ponttal jelöltük, a műveletet balról jobbra, illetve fentről lefele kell egymásután elvégezni.)

5. Az újabb számkeresztrejtvény (5. rajz) valamivel nehezebb feladat, itt a kiegészítéseket úgy kell elvégezned, hogy a részeredményeket sem adjuk meg, csak annyit árulunk el róluk, hogy azonos számok. (A 4-es, 5-ös feladatok Biczók Róbert temesvári olvasónk ötlete alapján készültek.)

Beküldési határidő: A megjelenéstől számított három hét.

1.

 BDCE
+BDAE
AECBE

2.

CDE × AB
 FEH
BBCH

3.

ABCD : CD = BCD
CD
 EC
 DF
 BCD
 BCD
 0

4

4	+		:		=	3
−	■	+	■	+	■	
	·		:		=	1
·	■	−	■	−	■	
	+		−		=	-9
=	■	=	■	=	■	=
8		0		-13	=	-5

5.

5	−		+		·		=	
−	■	+	■	·	■	+	■	+
	·		:		+		=	
:	■	·	■	+	■	:	■	+
	·		+		−		=	
+	■	−	■	:	■	+	■	+
	·		−		+		=	
=	■	=	■	=	■	=	■	=
	+		+		+		=	16

OLVASÓINK FIGYELMÉBE!

OKTOBER 24-IG
MÉG ELŐFIZETHETSZ
A Jóbarátra.
KÉT HÓNAPRA (november-
december) A 9 SZÁM
ÁRA 13,50 lej

tarka barka

MEGFEJTÉS (VII.)

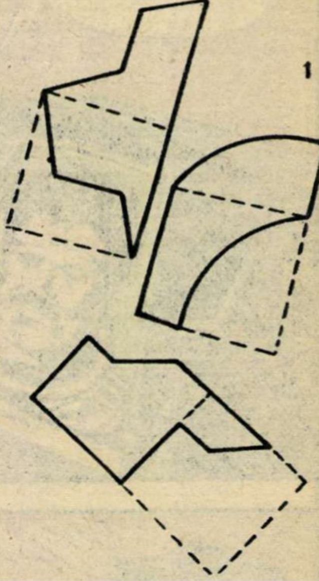

1. Pista mindig nyer, mert 7 kockának csak hat oldala van. Több olyan dobás is előfordulhat viszont, ahol egyetlen hatos sincs a hét kocka közt. 2. A bajba jutott tanácsnok kivette az egyik papírszeletet, s hirtelen megette. Az urnában **halál maradt, tehát amit húzott, csak élet lehetett. 3. Fent a prímszámok, lent a többiek vannak.**

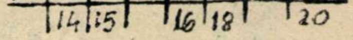

stb.

4. 1. ábra. 5. 29.

PAPÍRGYÁRTÁS

VIZSZINTES: **1. Kínai császár, majdnem kétezer évvel ezelőtt, uralkodása idején első alkalommal kezdték használni a növényi rostokból készült olcsó papírt. 7. Mintegy 650 évig a feltaláló kínaiak titka maradt a papírkészítés, amíg az... 751-ben a titoknak a birtokába jutottak.** 12. Latin-amerikai mezőgazdasági munkások. 14. Időmérők. 15. Hamis, német eredetű szóval. 16. Férfinév. 18. Visszaró! 20. Ritka férfinév. 21. Kerti virág. 22. Részben visel! 23. Csapadék. 24. Füllent. 25. Parányi rész. 26. Ilyen sütemény is van. 27. ... László, magyar költő a XVIII. században (AMADÉ). 28. Hirtelen ébredek. 30. Időmérőt burkoló foglalat. 31. Hazai folyó. 32. Iktató. 33. Emberi testalkat. 34. Női név, ék.h. 35. Törökországi gépkocsik jelzése. 37. Buzgalom — románul. 38. Tágas — románul. 39. Hazai gépkocsimárka. 40. U.L. 41. Tervezetet készít. 42. Ceruza. 43. Csiklandoz — románul. 45. Két szó: rangjelző és rezgés keltette érzet. **47. A XVIII. századtól a papírgyártásban egy újfajta őrlőgépet állítanak munkába az ún. ...**

FÜGGŐLEGES: 2. Csökkenő. 3. Taglejtéssel való gondolat közlése. 4. ...Angeles 5. Terhére vagy. 6. Vándorok. 8. Ravaszdi. 9. Jegyes. 10. Bácsi. 11. Eszesedő. 13. Törökországi város (KILIS). 15. Ilyen mesterségnek nevezik a papírgyártást. 17. S.I.T. **19. A papírgyártásnál is így nevezték a felszabaduló mesterlegény vizsgadarabját.** 21. Hangszeren játszik. 22. Vizet adó. 24. Lapos fenekű csónak. 25. Cremonai hegedűkészítő család. 26. Hason fekszik. 27. A legnagyobb papagájfajta. 29. Kóstolja. 30. Amit nem óvnak. 32. Kártyalap. **33. Prahova megyei kisváros, ahol kartont és lemezpapírt állítanak elő.** 34. Takarmányból készült rakás. 35. Királyi szék. **36. A finompapír egyik alapanyaga.** 38. Testrész. 39. Begyűjti a termést. 41. V.I.O. 42. Kihint összefüggő betűi. 44. D.H. 46. L.D.

Készítette: MÁRK LAJOS

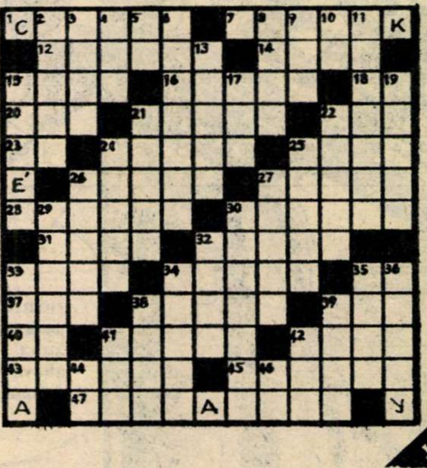

JÓBARÁT szerkesztőség 71 341 București, Piața Scînteii Nr. 1. Telefon 17 60 10 Kiadóhivatal: Scînteia Kiadó. Nyomda: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii. Külföldi olvasóink Jóbarát-előfizetésüket a következő címre küldhetik: ILEXIM — departamentul export-import presa P.O. Box 136—137 telex 11226 București Str. 13 Decembrie Nr. 3. Index 42001. 12 oldal ára 1,50 lej.

A REJTÉLYES BOLYGÓ

13

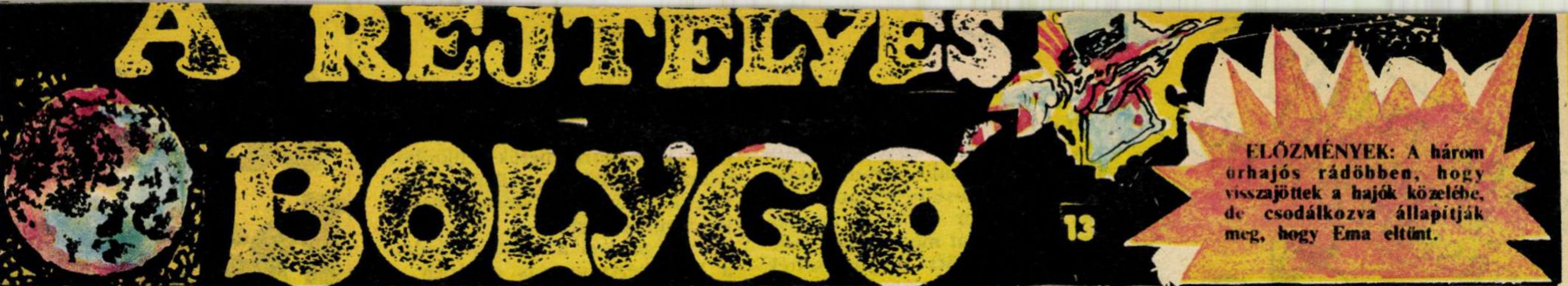

ELŐZMÉNYEK: A három űrhajós rádöbben, hogy visszajöttek a hajók közelébe, de csodálkozva állapítják meg, hogy Ema eltűnt.

Írta: **SORIN ŞTEFĂNESCU** Fordította: **TÓTH MÁRIA** Rajzolta: **ION ÉS V. MIHĂESCU**

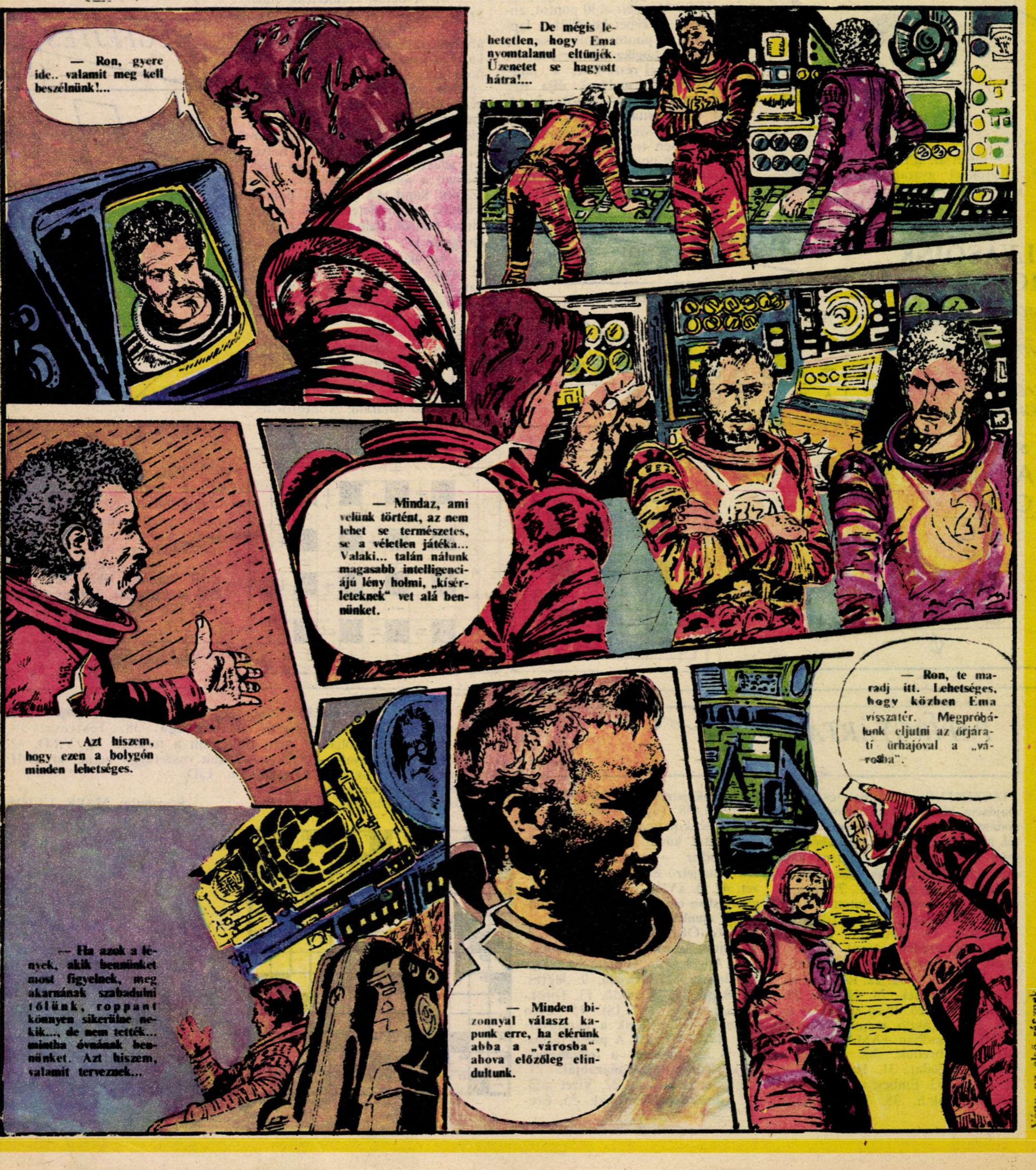
— Ron, gyere ide.. valamit meg kell beszélnünk!...
— De mégis lehetetlen, hogy Ema nyomtalanul eltűnjék. Üzenetet se hagyott hátra!...
— Mindaz, ami velünk történt, az nem lehet se természetes, se a véletlen játéka... Valaki... talán nálunk magasabb intelligenciájú lény holmi „kísérleteknek" vet alá bennünket.
— Azt hiszem, hogy ezen a bolygón minden lehetséges.
— Ha azok a lények, akik bennünket most figyelnek, meg akarnának szabadulni tőlünk, roppant könnyen sikerülne nekik..., de nem tették... mintha óvnának bennünket. Azt hiszem, valamit terveznek...
— Minden bizonnyal választ kapunk erre, ha elérünk abba a „városba", ahova előzőleg elindultunk.
— Ron, te maradj itt. Lehetséges, hogy közben Ema visszatér. Megpróbálunk eljutni az őrjárati űrhajóval a „városba".

Vége az első résznek

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

45

JOI, 10 NOIEMBRIE 1983
ANUL XVII (NR. [illegible])

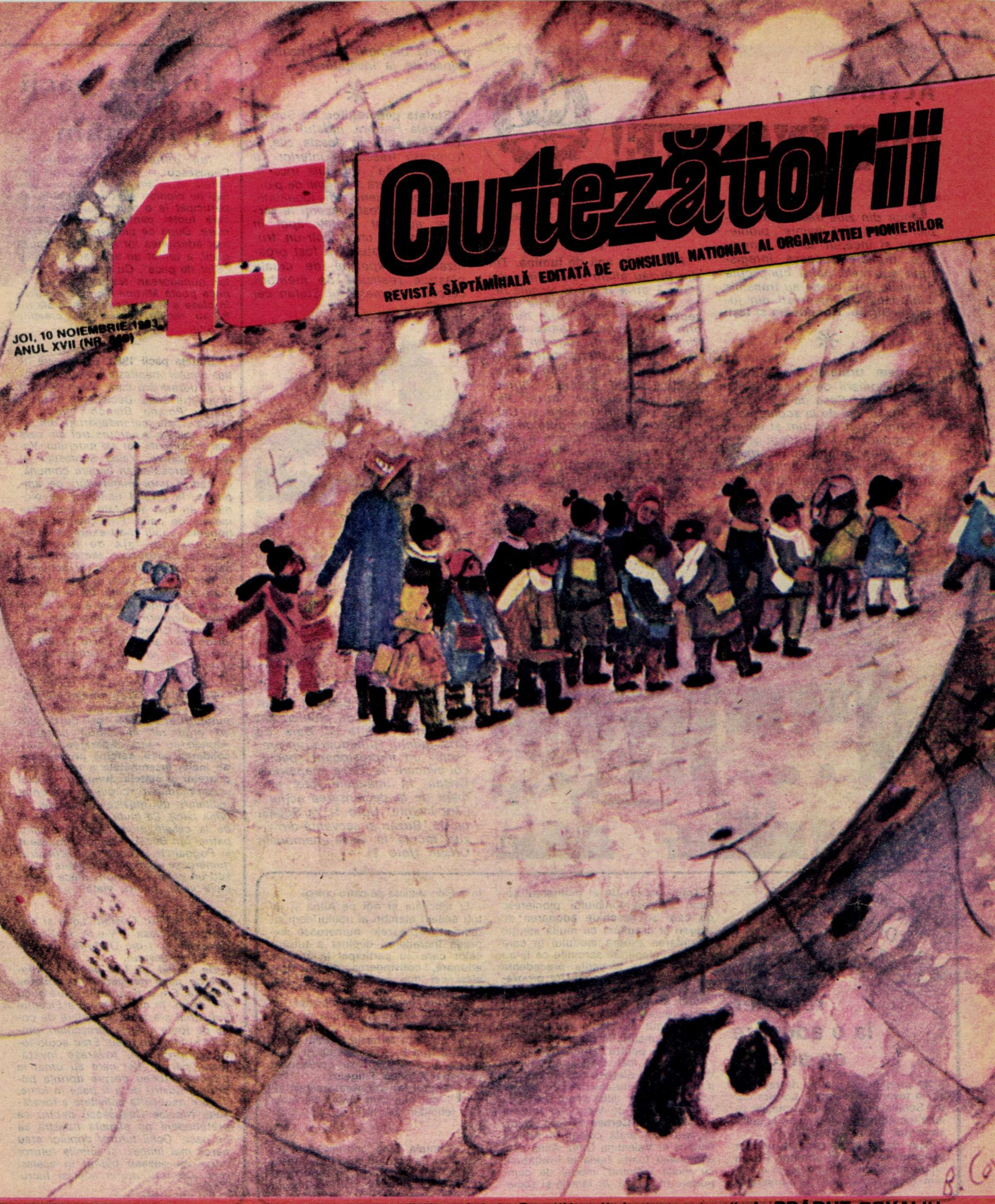

Pictură din ciclul *„Copiii lumii doresc pacea"* de **BRĂDUȚ COVALIU**

Acțiunea
TOT ÎNAINTE!

Chiar din ziua declanșării amplei acțiuni „Tot înainte", pionierii au și început să ne semnaleze primele succese înregistrate sub cele patru cunoscute generice. Iată ce ne-au transmis subredacțiile pionierești din județele **Buzău, Hunedoara** *și* **Iași:**

*

Sîntem urmașii unui popor eroic. *Pionierii de la școlile nr. 1, 3, 9, 10 și Casa de copii școlari Buzău, cei de la școlile nr. 5 și 7 Rm. Sărat, precum și cei de la Pogoanele, Mărăcineni și Liceul „Mihai Eminescu", Zărnești, au realizat vizite în unitățile industriale din localitățile lor, unde au purtat vii dialoguri cu comuniștii, muncitori fruntași.*

*

Pionieri în anii de lumină. *Tot din Buzău aflăm că pionierii din clasa a VII-a H, de la Școala nr. 12, își dovedesc eforturile consecvente la învățătură numai prin note bune și foarte bune. Pînă în prezent, Carmen Läudatu a obținut numai note de 10, iar colegii ei Elena Dumitrescu, Cristina David, Gabriela Chiriac, Pandalache Ionel, Aurel Petrescu, Cătălin Enache și Carmen Drăghici numai note de 9 și 10. Detașamentul clasei a VII-a H se înscrie printre zecile de detașamente ai căror pionieri și-au asumat angajamente concrete în vederea obținerii unor rezultate deosebite la învățătură.*

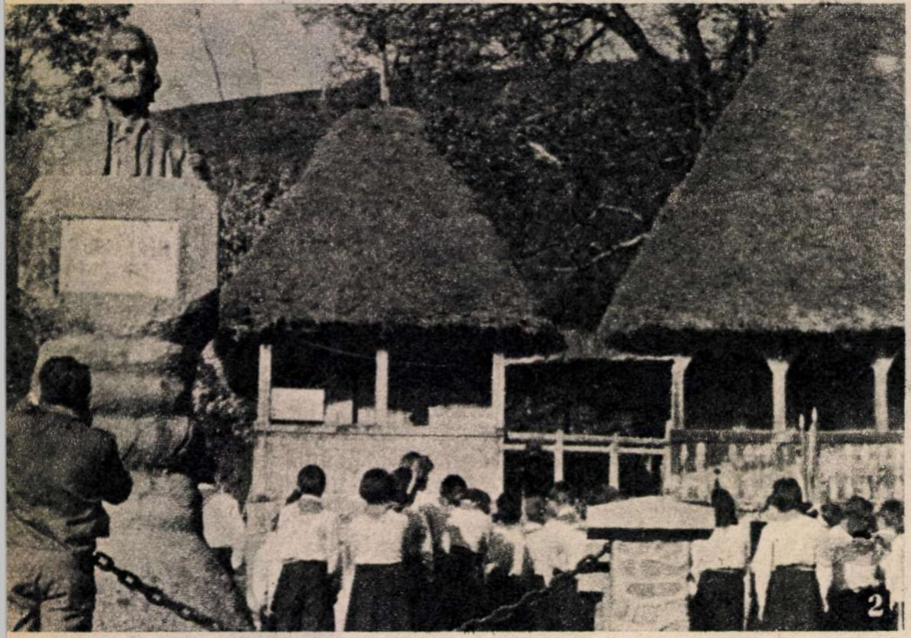
2

*

Ștafeta generațiilor. *La Școala generală Hodora, județul Iași, a fost vernisată, în aceste zile, o frumoasă frescă de interior cu tema „Miorița", începută încă în ediția anterioară a acțiunii de pionierii plasticieni din localitate. Cei care au fost prezenți la vernisaj au fost invitați apoi în curtea școlii unde, într-un frumos cadru natural, a fost organizată o expoziție de creații plastice realizate de membrii cercului „Urmașii lui Ștefan cel Mare".*

1

Cinstim patria, partidul și poporul. *Peste 300 de pionieri din localitățile Ribița și Baia de Criș, județul Hunedoara, au prezentat un impresionant spectacol-evocare la Casa memorială Crișan. În imaginile foto: moment de la declanșarea acțiunii „Tot înainte" (foto 1), la Școala nr. 11, Buzău, și secvență din vizita făcută la Casa memorială Crișan (foto 2).*

TRANSMIT SUBREDACȚIILE „CUTEZĂTORII"

Pionier reporter la o adunare de alegeri

Ne pregătim carnetele de reporter și, în tovărășia toamnei, pornim către Școala nr. 10, unde urmează să aibă loc adunarea de alegeri la detașamentul clasei a V-a C.

Sala de clasă a căpătat un aer sărbătoresc, voios și primitor. Privim chipurile vesele, luminoase și admirăm ținuta impecabilă a pionierilor.

Trăim alături de ei momentul solemn al ceremonialului pionieresc cu care se deschide adunarea de alegeri și ascultăm cu multă atenție informarea asupra modului în care au fost îndeplinite sarcinile ce le-au revenit de la alegerile precedente pînă în prezent și proiectul programului de activități pe trimestrul I al anului școlar 1983—1984. Prietenii noștri reușesc foarte bine să pună în balanță atît realizările cît și unele mici neajunsuri, în vederea stabilirii de măsuri pentru eliminarea lor.

Momentul cel mai impresionant este acela al alegerii noului comandament de detașament. Ca pionier comandant de detașament numarul cel mai mare de voturi l-a întrunit pioniera **Alina Cernea.** Și asta pentru ca, așa cum arată colegii ei Adonis Gudină și Valentina Dinu, Alina este o pionieră foarte bună la învățătură, cu multă inițiativă, model de comportare în școală, în familie și societate, este stimată de către colegi.

O felicităm și noi pe Alina și pe toți ceilalți membri ai noului comandament. Aplauzele numeroase exprimă încrederea deplină a tuturor celor care au participat la această adunare, convingerea că au fost aleși cei mai buni dintre cei mai buni.

Răsfoim carnetul de reporter:

La clasa a V-a A, Școala nr. 2, a fost aleasă comandant de detașament pioniera **Mihaela Sfetcu,** iar la clasa a III-a B, de la Școala nr. 4, la grupa I, a fost aleasă comandant pioniera **Adriana Filigean.**

În dreptul lor am notat același lucru : cel mai bun dintre cei buni.

Îi felicităm pe toți!

Daniela Stan, *pionier-reporter,*
Subredacția pionierească a Casei pionierilor
și șoimilor patriei Giurgiu

În țara păcii creștem și învățăm

- Sub genericul **„România — Ceaușescu — Pace,** la Școala *generală nr. 2 din Hunedoara aproape 800 de pionieri și șoimi ai patriei au participat la o reușită acțiune dedicată luptei pentru pace și dezarmare. După ce pionierii și-au exprimat adeziunea lor fierbinte la cauza păcii, a urmat un spectacol intitulat „Cînt de pace". Cu acest prilej poetul hunedorean Neculai Chirică și mica poetă Miruna Chirică, pionieră în clasa a V-a la Școala generală nr. 8, au recitat versuri din creațiile proprii.*

„Ștafeta păcii 1983, Sălaj" *este titlul amplei manifestări dedicată păcii și dezarmării care s-a desfășurat în județul Sălaj. Declanșată în localitățile Poiana Blenchii, Fildu și Marca - cele mai îndepărtate din județ -, ștafeta a parcurs trei din cele mai importante văi ale județului: Valea Almașului, Valea Someșului și Valea Barcăului. În fiecare comună, în cadrul unor manifestări de amploare, la nivelul unităților de pionieri, au fost adoptate și transmise mesaje de pace. Prin cuvinte emoționante, copiii și-au exprimat astfel recunoștința față de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, pentru acțiunile inițiate în slujba păcii, precum și dorința lor nemărginită de a trăi în pace. În adunarea care a avut loc la Zalău, pionierii din Hereclean, Românași și Creaca au transmis mesajul de pace al celor peste 25 000 de pionieri și utecişti participanți la ștafetă.*

Din județul Buzău primim, de asemenea, știrea că peste 25 000 de purtători ai cravatei roșii cu tricolor au organizat în cadrul unităților adunări cu tema **„Apărarea și consolidarea păcii, sarcină primordială, de înaltă însemnătate a tuturor popoarelor și statelor lumii".** *În finalul acestor adunări, copiii au prezentat recitaluri de muzică și poezie cu tema păcii. La cluburile U.N.I.C.E.F. de la casele pionierilor și șoimilor patriei din Buzău, Nehoiu, Rm. Sărat și Pogoanele, pionierii au organizat numeroase activități dedicate păcii sub un generic comun: „Pace în numele vieții, pentru viață!"*

„Mă numesc Cosmin Luca și sînt pionier în clasa a V-a A, la Școala generală nr. 1 din Oțelu-Roșu, județul Caraș-Severin.

De curînd am luat parte la mitingul de pace desfășurat în unitatea noastră. Era o zi cu mult soare și cu cer senin. În curtea mare a Liceului industrial s-a adunat o mare de copii de toate vîrstele: preșcolari, pionieri și elevi de liceu. Erau acolo tovarăși profesori, tovarășe învățătoare, părinți. Cei care au urcat la tribună vorbeau despre dorința poporului nostru de a fi pace în lume, despre neobosita activitate a tovarășului Nicolae Ceaușescu pentru ca pretutindeni pe planeta noastră să fie pace. Ochii tuturor copiilor erau parcă mai limpezi și inimile tuturor parcă se auzeau bătînd în același ritm. Cu toții dorim același **lucru:** *PACE."*

SUB SOARELE PĂCII

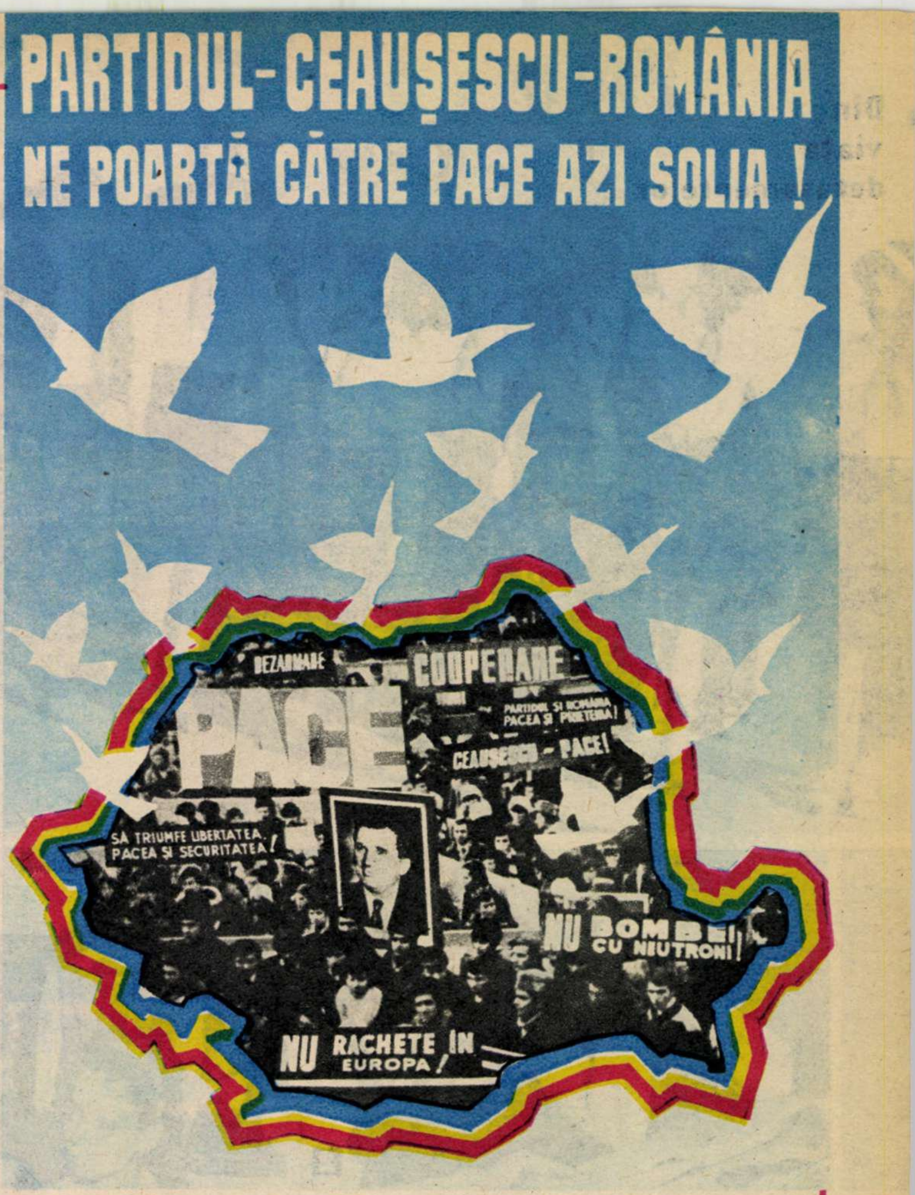
PARTIDUL-CEAUȘESCU-ROMÂNIA
NE POARTĂ CĂTRE PACE AZI SOLIA !
DEZARMARE
COOPERARE
PACE
PARTIDUL ȘI ROMÂNIA PACEA ȘI PRIETENIA!
CEAUȘESCU - PACE!
SĂ TRIUMFE LIBERTATEA, PACEA ȘI SECURITATEA!
NU BOMBEI CU NEUTRONI!
NU RACHETE ÎN EUROPA!

Niciodată, ca acum, oamenirea nu a trăit cu atîta neliniște perspectiva ca zăngănitul armelor să prefacă planeta vieții într-o planetă a morții. Arsenalele lumii, supraîncărcate cu instrumente de distrugere ultraperfecționate, au capacitatea nu numai să pulverizeze monumentele și creațiile pe care le credeam nemuritoare ale geniului uman, ci să redea neantului tot ceea ce natura a creat în răstimp de miliarde de ani, să șteargă de pe fața pămîntului monumentul cel mai de preț al vieții – omul însuși.

Iată de ce, niciodată ca acum, omul nu a opus celor mai distrugătoare arme implacabila sa voință de pace, în numele dreptului său natural și inalienabil la viață, la existență liberă și demnă.

Iar în acest concert planetar al popoarelor iubitoare de pace, glasul României socialiste răsună distinct, tot mai puternic. Strălucitele inițiative și propuneri constructive ale președintelui Nicolae Ceaușescu în direcția înfăptuirii dezideratului vital al dezarmării, a salvgardării păcii pe planeta noastră, însuflețitoarele chemări ale Frontului Democrației și Unității Socialiste găsesc un vibrant și mobilizator ecou în conștiința tuturor cetățenilor patriei noastre, fără deosebire de naționalitate și profesie, tineri și vîrstnici identificîndu-se cu voința de pace și colaborare a întregii țări. În acest sens, marile mitinguri și adunări pentru dezarmare și pace din țara noastră reprezintă o expresie vie și elocventă a adeziunii unanime a întregului nostru popor la politica internă și externă a partidului și statului, la demersurile consecvente ale președintelui Nicolae Ceaușescu, pentru salvarea păcii pe Terra, pentru triumful rațiunii și al vieții în fața morții.

Glasul de pace al poporului român este amplificat de o milenară vocație de pace și prietenie a neamului românesc, atît de sugestiv și sintetic definită de Eminescu în răspunsul dat de voievod unuia din marii cuceritori ai lumii: „Noi? Bună pace!“. Să ne reamintim că Baiazid, supranumit Fulgerul, după ce a fost înfrînt de Mircea cel Bătrîn, a murit mai tîrziu într-o cușcă de fier, hulit și batjocorit. De altfel, toți marii cuceritori ai lumii au sfîrșit ca mari învinși. Și nu se poate ca aceste lecții ale istoriei să nu spună nimic oamenilor politici și strategilor contemporani care promovează calea unui război nuclear.

România – prin glasul autorizat al președintelui țării, tovarășul Nicolae Ceaușescu – a subliniat nu o dată că liderii politici, guvernele care acceptă amplasarea noilor rachete nucleare în Europa își asumă o grea răspundere nu numai în fața propriilor popoare, ci a tuturor popoarelor, în fața viitorului însuși. Pentru că, într-o conflagrație nucleară, așa cum au demonstrat oamenii de știință, nu ar mai exista nici învingători și nici învinși.

Pe de altă parte, este cutremurător că în lume se cheltuiesc în fiecare minut în scopuri militare 1,3 milioane de dolari, în timp ce, în fiecare minut, 30 de copii mor de foame sau secerați de boli din lipsă de medicamente.

De la aceste tragice adevăruri și realități izvorăște și acțiunea consecventă, realistă a tovarășului Nicolae Ceaușescu în favoarea păcii, întemeiată pe convingerea că stă în puterea popoarelor unite să bareze calea războiului, să realizeze dezarmarea, în primul rînd dezarmarea nucleară. În marele forum al Națiunilor Unite, în numeroase reuniuni internaționale, pe arena mondială, se reliefează clar concepția care astăzi este larg recunoscută drept „Concepția Ceaușescu despre dezarmare“. În fapt, o viziune revoluționară, profund umanistă asupra păcii, ca factor determinant pentru programul lumii contemporane, materializată în inițiative și propuneri realiste, de larg ecou și înaltă apreciere.

Eforturile neobosite ale președintelui României pentru pace sînt pătrunse de suprema grijă față de prezentul și viitorul poporului nostru, al celorlalte popoare, pentru ca zîmbetul luminos al copiilor să nu mai fie amenințat de spaima războiului, pentru ca tînăra generație a patriei noastre să poată crește sănătoasă și viguroasă, într-un climat senin, care să permită înflorirea multilaterală a personalității fiecăruia.

În contextul demersurilor românești pentru pace, pentru folosirea cuceririlor științei și tehnicii exclusiv spre binele și prosperitatea oamenilor, se înscrie și activitatea Comitetului Național Român „Oamenii de știință și pacea“, al cărui președinte este tovarășa academician doctor inginer Elena Ceaușescu.

De asemenea, se bucură de un puternic răsunet internațional inițiativa țării noastre privind proclamarea „Anului internațional al tineretului“, ale cărui acțiuni sînt programate să se desfășoare în 1985 sub semnificativa deviză: „Participare – Dezvoltare – Pace“.

Iată de ce, pe toate meridianele, **„Ceaușescu—România—Pace“** a devenit astăzi un simbol luminos, al speranței și încrederii în puterea de neînfrînt a popoarelor de a făuri o lume fără arme și fără războaie, o lume mai bună și mai dreaptă.

Înrolîndu-se cu candoarea și energia vîrstei, alături de părinții lor, în marele front al luptei pentru pace, copiii, toți tinerii României socialiste dau glas celor mai alese sentimente de dragoste și recunoștință față de tovarășul Nicolae Ceaușescu, față de tovarășa Elena Ceaușescu, pentru tot ceea ce fac în apărarea păcii și vieții pe pămînt, pentru ca toți copiii, toți fiii patriei să trăiască, să învețe și să muncească într-o țară cu un viitor luminos și fericit.

VIOREL POPESCU

CEAUȘESCU-PACE
NU
CEAUȘESCU ROMÂNIA OCROTESC COPILĂRIA
TRANSMITEȚI COPIILOR LUMII DORINȚA NOASTRĂ DE PACE ȘI PRIETENIE!
CEAUȘESCU-PACE!

Din viața detașamentelor

1

1 Un detașament, de-acum, fără probleme!

2 **Felicia Apescărței**, premianta clasei, oricînd gata să-și ajute colegii. „Învăț zi de zi serios. Acesta este secretul succesului", spune ea.

3 **Liliana Anghel** sau intransigenta detașamentului: „notele mai mici de 8 nu au ce căuta în detașamentul nostru", spune ea ori de cîte ori are prilejul.

4 **Stelian Aramă** recunoaște că el nu e de nota 6, 7. Și aceasta o va dovedi-o!

5 **Nicoleta Poteraș**: „Sîntem patru frați, cea mai mică are aproape doi ani, și vreau ca toți să fim o cinste a școlii".

6 **Anicuța Chiriac**: „Din cei patru frați — toți școlari — nici unul nu îndrăznește să vină acasă cu note mai mici de șapte. Este o convenție între noi. Pentru aceasta însă ne ajutăm unii pe alții cît putem de mult. Și cu toții o ajutăm pe mama în gospodărie".

7 **Detașamentul clasei a șasea G de la** Școala **generală nr. 31** răspunde, în întregime prezent în lupta pentru autodepășire la învățătură și în comportare.

8 În „Banca de onoare" a hărniciei, s-ar putea intitula imaginea de față. Este vorba despre cei peste 2 000 de elevi ai **Școlii generale nr. 29** care se numără printre fruntașii la învățătură și în activitățile practice din municipiu. Obiectivul aparatului foto i-a surprins pe ogoarele cooperativei agricole de producție din comuna Vînători.

2

3

4

5

SUB SEMNUL AUTODEPĂȘIRII, AL ÎNTRAJUTORĂRII

Ne aflam printre pionieri gălățeni, vizităm mai multe școli, aflăm o mulțime de fapte interesante. Ceea ce revine însă constant în discuțiile noastre sînt două lucruri: bucuria copiilor de a fi fost de mare ajutor în această toamnă la recoltare și dorința lor ca anul acesta rezultatele la învățătură să fie tot mai bune. Pe scurt, realizarea unei sensibile autodepășiri, ridicarea tot mai sus a ștachetei în pregătirea școlară. Numai că aceasta înseamnă o luptă în care „inamicii" se numesc comoditate, indolență, indisciplină. Care sînt armele folosite de eroii reportajului nostru? Să-i ascultăm.

UN DETAȘAMENT „CU PROBLEME"

– Așa am încheiat anul trecut clasa a șaptea; etichetați ca un detașament cu probleme de disciplină și cu rezultate slabe la învățătură. Nu știu cum să zic, dar parcă ne împacam cu ideea că așa sîntem noi. Dar a trecut o vară și mai ales o... toamnă, ne spune Adriana Capát, comandanta acestui detașament de la Școala generală nr. 9.

6

– Asta o știm cu toții.

– Pentru noi a însemnat însă mult, continuă Adriana. Perioada în care am participat la munca de recoltare la I.A.S. - Șendreni - cînd nu era zi în care să nu fim lăudați pentru hărnicia noastră - ne-a făcut să ne simțim dintr-o dată mai mari, mai uniți, mai importanți. Întorși în clasă, năzdrăvanilor și delăsătorilor de pînă acum le era pur și simplu rușine să-și reia fostele deprinderi. Pe veșnicul întîrziat de anul trecut, Stan Mărăcineanu, îl găsim printre primii în clasă, neobositul vorbăreț Mitică Aftene se dovedește mai „interiorizat" și nu mai spune tot ce-i vine în minte. Dezordonații de pînă ieri, Cristian Pănăciuc și Iulian Gorgu, s-au schimbat și ei mult în bine.

7

8

– Se poate înțelege că s-a petrecut un fel de... „miracol" cu detașamentul clasei a VIII-a B?

– La prima vedere, da. Dar noi deținem secretul lui: încă din primele zile de școală ne-am ambiționat să fim în toate la fel de punctuali ca și cum ne-ar aștepta mașina să ne ducă la... Șendreni; am format grupele de întrajutorare, străduindu-ne ca împreună să acumulăm cît mai multe cunoștințe - așa cum tot împreună, cu puțin timp în urmă, încărcam nenumărate coșuri cu roade.

Adriana vorbește frumos, patetic. Colegii o privesc luminați de bucuria succeselor de mult dorite, dar pentru care, pînă acum, nu luptaseră. Și fiecare gîndește, cu siguranță, că mai trebuie, că se mai pot face încă multe eforturi de autodepășire. Ceea ce înseamnă că au pornit cu pas sigur pe calea maturizării lor.

FRAŢII

Am zice, un subiect de excepţie pentru un reportaj: **o clasă în care toţi copiii au acasă fraţi.** Unii chiar cinci, şase! De obicei, în astfel de situaţii, înclinăm să fim mai îngăduitori, socotind că nu este deloc simplu ca patru, cinci copii de diferite vîrste să se joace, să-şi facă lecţiile sau pur şi simplu să doarmă în acelaşi timp.

Şi totuşi îngăduinţa noastră nu şi-ar fi avut nici un rost, ba n-ar fi fost acceptată aflîndu-ne în mijlocul copiilor din clasa a şaptea E, de la Şcoala generală nr. 31. Aceasta din simplul motiv că ne aflam într-un detaşament fruntaş, cu elevi foarte buni la învăţătură. Iată, comandanta detaşamentului, Felicia Apescăriţei, mereu premiantă mai are încă patru fraţi, (numai Camelia fiind mai mare decît ea), este oricînd dispusă să-şi ajute şi colegii. Imaginea pe care v-o prezentăm reface un moment care se repetă foarte adesea: Felicia se îngrijeşte nu numai de Luminiţa, Lica sau Marinela, surorile ei mai mici, ci şi de colegele şi colegii ei. De data aceasta este vorba de Daniela Olaru care a fost imobilizată la pat mai multă vreme şi care, datorită colegilor şi mai ales Feliciei, a recuperat materia din urmă obţinînd note numai de la 7 în sus. Este o victorie a Feliciei? A detaşamentului? Am zice a sentimentului de solidaritate, de colegialitate!

Un băiat înalt, cu alură atletică, totuşi foarte timid, Claudiu Cojocea, stă modest în ultima bancă. „Şi noi sîntem patru fraţi, trei băieţi şi o fată", îndrăzneşte el să intre în discuţie. Facem cunoştinţă. O cunoştinţă plăcută, întrucît aflăm că este printre primii din clasă, că are o grădină de legume la marginea oraşului, la Fileşti, de care el, fiind cel mai mare, se ocupă aproape zilnic, că acolo mai creşte şi iepuri, păsări, un porc.

– Chiar ai timp pentru toate acestea şi pentru învăţătură? îl întrebăm.

– Dar nu sînt singur! Sergiu are 11 ani, Iulian 9. Pe toţi ne-au învăţat părinţii – muncitori la Combinatul siderurgic –. să fim harnici, să muncim după puterile noastre. Iar dacă fiecare respectă aceasta... Cît priveşte învăţătura, de asemenea nu sînt singur. Detaşamentul nostru este o familie.

De părerea lui Claudiu este Geta Baciu (cu încă trei fraţi mai mici), Veta Zaharia (cinci fraţi), Costel Burghiu (patru fraţi), Liliana Taras (cinci fraţi).

*

Orice bucurie nu este cu adevărat bucurie dacă nu este trăită cu cei dragi, cu cei din jur. Şi orice clipă grea trece mai uşor dacă îi simţi alături pe prieteni.

ELENA MĂNESCU

OPINIA PIONIEREASCĂ ÎN ACŢIUNE

– Aici Radiorecreaţia! Bună ziua, stimaţi colegi. Transmitem...

Sîntem la Şcoala generală Orbeasca de Jos – Teleorman: zilnic, emisiunea „Radiorecreaţia" se face auzită de beneficiarii ei, pionierii din şcoală. Cele două crainice sînt, de fapt, şi redactore-şefe – Cristina Liana Şerban, la gazeta „Semafor", şi Carmen Radu, la emisiunea „Radiorecreaţia". Zilnic, după intonarea cîntecului „Tot înainte" de către grupul vocal al şcolii, cele două crainice, cu glasurile lor armonioase şi cristaline, anunţă cele patru rubrici de-acum consacrate ale emisiunii: **„Actualităţi din activitatea pionierească a unităţii", „De la comandamentul unităţii", „Muzică"** *şi* **„Rubrica la zi".** *Aşa cum s-a dovedit, un rol important îl deţine rubrica* **„De la comandamentul unităţii".**

Chiar în ziua de 15 septembrie, comandamentul a lansat în şcoală un călduros apel: „... Comandamente ale detaşamentelor, mobilizaţi-i pe toţi pionierii în lupta pentru calitate la învăţătură! Pionieri! Să ne străduim cu toţii să obţinem note de la 7 în sus! Să învăţăm cît mai bine! Să ne îndeplinim cu cinste îndatorirea noastră patriotică de a învăţa, de a învăţa, de a învăţa!" Apelul transmis a fost receptat cu convingere şi însufleţire de mulţi copii. Totuşi au răsărit şi... delăsătorii, dar nici „Semaforul" n-a zăbovit! Încă de la următorul număr, la rubrica „Aşa nu" s-a şi tras semnalul de alarmă. Ion Gr., din clasa VIII-a B, absentează de la şcoală şi e gata să facă o colecţie de note mici. „Ce are de zis comandamentul?" se pune întrebarea în articol. Alertaţi şi, totodată, mîhniţi că din pricina arătată au ajuns „în vîrful peniţei", pionierul comandant Paul Dumitraşcu împreună cu colegii lui din comandament şi cu întreg detaşamentul au luat măsuri (de fapt cam începuseră să le ia, dar ştim, exigenţa gazetei „Semafor" este proverbială şi pionierii gazetari nu trec nimic cu vederea, fiind mereu ageri, vigilenţi, emisari neobosiţi ai unei opinii pionereşti permanent treze). Colegul „cu probleme" n-a mai fost lăsat în „golful lui liniştit" ci ajutat şi îndemnat convingător să înveţe. Aceste eforturi ne fac să credem că-i vom reîntîlni pe cei dintr-a VIII-a B, poate cît de curînd, citaţi la „Aşa da!"

Şcoala generală Nr. 5 din municipiul Alexandria: în primul număr al „Semaforului", pioniera reporter Mihaela Gogănău ia un interviu pionierilor din clasa a V-a. „Ce obiecte de învăţămînt îţi plac mai mult?" l-a întrebat Mihaela pe Lucian Vlădescu, din clasa a V-a B. „Îmi place să învăţ la toate materiile, pentru a cîştiga temeinic multe cunoştinţe, şi cel mai mult îmi place istoria". Răspunsuri serioase, înregistrate cu interes de colegii mai „vîrstnici", au dat şi Cristina Traşcă, Valentina Pîrjol, Marga Butnăriţă, Emilia Anghel. „Semaforul" i-a semnalat pe colegii dintr-a cincea, cu dorinţa ca ei să parcurgă cu succes primul lor an de învăţătură al cursului gimnazial.

*

La Şcoala generală Nr. 2 din aceeaşi localitate, „Semaforul" inaugurează rubricile dedicate învăţăturii cu „Să urmăm exemplul lor". Aflăm numele celor care au obţinut pînă la data apariţiei numai note de 10: Liana Dinu, clasa a V-a B, Mădălina Marin, clasa VI-a B, Luminiţa Dachin, clasa a VI-a C, Sorin Popescu, clasa a VII-a A, Gabriela Mohora, clasa a VIII-a A... în total doisprezece.

Ce-am constatat deci? Pionierii gazetari acţionează ca de la bun început cataloagele ce şi-au deschis nu de mult paginile în acest an şcolar să surîdă în oglinda notelor bune şi foarte bune.

M. MICU

CU TOŢII AU RIDICAT MÎNA PENTRU CASSIAN

Stăteau toţi trei unul lîngă altul şi discutau cu aprindere.

– Cel mai bine ar fi să alegem pe cineva dintr-a VII-a. Oricum ei au mai multă experienţă, a spus Liana Moszurjak. Şi tot ea continuă cu părere de rău:

– Pentru că, din păcate, nu putem alege pe cineva din clasa noastră...

– Nici nu te gîndi la cineva din clasa noastră, o întrerupse Anna Krokos, sîntem într-a VIII-a şi, în curînd, ne vom lua rămas bun de la pionierie.

– Şi dacă l-am alege pe Cassian Sitaru, adică pe Puiu, ce aţi avea împotrivă? Sau poate nu vă place că e într-a VI-a, ori pentru că e băiat? intră în discuţie Ioan Stefanko.

Văzîndu-l pe Ioan atît de vajnic, fetele zîmbiră. Prima vorbi tot Liana:

– De fapt n-avem nimic împotriva lui, îl linişti ea. Puiu învaţă bine, este întotdeauna săritor la nevoie şi plin de iniţiativă. Şi cu toate că este numai într-a VI-a, se bucură de prestigiu printre colegi. Chiar şi eu ascult adeseori de vorba lui.

Dialogul de mai sus a avut loc cu puţin timp înaintea alegerilor pionereşti de unitate la Liceul „George Coşbuc" din localitatea Nădlac. Şi iată-ne acum după adunarea în care Cassian Sitaru a fost ales în unanimitate comandant de unitate. Bineînţeles, şi cei trei care discutaseră la început cu atîta aprindere i-au dat votul. A fost o adunare frumoasă, în care copii români, slovaci şi maghiari care învaţă, muncesc, se joacă împreună aici, la Nădlac, au ridicat cu toţii mîna pentru colegul lor Cassian Sitaru, fiindcă acest băiat, nu prea înalt de statura, vioi, cu părul castaniu şi ochi căprui, este îndrăgit de toată şcoala. Toţi îi spun Puiu. Aşa l-au alintat încă dintr-a-ntîia. Pînă la urmă şi acasă i se spune tot aşa. Cînd îl asculţi pe comandantul unităţii, poţi lesne să crezi că ai în faţa ta un lăudăros. De fapt, nu-i aşa, fiindcă el niciodată nu se laudă pe sine, ci vorbeşte întotdeauna despre realizările colegilor săi. Ca reporter, l-am rugat să ne povestească despre el, despre activitatea sa. Iată ce a răspuns Puiu:

– Pe la mijlocul lui octombrie ne-am îndeplinit angajamentul anual la munca patriotică. Ştiţi – mi-a spus el – aici, în unitatea noastră, pionierii sînt foarte harnici. Noi am ajutat la recoltarea a 290 de tone de legume. În această toamnă, zilnic, 450 de pionieri şi şcolari fiind prezenţi pe ogoare la strînsul recoltei.

Treptat, discuţia noastră se îndreaptă şi spre altă direcţie. Aflăm, astfel, că echipa de gimnastică la fete deţine şi în acest an, prin tradiţie, locul întîi pe judeţ. Cassian Sitaru ne povesteşte apoi despre echipa de dansuri şi corul care au ocupat, de asemenea, locul întîi pe judeţ la Festivalul naţional „Cîntarea României". Cît despre prietenii pompierilor din şcoala lor, ei n-au pereche în tot judeţul.

– Dar de învăţat, cum înveţi tu? l-am întrebat.

O clipă, băiatul a rămas pe gînduri, apoi a răspuns:

– Anul trecut am avut şi note de 8. Dar, pentru acest an şcolar, mi-am propus numai 9 şi 10 şi am să mă străduiesc să reuşesc.

Comandantul nostru continuă apoi „să se laude":

– În şcoala noastră avem un băiat, îl cheamă Claudiu Zetocha, dintr-a VII-a D. Are 10 pe linie. Face parte din comandamentul unităţii şi este campion naţional de şah la categoria copii. Are o diplomă foarte frumoasă, a primit-o anul trecut la campionatul naţional, la care a ocupat locul întîi. Şi Mihaela Mateş este o elevă foarte bună, ea face parte din echipa de gimnastică a şcolii. Un alt băiat dintr-a VIII-a B, Kovács Duşan, a construit la Casa pionierilor şi şoimilor patriei din localitate un aparat tranzistorizat de udat florile. Este o construcţie atît de originală încît a fost selectată pentru expoziţia pe ţară a concursului de creaţie tehnico-aplicativă.

Cassian Sitaru

Discuţia ar fi putut continua, iar exemplele date de Cassian Sitaru s-ar fi putut înşirui mai departe. Cred însă, că şi aşa aţi înţeles ce fel de „lăudăros" este comandantul unităţii din Nădlac. Băiatul acesta mereu preocupat de activitatea pionierească a şcolii, căruia nu-i place să-şi piardă timpul fără folos, punctual şi disciplinat, comandantul de unitate nou ales, Cassian Sitaru, se bucură pe drept cuvînt de dragostea şi stima colegilor săi.

ECATERINA BOKOR

MÎNDRIA de-a fi COPIL DE MINER

SĂ DESCOPERIM ÎMPREUNĂ

Pămîntul omeniei noastre. Omenia pămîntului nostru. Sînt adevăruri pe cît de fierbinţi pe-atît de puternice. Cine are în casă o hartă cumpărată cu numai 16 ani în urmă, nu va întîlni acolo numele oraşului Motru. Dar...

Brusc, în dimineaţa zilei de 24 mai 1966, în mijlocul cîmpiei încep fundaţii, vin zidari şi macarale, apar străzi, etaje, magazine, şcoli... Şi toate acestea, ultramoderne, pline de tinereţe, de hărnicie şi-o sete nemaipomenită de întîlnire cu... Misterul? Nu... Setea unor mii de oameni tineri veniţi din toată România aici la întîlnirea cu un personaj geologic în vîrstă de... trei milioane şi cinci sute de mii de ani! Nu era altul decît **cărbunele,** în înfăţişarea sa de lignit. Întemeierea oraşului Motru şi descălecarea minerilor în bazinul carbonifer din această zonă fuseseră iniţiate de secretarul general al partidului, tovarăşul Nicolae Ceauşescu. Mulţi dintre minerii de azi, cînd veniseră la Motru, erau pionieri la diferite şcoli din ţară, sosiţi la Motru împreună cu părinţii lor. Majoritatea pionierilor de azi din Motru s-au născut chiar în Motru, hotărîţi, după cum veţi vedea, să rămînă toată viaţa oameni de ispravă ai acestor minunate locuri.

MÎNDRIA MEA CĂ-S MINER DE MOTRU

Personalul de Strehaia care opreşte la Motru se umple prin toate staţiile numai cu oamenii muncilor de tot felul, dar mai ales cu mineri, căci mulţi dintre aceştia locuiesc şi-n localităţile riverane bazinului. Am şansa mai mult decît plăcută de a-l cunoaşte în tren pe minerul Ion Bărbuţ care călătoreşte spre abataj.

– Cînd am aflat despre extinderea activităţii în bazinul Motru, mi-am propus să amîn cele trei meserii pe care le posedam – agricultor, electrician şi constructor de fîntîni – şi să vin aici, la Mina Leorda. Trăiam o neînţeleasă fascinaţie de-a fi miner! Îmi tremura inima de emoţie. Şi... ajung la locul mult imaginat. Şi-aici – erau abia zilele de început ale oraşului de azi – o vastă cîmpie, ridicate doar două blocuri cu cîte două etaje, frig şi multă, multă cîmpie rece, că era toamnă tîrzie; împrejur se vedeau dealurile care acopereau cărbunele. Şi mi-am zis: „ia să te văd, meştere Ion Bărbuţ, ce poţi tu, cu trei meserii, în situaţia asta?!" M-am dus direct la mină şi ortacii m-au îmbrăţişat. Două nopţi am dormit în gară, alte trei la gura minei, pînă mi-am făcut rost de locuinţă. În trei luni eram miner. Şi-au trecut ani, şi iată, am 5 copii, unul electrician la Uzina Turcenilor (Constantin), altul mecanic la Tulburea (Aurelia), unul electronist la Motru (Ion), altul elev la Liceul industrial din Ţinţăreni (Ioana), ca să nu mai vorbesc de ultimul care-i în clasa a VI-a şi se pricepe încă de pe-acum la... minerit! Mîndria mea că-s miner de Motru încă de la început e şi o mîndrie, dar şi o imensă bucurie, ca şi aceea că am cinci copii „cavaleri ai cărbunelui şi electricităţii".

MOTRUL LA SCARA 1/20 000

Camelia Mustăreaţă este elevă la Liceul minier din Motru şi, conform tradiţiei din familie – tatăl ei este inginer constructor de mine – ar trebui să se facă şi ea tot constructor. Nu. Camelia a ales cibernetica şi este convinsă că Motrul şi cărbunele au nevoie de meseria ei. De altfel Liceul minier din Motru este o cetate a viitorilor mineri, lăcătuşi, ingineri, ciberneticieni, buldozerişti, macaragii; legea acestor meserii o constituie performanţa şi calitatea producţiei.

– Motrul, ca şi Rovinarii, este prezentul verbului **a fi** al ştiinţei şi tehnicii minereşti. În cazul nostru, performanţa tehnico-ştiinţifică, rentabilitatea, calitatea producţiei sînt adevărate unităţi de măsură, ne spune inginerul Alexandru Mustăreaţă. Aplicăm cele mai moderne tehnologii din lume în domeniul extracţiei cărbunelui: **maşi-**

na este cea care depune efort fizic şi în adînc, şi la suprafaţă. Minerii **gîndesc, iau decizii,** iar utilajele le îndeplinesc! Abatajele Motrului sînt dotate cu mijloace foarte moderne de susţinere, cu transportoare mecanice şi combine de tăiere a cărbunelui. Noi sîntem o ţară care are simţul viitorului! Criza petrolului pe noi ne-a găsit înfipţi în lignit, lucrînd, în timp ce pe alte meridiane unii au închis minele şi acum regretă! Minerii Motrului, toţi cei 20 000 de fii ai luminii aduse din adîncuri, au conştiinţa şi mîndria patriotică a propriei lor meniri, aceea de a da patriei adevărata ei înfăţişare pe care-o merită: rodirea temeinică în lumină. Oamenii noştri nu precupeţesc nimic pentru a fi la înălţimea cerinţelor de azi, în aşa fel încît independenţa energetică a patriei să fie asigurată. Iată de ce fiecare miner este nu numai o mîndrie pentru fiii săi, ci mai ales un model de urmat.

*Ce meserie este mai frumoasă decît cea a tatălui tău, care vine cu lumina spre lumină? Şi ce copilărie poate fi mai frumoasă şi captivantă decît aceea de-a trăi şi învăţa printre mineri şi maşinile lor?" **(Daniel Groza)**.*

LA TELEFON... VIITORUL

Orice om care pretinde că gîndeşte cît de cît despre ce simte şi vede, este imposibil să nu mediteze puţin altfel decît oriunde cînd se află la Motru. Hai, să încercăm înţelegerea relaţiei trecut-prezent-viitor chiar la... Motru. Aţi putut vedea că **trecutul** are o vîrstă de milioane de ani, prezentul e un adolescent de numai 16 ani, iar viitorul...

Ia să vedem ce se petrece cu viitorul?

*Cînd spunem fiu de miner, pentru noi, copiii din Motru, înseamnă fiul cărbunelui **(Margareta Boro)**.*

*Dacă bunicul meu a fost miner, dacă tata e miner, bineînţeles că şi eu voi fi miner, măcar de talia lor! **(Rocco Costache)**.*

Ne aflăm la Şcoala generală nr. 1 din Motru în dorinţa mărturisită de-a sta de vorbă cu a treia dimensiune a timpului – cu viitorul. La prima vedere şi la prima impresie, el se află în... laboratoare; viitorul se află la orele de matematici şi chimie, studiază structurile pămîntului şi caută să înţeleagă bine geografia şi istoria patriei, dar şi pe cele ale lumii; pe o mare bază sportivă acelaşi viitor face sport, iar de la o adunare de detaşament ne transmite mesajele lui de frumuseţe şi pace. Dacă deschidem cataloagele, viitorul ne surîde chiar de la începutul acestui an cu note de 9 şi 10. Ştiţi care-i deviza viitorului în această şcoală? „La toate obiectele, cu un 10 mai devreme".

Aţi putut lesne să vă daţi seama că el, viitorul, nu-i altcineva decît pionieria motreană. Din acest mare echipaj al hărniciei şi cutezanţei, prima care ne dă o mînă de ajutor spre înţelegerea adevărului este Ramona Sbîrnaure, care, printre altele, ne spune: „Răsplata noastră, a copiilor de mineri, faţă de părinţii noştri este hărnicia noastră şi rezultatele acestei hărnicii. Părintele care ţi-aduce lumina din adînc trebuie întîmpinat cu lumina vredniciei tale de la şcoală".

*Cînd ştiu că părintele meu este un părtaş la sporirea – prin lumină – a avuţiei naţionale, eu mă consider urmaşul unui om important; şi nu fac decît să-i urmez calea **(Ramona Sturzoiu**'*

*După ce au trecut pe aici pandurii lui Tudor şi haiducii lui Marcu, cine şi mai putea imagina că tocmai aici se va ridica o mare cetate a cărbunelui, făurarii sînt părinţii noştri, minerii **(Tudor Florian Groza)**.*

– Să nu credeţi că-i chiar atît de plăcut să ştii că – în timp ce tatăl tău soseşte din abataj cu o nouă performanţă în minerit – tu te strecori în casă pe „uşa" notei 7! Pe de altă parte, fiecare din noi doreşte şi se străduieşte să depună ceva din cutezanţa şi din înzestrarea sa la zestrea oraşului întreg... mărturiseşte Camelia Mazilu.

– Mai mulţi arbori din Motru sînt... în aceeaşi clasă cu noi! adică într-a VII-a şi a VIII-a dacă ne gîndim că i-am plantat încă de cînd eram şoimi ai patriei, zîmbeşte Costică Bălteanu, în timp ce Virginica Buşoi, Ana Pătruţ, Marsilia Negoslav şi Camelia Chitulescu ne pregătesc o surpriză în privinţa pasiunii lor în ce priveşte pregătirea pentru participarea la actuala ediţie a Festivalului naţional „Cîntarea României". Pe scurt: gemenii Octavian şi Ovidiu Ulariu declară în „cor de doi": musai ca minerii, vom fi şi noi mineri. Poftiţi şi vedeţi-ne peste 5 ani. Sau, dacă aveţi curiozitatea ce-om fi, veniţi şi priviţi-ne cum învăţăm încă de pe acum la „cercul micilor mineri", de la Casa pionierilor şi şoimilor patriei din Motru, unde-s înscrişi şi vin 1 270 de „candidaţi" la minerit.

Dacă dăm telefon în viitor la Motru, ne răspund copiii minerilor care ştiu să urmeze exemplul părinţilor încă de pe acum.

HĂRNICIA LA EA ÎN... DETAŞAMENT

De cinci minute, detaşamentul clasei a VI-a de la Şcoala generală nr. 2 din Motru stătea încordat; urma, se vede treaba, ceva „de zile mari". Poate o confruntare cu alt detaşament? Vreo sărbătorire? Şi băieţii, şi fetele tocmai se întorseseră de la treburile importante de fiecare zi sau de la activităţile din cercul „micilor mineri", ori al „fizicienilor secolului XXI" cînd... iată-i îmbrăcaţi în uniforme strălucitoare pe pionieri şi cu cravate roşii cu tricolor la gît, aşteptînd. Ce? Desigur, era un eveniment.

*Părinţii şi fraţii noştri trimit din noaptea pămîntului lumină şi căldură Noi, copiii, drept semn de dragoste şi mîndrie trimitem viitorului flăcările hărniciei şi ale cutezanţei **(Cristina Simona Precu)**.*

La un semn este declanşată... deschiderea adunării de alegeri la detaşament. Chiar şi celui ce scrie aceste rînduri i s-a tăiat respiraţia de emoţie. Cuvintele pionierului comandat au fost mai mult decît o carte de vizită a unor fii cu adevărat de mineri; a fost, aş zice, o vie oglindă a unor acţiuni pionereşti dintre cele mai eficiente. Iată doar cîteva dintre ele: „Amintiri de la minele unde lucrează părinţii noştri"; „I-am cunoscut pe minerii din blocul nostru"; „Cum învăţăm cutezanţa de la părinţii noştri mineri comunişti"; „Dacă îţi place să joci şah, de ce nu ştii şi... matematică?" Cele mai reuşite dintre acestea vor fi preluate şi în trimestrul viitor. Dar iată şi momentul atît de aşteptat: alegerea noului comandament al detaşamentului. Totuşi mai întîi cel „vechi" a primit un splendid buchet de flori, semn că l-a meritat! În sfîrşit, iată-i şi pe cei aleşi: Mirela Cojocaru, Laura Pătruţ, Carmen Danciu, Mihaela Iacob, Mihaela Nistor, N. Păunescu, Gabi Dăiescu, Adriana Vizitiu, Cornel Spătaru, Corina Băloniu. Înainte de începerea unui program artistic, foştii membri ai comandamentului au oferit la rîndul lor flori noilor aleşi. Minunate flori ale adevăratei colegialităţi.

O PRIMĂVARĂ NEÎNTRERUPTĂ

Aşa poate fi denumită forfota celor 6 250 de fii de mineri care activează în cercurile Casei pionierilor şi şoimilor patriei de-aici. Mineri, agronomi, radiofonişti, literaţi, artizani, artişti de tot felul, automecanizatori – toţi deocamdată de vîrsta gemenilor de mai sus; ei propun o viziune a preocupărilor oamenilor din Motrul de azi şi de mîine. În cîţiva ani, Motrul s-a umplut de diplome şi medalii aduse de aceşti zburători la trapezul cutezanţei şi-al talentului pe cerul afirmării. Printre ei, cîţiva elevi de-a X-a, de la Liceul de mineri, care sînt faţă de mai micii lor învăţăcei „profesori" îndrumători: Giani Pistol e cu micii mineri, iar Diana Lolescu şi Ioana Ciobanu (talentate în ale poeziei) dimpreună cu viitorul mecanic Dumitru Titirelea pun pe rol tehnica şi activităţile artistice. Cînd primăvara e copleşită de flori fără sfîrşit, abia mai poţi face faţă... solicitărilor şi talentelor.

Şi, din toate părţile, ochii minerilor-părinţi privind cu mîndrie şi satisfacţie.

TABLETĂ

Zi şi noapte excavatoarele-gigant pătrund în materia neatinsă de ere şi ere geologice. În faţa unor brîie de cărbune înalte de cîte 10 metri şi lungi de cîţiva kilometri – adevărate fluvii de lignit acoperite de pămînt şi suportate tot de pămînt –, lîngă unul din giganticele excavatoare, îi întîlnesc – îmbrăcaţi ca nişte aviatori – pe minerii Constantin Niţoi, Paul Cauc şi Ion Diaconescu – toţi trei mineri şi de curînd subingineri. Sînt oameni tineri. În faţa lignitului ei nici n-au vîrstă. Aceşti zburători „cu negre plete" sînt, de fapt, doar trei din cei 20 000 de oameni cu „aripi de carbon" din Motru. Cum ies la suprafaţă, aripile lor devin energie şi lumină pentru toată ţara. Materia adusă de ei devine un imn al păcii şi-al hărniciei. Niţoi îmi vorbeşte despre copiii săi Arminio şi Ancuţa ca despre două raze de primăvară. „Nimeni, în adîncul Pămîntului sau pe faţa Pămîntului, nu te poate întîmpina şi răsplăti cum o fac copiii tăi. Mîndria lor de-a fi copii de mineri este egală cu mîndria minerilor de-a fi stăpînii cărbunelui. Toţi copiii Motrului sînt, de fapt, şi copiii marilor fluvii de cărbune care ne aşteaptă să le cucerim. Nimeni nu cîntă mai frumos decît copiii şi lignitul. Şi nimeni nu poate izvorî atîta lumină şi încredere în viitor şi în pacea acestui Pămînt"...

ION CRÎNGULEANU

BRAVO, DINAMO!

I-am văzut și eu, acolo, la Hamburg, în orașul hanseatic de pe malurile Elbei, pe fotbaliștii de la Dinamo, în meciul cu S.F. Hamburg, unde s-au comportat ca niște bravi eroi, acoperindu-se de glorie sportivă. Marea lor performanță – calificarea în sferturile de finală ale „Cupei campionilor europeni" la fotbal în dauna deținătoarei titlului continental, campioana R.F. Germania și actualul lider din Bundesliga – este, poate, cel mai valoros rezultat al unei echipe românești de club, pentru că au învins un adversar de temut, au învins una dintre cele mai bune echipe din lume. Jucătorii hamburghezi, denumiți „regii fotbalului european", au fost detronați de admirabilii noștri dinamoviști care cîștigaseră primul meci de la București cu categoricul scor de 3–0, victorie senzațională pentru lumea de miracole a fotbalului. În retur, la Hamburg, deși conduși la un moment dat cu 0–3, dinamoviștii au marcat două goluri superbe, făcînd ca tribunele acestui stadion să împietrească! Realizînd un scor total, în cele două întîlniri, de 5–2, dinamoviștii au, în continuare, cale liberă spre finalul celei mai prestigioase competiții internaționale de fotbal intercluburi. Frumoasa filă de istorie a fotbalului românesc consemnează, la loc de cinste, numele artizanilor acestui succes de puternic răsunet internațional, în frunte cu cei care s-au evidențiat prin marcarea celor cinci goluri cu care și-au îngenuncheat adversarii: **Augustin, Mulțescu, Orac** *– în primul meci, de la București,* **Țălnar** *și, din nou,* **Mulțescu,** *în partida de miercuri seara, de la Hamburg.*

Am fost martor ocular la amîndouă partidele, trăind emoțiile și tensiunea unui dramatism fără seamăn. Pentru că fotbalul, chiar dacă este un joc, el este dramatic nu numai pentru partenerii de întrecere – care își dispută șansele, întîietatea, aruncînd în arenă toate forțele și luptînd pînă la sacrificiu –, ci și pentru suporteri, și în general pentru spectatori. O astfel de întrecere în care se confruntă, pe de-o parte, forța fizică și măiestria sportivă, iar pe de alta, tactica, inteligența, fantezia, alături de calitățile morale și de voință ale combatanților, este o adevărată „bătălie" a nervilor și a gîndirii. Și, la toate aceste capitole, jucătorii dinamoviști au fost mai buni. Dacă ați privit la televizor, ați văzut cu cîtă încrîncenare s-au apărat și cu cîtă energie și inspirație au contraatacat, depășindu-și adversarii. Jocul bun, lucid și viguros, ca și succesul final al fotbaliștilor români l-au făcut pe celebrul antrenor al lui „S.V.H.", Ernst Happel, să declare: „După 40 de ani de viață în fotbal mă simt înfrînt, trăiesc o mare dramă!" Noi trăim, în schimb, o mare bucurie. O imensă satisfacție! Dinamoviștii realizează un rezultat superb. Îl merită! S-au pregătit cu cea mai mare atenție și răspundere. Și pentru cel bine pregătit de luptă, cum se zice, bătălia e ca și cîștigată. Au știut să se mobilizeze, la maximum, în momentele decisive; au știut să se bată inteligent; s-au dăruit succesului cu întreaga lor știință, putere de luptă și energie.

Bravo, Dinamo!

VASILE CĂBULEA

ROMAN FOILETON

ROMAN FOILETON

Tudor Negoiță

Cei cinci și COMOARA

2

Nu știu dacă văru-meu vorbește serios, mie însă nu-mi vine deloc „să las baltă" o poveste ca asta, mă-ntreb ce-i cu puștiul, ce-o fi pățit.

– Vai, aud în clipa aceea exclamația Danei. Uite de ce-a fost în stare fiara asta de cîine!

– Poftim!? sare ca fript Sandu. Cîinele meu „fiară"?! De Sultan vorbiți?!

– Da' de cine? îl înfruntă Dana și Sultan începu să latre iarăși, vrînd parcă să confirme.

– Sultan, stai liniștit! zice văru-meu și se-apropie cu aerul unui inspector de puștiul ud ciuciulete. Te-a mușcat cîinele?

– Nu, sughite puștiul.

– Atunci de ce-mi bocești? întreabă Sandu. Pentru c-ai picat în apă din neatenție?

– N-am picat. M-a aruncat.

– Te-a aruncat? Cine te-a aruncat?

– Tot cîinele trebuie c-a fost de vină, zice Dana pornită.

– Nu cîinele! Nu v-am spus că nu cîinele?! se indignează băiatul.

– Atunci cine? întreabă Sandu.

– Un... un derbedeu, zice printre sughițuri puștiul. Și nu mai am nici undița nouă, cu mulinetă... de la tăticu, își amintește el și se pornește iarăși pe plîns.

– Cum te cheamă, puștiule? întreb eu.

– Mihai... Mihăiță.

– Bine, Mihăiță! Întîi, nu mai plînge, spun pe un ton proteguitor.

– Și scoate de pe tine cămașa aia, că răcești! adaugă mai practică Dana.

– Da, chiar, accept eu și dau să-i scot puștiului cămașa udă.

– Bine că te făcuși acum și dădacă, Radule! Lasă-le pe botanistele astea să-l pună în sugativă! strigă plictisit văru-meu pronunțînd un fel de „buothanistele" de te umflă rîsul.

– Sandule, stai puțin.

– Ce să stau, Radule, ce să stau? Că de-o jumătate de oră stăm, trece timpul peștelui, uite-a ajuns soarele sus pe cer. La stadion nu mergem, de pescuit nu pescuim. Ce facem?

– Pe tine chiar nu te interesează să știi, spun eu pe un ton ferm, cine-o fi ăla care aruncă un copil în apă? Ei, bine, eu aș vrea să știu cine i-a luat undița. Și-aș mai vrea să i-o dea înapoi!

Se uită toți la mine, singur Mihăiță se foiește și obiectează scîncit:

– Păi mulineta... nu poate să mi-o dea înapoi, că... nu-i la el.

– Cum nu-i la el? Nu ți-a luat-o derbedeul ăla?

– Nu, mă lămurește puștiul. Unul din ei a vrut...

– Ia, stai puțin... Erau mai mulți? De ce n-ai spus de la început? Cîți erau?

– Doi. Eu... stăteam și pescuiam... pe mal, lîngă dîmb. Și ei au venit acolo, în spate.

– Și te-au aruncat în apă, scurtează Sandu.

– Nu. Întîi nu m-au văzut. S-au întîlnit acolo și-au început să se certe. Unul întreba de ceva mîncare, celălalt zicea că nu-i mai aduce. Că vrea bani. Și pînă la urmă, ăla care m-a aruncat mai tîrziu i-a dat un inel. Un inel care zicea că-i de aur.

– Asta ne spune basme! intervine văru-meu. Cum o să-i dea un inel de aur pentru „ceva de mîncare"? Nu vedeți că inventează?

– Nu inventez! se apără Mihăiță. I-a dat inelul! Și-a rămas că-i aduce mîine ceva de mîncare celălalt. Atunci a mușcat crapul și... tocmai cînd mă luptam cu el cei doi s-au oprit în spatele meu. M-am speriat și...

– Și-atunci te-au aruncat în apă! continuă Geta, căci Mihăiță a început să scîncească iarăși.

– Nu. Se uitau... întîi se uitau la mine, așa. M-au întrebat de cînd sînt acolo și unul i-a zis celuilalt deșirat și pletos: „Tu, du-te". Pletosul s-a tras de nas și-a spus: „O să trăncănească ciortanul".

– Ciortanul, adică el, puștiul, ne traduce Sandu.

– Și-atunci, ăla în cămașă galbenă care dăduse inelul iar a zis: „Tu, du-te". Și pletosul a plecat.

– Unde-a plecat?

Mihăiță se uită la mine, ridică din umeri:

– Nu știu. Încolo, spre oraș.

– Vedeți că-i adevărat? sare Dana. A trecut unul pletos și deșirat mai-nainte! Cînd ne certam noi aici pentru loc. Pe-acolo a trecut! explică ea și arată cu mîna în spatele nostru, unde e un fel de val de pămînt care merge paralel cu malul.

– Da. Și? Mai departe, spun eu, iar Mihăiță continuă cu lacrimile încă în ochii mari și căprui:

– Și ăla care-a rămas m-a aruncat! Undița a vrut să mi-o ia, cînd cădeam, dar se prinsese în ceva și s-a rupt. Eu m-am dus la fund. Aproape mă-necasem, cînd... cînd m-a scos Sultan, lîngă podețul de lemn. Cum am ajuns acolo, nu știu...

Întîmplarea nu mai pare nimănui inventată, fapta celui care i-a dat brînci în apă mi se pare nemaipomenită și... „cu cîntec"! Mihăiță e convins c-a vrut să-i ia undița cu mulinetă, mie mi se pare însă că e vorba de cu totul altceva. Îl iau pe Sandu de-o parte și-i spun încet:

– Pricepi? L-a aruncat pentru că auzise ce-au vorbit. Sau au crezut c-a auzit și... au vrut să fie siguri că Mihăiță tace! Ăla care l-a aruncat trebuie să fie undeva pe-aici. N-a trecut decît un singur individ spre oraș, nu-i așa, Dana?

– Da. Unul am văzut.

– Și ce-i cu asta? mormăie Sandu.

– E că trebuie să-l găsim, precizez eu simplu. Să vedem de ce stă ascuns aici și...

Văru-meu începe să rîdă în hohote:

– Ph! Extraordinar! Extraordinar buothanistelor, nu știți cu cine ați avut plăcerea să discutați. Prietenul și vărul meu Radu Dima, aici de față, are talente ascunse de detectiv, asta voi habar n-aveați! Iar acum a simțit că se află pe urmele unei „afaceri formidabile", cu niscai spioni ascunși prin baltă, pe care și-a propus să-i descopere, vrea să se facă remarcat în fața voastră.

– Nu face pe grozavul, zic eu enervat. Hai mai bine cu mine după individul ăla. Nu poate fi departe!

– Ce vorbești?! îl umflă rîsul pe văru-meu de parcă i-aș fi propus să plecăm spre centrul Pămîntului.

– Eu cred că Radu are dreptate! spune Dana cu un aer meditativ.

– I-auzi! I-auzi, dom'ne! Uite ce crede botanista!

– Nu, Dana, spune atunci Geta. N-are rost să ne aventurăm noi singuri prin baltă, indiferent cine o fi individul...

– Noi singuri? Dar îl avem pe Sultan! întărește Dana. Și dulăul latră, parcă ar pricepe despre ce e vorba. Sînt sigură că...

– Te rog, ne tempereazăSandu pe un ton sec, să nu mai fii atît de sigură. Sultan rămîne cu mine. Sultan, vino-aici!

– Bine, atunci plecăm noi! zic eu.

– Noi? Noi, cine?

Mă uit la Dana, care, fără să zică o vorbă, privește suspect de liniștită mapa de la picioarele ei, la Geta care se uită cu un aer mustrător la Dana, la Mihăiță care parcă ar zice că merge, dar...

– Bine. Plec singur.

(Va urma)

DIN FEREASTRA CLASEI MELE

Dor mi-a fost, prietene, de tine,
Tei bătrîn din curtea școlii noastre.
În vacanță mi-am făcut prieteni
Marea și pădurile jugastre.

Dar oriunde mi-aminteam de tine,
Tei bătrîn, din geamul clasei mele –
Un castel de foșnet, de răcoare
Și de ciripit de rîndunele.

Tu așterni mireasma primăverii
Pînă pe caietul meu deschis;
Din coroana ta cad toamne roșii,
Ninge neaua iernilor din vis.

Nu-i așa că-mparți cu noi, bătrîne,
Ale noastre gînduri școlărești?
Și c-ai învățat cu noi alături
Să citești, să scrii, să socotești?

Nu-i așa că ramurile tale
Nu adună numai cer și vînt? –
Glasurile, rîsetele noastre
Se ascund în viul tău veșmînt.

Sînt pe lume, știu, copaci mai mîndri,
Cedri, palmieri sau chiparoși.
Mie însă tu-mi rămîi, bătrîne,
Mîndru pisc al anilor frumoși.

EMILIA CĂLDĂRARU

CÎNTEC DE PACE

De pace ne e țara
Ca ochii de copil,
cînd rîde primăvara
în luna lui april.

De pace ne e jocul
iar cîntul de lumină
și viața în tot locul
e zumzet de albină.

De pace ni-e privirea
ca florile de măr,
căci pacea e iubirea
de viață și-adevăr.

ELISAVETA NOVAC

DIN PIEPTURI DE CARPAȚI

Aici din piepturi de Carpați
Mi-am strîns mîndria mea de mic,
Îmi pare bine, am crescut
Cît toți Carpații de voinic.

Eu din coroana lor mai am
Puterea toată, de gorun,
Pe Horea, Cloșca și Crișan
În suflet treji eu mi-i adun.

Că am în mine crezul lor
Precum izvoarele-n pămînt
Țîșnind din orice pisc înalt,
Spre holde coapte coborînd.

ION TOMOIAGĂ MARAMUREȘANU

O scrisoare recomandată

Schiță de OVIDIU ZOTTA

Sandu Bănuțescu dădu fuga pe trepte, sărind cîte trei deodată. Pîndise de la fereastră apariția factorului poștal, așa făcea în fiecare zi de cînd venise din tabără, și asta se întîmplase cu aproape două luni în urmă, mai precis cincizeci și șase de zile, că le număra. Zadarnic. În cutia lui poștală nu apărea nimic, lucru care îl posomora din ce în ce mai mult fără însă a-i răpi nădejdea că, poate, cine știe, mîine avea să sosească mult așteptatul plic.

– Unde te grăbești, Bănuțescule? îl opri o femeie cu părul cărunt, severă, apărînd la intrare cu sacoșa în care zăngăneau sticlele de lapte.

– Bună ziua. Pe-aici... murmură el, fîstîcit.

– Tot pe drum, pe drum, pe drum – și la ore nicidecum, zise nemulțumită. De ce mi-ai fugit ieri de la fizică?

Bănuțescu își pironi privirile în pămînt fără să scoată o vorbă. Era un băiat subțirel, cu părul șaten și moale, care-i flutura la cea mai mică adiere, așa cum însuși Sandu tremura ori de cîte ori i se întîmpla ceva neprevăzut. Ce să răspundă? Îngăimă un „Vă rog să mă scuzați, promit că n-o să se mai repete". E un adevărat ghinion să fii vecin de bloc cu profesoara de fizică. Mereu are prilejul să te întrebe cîte ceva.

– Aștept! Nu mi-ai spus **motivul** pentru care ai fugit. Ei?

Sandu oftă. Motivul! Cum să i-l spună? Nu l-ar fi crezut sau ar fi rîs de el, pentru că era un motiv penibil, caraghios.

Se uită cu coada ochiului la cutia poștală. Nimic. Goală. „E posibil?" oftă în sine Bănuțescu, reamintindu-și într-o secundă tot ceea ce se întîmplase în tabără. Totul fusese atît de frumos, atît de neobișnuit pentru el, și cînd colo, nici măcar o ilustrată cu trei rînduri banale...

– Dați-mi voie să vă duc eu sacoșa.

– Mulțumesc, nu vreau să fiu ajutată de cineva care umblă cu ascunzișuri. După ore să faci bine să rămîi la meditație, altfel o să am cu părinții tăi o discuție care n-o să-ți placă.

Afară, într-un vîrtej de frunze galbene, își încerca de unul singur virtuțile de dribleur baschetbalist Mănăilă Liviu, făcuse rost de o minge aproape nouă în schimbul căreia nu dăduse decît o patină pe rotile, una singură și pe deasupra veche, dar ăsta-i norocul oamenilor ca Mănăilă, să găsească pe cineva care și-a pierdut una din patine, exact modelul și numărul patinei cu care tu nu mai ai ce face și e atît de interesat încît îți dă pe ea mingea de baschet.

– După cursuri, zise Mănăilă, o inaugurăm oficial. Poate plecăm chiar mai devreme, o ștergem de la geografie. Asta-i ușoară, citim din carte.

Bănuțescu oftă cu gîndul la ora de meditație, dar nu zise nimic. S-a dus și ora asta. O să se ducă și geografia. Nu putea să-l refuze pe Mănăilă. Din pricina lui nu intrase la fizică; Mănăilă îl chemase în calitate de consilier la tîrguiala privind achiziționarea mingii. Mănăilă ține foarte mult la părerile lui Sandu Bănuțescu și Bănuțescu e mîndru de acest lucru, deși Mănăilă are cam des, mult prea des nevoie de părerea lui: n-ar intra în ruptul capului la cinema fără bilet și nu s-ar încăiera cu nimeni fără să fie de față Bănuțescu. Pe Mănăilă îl respectă multă lume, e drept, lumea asta a lui e alcătuită mai ales din hoinari și palavragii, sînt băieți simpatici, iuți la minte și la pumn, totuși, de respectat, pe Bănuțescu îl respectă el cel mai mult și atunci cum să-l lași? Zice el să fugi de la oră – fugi, te necăjești, îți faci reproșuri, dar fugi, fiindcă îi ești prieten, are încredere în tine, nu-l poți părăsi.

– A, să nu uit, zise Mănăilă. A trecut factorul, avea un plic pentru tine, nu l-a putut lăsa în cutie, e o scrisoare recomandată, trebuie să semnezi de primire...

– Și ce-a făcut? tresări Bănuțescu. A plecat! S-a dus cu tot cu ea! L-ai lăsat să plece!

– Nu te grăbi, copile. Așa mă cunoști tu pe mine? Am semnat în locul tău. Uite plicul. Cine-ți scrie? Citește-mi și mie, mor de curiozitate. Eu n-am primit niciodată o scrisoare recomandată. Dacă e recomandată, înseamnă că e foarte importantă, nu?

Bănuțescu îi smulse plicul din mînă, tremura tot, nici nu mai știa pe ce lume e, dădu fuga pe scări, năvăli în apartament, se trînti pe pat și înainte de a deschide plicul îl privi minute în șir răsucindu-l pe toate părțile, cu inima bătîndu-i nebunește. Ce-o fi înăuntru? Ce-o fi scriind? O fi așa cum crede el? N-o fi?

Într-un tîrziu desfăcu încetișor învelitoarea albastră și începu să citească, încet, cuvînt cu cuvînt, aproape silabisind, ca să nu scape nici o nuanță. Mai există și minuni pe lume, murmură el, cutreierat de valurile unei uriașe bucurii. Scrisoarea era exact așa cum sperase să fie. O reciti de patru, de cinci ori. Împăturind plicul, îl vîrî în fața de pernă, pe urmă se răzgîndi și-l strecură în buzunarul interior al hainei, care era rupt astfel încît plicul căzu spre poale între căptușeală și stofă. Asta și voia Bănuțescu: să-l știe acolo, aproape și în siguranță, să poată reciti încă de zece, de o suta de ori scrisoarea mult așteptata.

Se așeză la masă, cu stiloul și topul de hîrtie. Venise altă clipă mult așteptată: redactarea răspunsului. Niciodată nu-și imaginase cît de grea poate fi uneori alcătuirea unei scrisori. Scria, ștergea, rupea, începea altă foaie, rîdea, vorbea de unul singur. Trei ore îi trebuiră pentru mai puțin de două pagini.

Cu scrisoarea în buzunar, alergă la poștă; nici prin cap nu-i trecea s-o trimită altfel decît recomandată. Peste Mănăilă dădu la patiserie, unde acesta aștepta să iasă din cuptor plăcinte proaspete.

– Ce faci, Bănuțescule, treci ca glonțul, nu mai cunoști lumea?! Stai așa, că am schimbat programul: după ore nu mai mergem la baschet, amînăm; la orizont s-a conturat ceva mai interesant, Popovici are un casetofon stereo și...

–Îmi pare rău, zise Bănuțescu, stînjenit, dar ferm. Nu pot să **mai** vin. Trebuie să rămîn la ora de meditație, la fizică. Așa mi-a spus diriginta.

– Și de cînd ai devenit atît de ascultător?!

– De cînd, de necînd, asta e.

– Hai, Bănuțică, lasă bancurile.

– Tocmai asta și fac. Îți spun de pe acum: sîntem prieteni, dar să știi că, începînd de azi, la aiureli să nu mai contezi pe mine.

– „Începînd de azi"! îl îngînă năucit Mănăilă. Dar ce e azi, dragă?

Bănuțescu ridică din umeri și se depărtă fără să răspundă.

– Stai, strigă Mănăilă. Acum știu. Scrisoarea aia e de vină! Recomandată! N-ar fi trebuit să ți-o dau!

Bănuțescu surise enigmatic – cel puțin așa îi făcu lui plăcere să creadă, că surîde enigmatic. Era convins că o astfel de scrisoare, recomandată sau nu, ajunge întotdeauna la cine trebuie, nimeni n-o poate opri.

DRAGI CITITORI,

Dacă vă face plăcere să vă imaginați ce anume cuprindea mult așteptata recomandată și cine i-a expediat-o lui Sandu Bănuțescu, eroul acestei povestiri, scrieți-ne și nouă la redacție! Cele mai interesante ipoteze vor fi publicate, autorii lor urmînd să primească și cîte un exemplar din Almanahul „Cutezătorii" 1984!

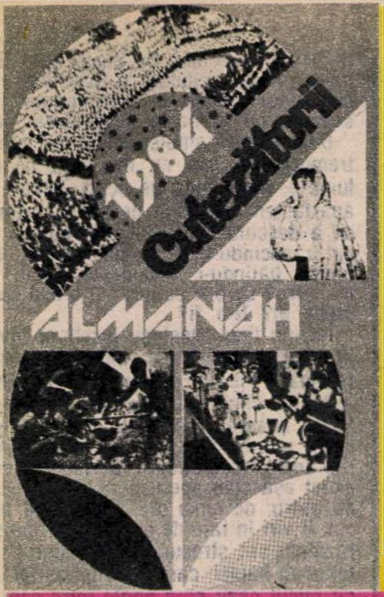

A apărut ALMANAHUL „CUTEZĂTORII" 1984!

O agreabilă incursiune în universul copilăriei.

„Trăiești în secolul XX. Ce știi despre el?" Această întrebare inaugurează un interesant mănunchi de articole consacrate noilor „minuni ale lumii" realizate în veacul nostru.

În cursa pentru energiile alternative, căutările oamenilor de știință se desfășoară paralel cu previziunile autorilor de anticipații și cu aventurile imprevizibile ale naturii. Opinii competente asupra lor în paginile grupate sub titlul **„Energia — speranțe și certitudini".**

Enigmele Terrei:
Întîlnire cu Yeti
Noutăți din Atlantida
Salonul automobilistic „Cutezătorii"

Itinerar cosmic:
Vînătorul de comete
Marile stații orbitale
Pro natura *– 10 pagini de curiozități din viața animalelor*

Aventura cărții

Biblioteca pentru toți cutezătorii – 32 de pagini de literatură. În exclusivitate pentru almanahul nostru, nuvela **„Caii sălbatici"** *de Petre Luscalov.*

„Misiune urgentă" *– 14 pagini de aventuri desenate.*

32 de pagini de jocuri distractive.

CEL MAI MIC COLECȚIONAR, CEA MAI MARE COLECȚIE

2050
55
2050
1,50
55b
CIVILIZAȚIA DACO-ROMANĂ-TIBISCUM
POSTA ROMANA
POSTA ROMANA
POSTA ROMANA
POSTA ROMANA
POSTA ROMANA
20

Cînd în 1891 a fost creată la București prima grupare filatelică din țara noastră, denumită „Societatea Filatelică Română", la ea a aderat un mare număr de colecționari. Printre ei se aflau personalități marcante ale acelei epoci.

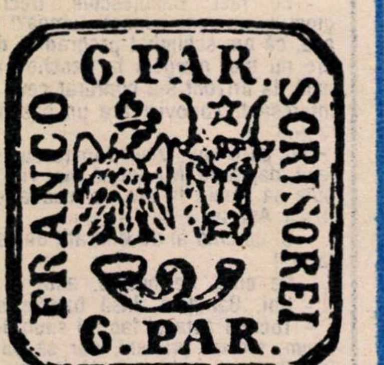
6.PAR.
FRANCO
SCRISOREI
6.PAR.

Colecționarii din celelalte localități corespondau intens cu societatea, informînd-o asupra colecțiilor lor sau cerînd felurite lămuriri și sfaturi. Printre numeroase alte scrisori, aici soseau și cele ale unui colecționar din Sinaia. Descrierile sale asupra mărcilor pe care le avea în colecție au făcut o profundă impresie. Ele erau citite cu interes, deoarece vorbeau despre existența unei colecții de piese clasice românești a cărei valoare era neegalată pe atunci, cel puțin în țară.

Astfel de considerente i-au determinat pe membrii comitetului de conducere al Societății Filatelice Române să-l aleagă la un moment dat președinte. Ar fi fost, fără îndoială, o binemeritată recunoaștere a valorii colecției și a sîrguinței colecționarului. Dar acesta n-a primit, invocînd motivul că era... cel mai tînăr dintre membrii societății: avea numai 20 de ani.

Gh. Mateescu și colecția sa sînt, desigur, cunoscuți multora dintre filateliștii mai vîrstnici. Evocînd acum această remarcabilă figură din trecutul filateliei noastre, regretăm că nu mai putem să admirăm colecția, în care primele mărci poștale românești erau bogat reprezentate.

CAPUL DE BOUR

Originar din Utopeni, unde s-a născut în 1871, Gh. Mateescu a trăit la Sinaia, fiind crescut de un unchi al său, întrucît rămăsese orfan de ambii părinți. Pe adresa lui Hristea Ștefanide — acesta era numele unchiului — veneau adeseori de la Ploiești, Buzău și din alte localități trimiteri poștale de tot felul. La Congresul filatelic de la Timișoara din 1925, Gh. Mateescu povestea că prima întîlnire cu o marcă poștală — era vorba chiar de „Capul de bour" — s-a produs cînd avea numai zece ani. „Am luat-o în mîini cu toată curiozitatea. Nu știam ce reprezintă. Într-o zi însă, un bătrîn mi-a lămurit taina acestor petice de hîrtie capabile să trimită scrisorile în toată lumea. Împrejurarea a fost hotărîtoare pentru mine. Petrecerea favorită a ceasurilor libere mi-a devenit colecționarea mărcilor.

Cînd m-am făcut mai mare, am început să cotrobăi prin poduri, printre hîrtii uitate de vreme. Terminasem gimnaziul, dar obiceiul ce mi-l făcusem nu-l părăsisem. Cînd aveam timp și ocazie, plecam și prin alte localități. Astfel am cotrobăit prin multe poduri de case din Ploiești, Buzău, Focșani, Roman...

COLECȚIA

Curiozitatea membrilor Societății Filatelice Române de a vedea marea colecție de la Sinaia va fi satisfăcută abia în 1892. În acel an, Gh. Mateescu este invitat să participe la prima expoziție filatelică de la București. Tînărul colecționar expune cu acest prilej o colecție ce reunește opt exemplare din prima emisiune „Cap de bour", 73 de exemplare din cea de-a doua emisiune și peste 400 din emisiunile „Principatele Unite", „Domnitorul Cuza" și altele.

Cu timpul, Gh. Mateescu ajunge celebru și peste granițele țării.

Răsfoind vechile liste de specialitate cu filele îngălbenite, am descoperit și un fel de inventar al colecției. El a fost publicat în numărul 1 al revistei „Curierul filatelic" din Ploiești (1 XI 1922). Aflăm astfel că celebra colecție Gh. Mateescu era păstrată în opt albume împărțite în patru secțiuni principale. Primele două reuneau „Documente și tipărituri cu caracter istoric înainte de organizarea serviciului poștal în Principate, scrisori în diferite limbi, cu ștampilele poștelor franceze, austriece, rusești, datînd încă din 1817, precum și recipise de scrisori recomandate începînd de la 1845". Secțiunea a treia cuprindea colecția mărcilor uzate, iar cea de-a patra cea a mărcilor neuzate. În fiecare din primele două secțiuni se aflau unicate, perechi, ștraifuri, blocuri de patru și chiar de mai multe piese. În secțiunea a treia se aflau, de asemenea, plicuri și scrisori, iar cea de-a patra cuprindea și coli întregi. Se aprecia că din prima emisiune „Cap de bour" se aflau în total 14 exemplare (valorile de 27, 54, 81 și 108 parale, uzate, neuzate și pe plic). Din cea de-a doua emisiune „Cap de bour", Gh. Mateescu poseda peste 100 de exemplare de 40 și 80 parale pe scrisori, două blocuri de patru din valorile de 5 parale „Porto Gazetei", 40 parale și 80 parale „Porto Scrisori", o coală de 5 parale și o coală de 40 parale. Din emisiunile următoare, se arată în „Curierul filatelic", Gh. Mateescu strînsese sute de exemplare, unele rarități, chiar unicate, pe scrisori sau în coli.

RISIPIREA COLECȚIEI

Ce s-a întîmplat pînă la urmă cu celebra colecție? În anii dintre cele două războaie mondiale, colecționarul a fost obiectul atenției și apoi al presiunilor curții regale. A urmat „strămutarea" unor piese de valoare din colecția lui Mateescu sub acoperișul palatului regal, care, în treacăt fie zis, a făcut asemenea „strămutări" și din colecția Poștei. Piesele au fost prezentate la mai multe expoziții internaționale. Altă parte a colecției s-a risipit prin vînzări în decursul grelei și îndelungatei boli a lui Gh. Mateescu. Marele colecționar s-a stins din viață odată cu colecția sa.

VAL TEBEICA

„DACIADA“ DESCOPERĂ ȘI FORMEAZĂ CAMPIONI

De aproape 100 de ori: azi „pitic“, mîine voinic

Vă asigur, din capul locului, că titlul acestui reportaj este strict autentic! Nici o tentativă de exagerare. **De aproape 100 de ori, genericul „Azi pitic, mîine voinic!“ a fost tradus în fapt. Autori, pionieri și pioniere de la Școala generală nr. 1 din Capitală...**

Știrea, să vă spun sincer, mai, mai că n-aș fi crezut-o, dacă n-aș fi disecat-o cu grijă, nume cu nume. Altfel nici n-ar fi ajuns sub ochii voștri. Metodice cum sînt, profesoarele de educație fizică **Mioara Dumitrescu** *și* **Georgeta Covaci** *mi i-au prezentat pe... pitici, pe discipline sportive. Pitici care – grăbiți și ambițioși – au și ajuns voinici. Adică sportivi de frunte. Mulți, campioni ai țării. Să-i numesc pe* **Petrică Minculescu** *dintr-a VI-a,* **Rafael Artene** *dintr-a VII-a, pe* **Marian Ștefan** *dintr-a VIII-a. Trei mușchetari de talent, sabreri la „Triumf“, clubul sportiv al școlarilor din Sectorul 1. Deocamdată trei, dar mai sînt și alții pe cale să le repete performanța* **(Tiberiu Seceleanu, Ion Grigore).** *O mînă de pionieri care continuă, într-un fel, o tradiție în sportul mușchetarilor de la „Generală 1“. Au creat-o... fetele. Vă rog să nu zîmbiți! Uneori, mușchetarii cu... rochițe dovedesc aceeași ambiție ca și băieții,* **Luminița Popa** *și* **Adriana Bacioi** *pot să vă confirme. Sînt două pioniere descoperite aici și care au ajuns titulare în echipa de floretă a lui „Dinamo“, divizionară A. Ei, ce mai aveți de spus?*

Să trecem la un alt sport, la polo pe apă, adică acolo unde s-a lansat **Săndel Zamfirescu** *dintr-a VIII-a, campion al Bucureștiului, cu echipa Rapidului“. Și Săndel are două... copii foarte aproape de model, pe* **Jean Cristi Antonescu** *și* **Eugen Georgescu,** *dar cu alt club preferat, cel din Șoseaua Ștefan cel Mare. Să consemnăm apoi prezența în marea arenă a sportului a unor pionieri la fel de cutezători, cum se arată a fi* **Andronic Popescu,** *rugbist la piticii lui „R.C. Sportul studențesc“,* **„un viitor taloner de națională!“,** *cum afirmă profesorul universitar* **Nicu Pădureanu.** *Gabarit în creștere, forță și curaj... cît o echipă întreagă. Dar de asul în karting,* **Costel Sandu,** *ce-ar fi de zis? De la amețitoarele viraje prin curtea școlii, la marile concursuri de pe pistele cartodromurilor! Lui Costel nu i-a trebuit decît un an ca să facă această spectaculoasă trecere. „Un... Fitipaldi în miniatură“, așa îi spun colegii și prietenii. Să nu-i uităm nici pe* **Gabriel Frone,** *din echipa de fotbal (pitici) a „Sportului studențesc“. Adică echipa cu care „merg“ toți fotbaliștii de la „Generală 1“. Motivul mi l-a destăinuit chiar Gabriel:* **„Pentru că este teamul în care a jucat Mircea Lucescu, căpitanul de pe Wembley. Vă mai amintiți? Cel care a făcut pentru prima oară un rezultat mare, cu 11-le României, peste Canalul Mînecii, un egal cu Anglia!...“**

Am lăsat la urmă numele **Maianei Savu,** *dintr-a VII-a. Maiana, adică fetița aceasta blondă, care practică un sport mai puțin obișnuit, și anume călăria. Are căluțul ei, la club, la „Steaua“. Un ponei de toată frumusețea, cuminte, ascultător, care a purtat-o prin toate concursurile din București și din țară. O amazoana care se vrea neapărat originală? Maiana îmi împrăștie nedumerirea:* **„M-am apropiat de acest sport din dragoste pentru animale, care sînt prietenii copiilor. Calul, cu deosebire. Inteligent și devotat...“**

*

Aproape 100 de pitici pe cale de a deveni voinici. Pe lîngă cei amintiți, alții și alții care s-au dedicat caiacului și patinajului, șahului și voleiului, tenisului (de masă și de cîmp), atletismului și handbalului, baschetului și, pentru a respecta întru totul genericul – judoului și luptelor, adică sporturi prin definiție ale voinicilor! **Toți, cum mi s-a precizat, au fost descoperiți prin intermediul „Daciadei“. Au demarat anonim și acum, prin muncă, prin cutezanță, prin talent, au ajuns in marile cluburi bucureștene, „Dinamo“ și „Steaua“, „Rapid“ și „Sportul studențesc“.** *Dați-mi voie ca pe unii dintre ei să vi-i prezinte colegul meu,* **Ion Mihăică,** *prin intermediul fotografiilor alăturate.*

Tiberiu STAMA
Foto: Ion MIHĂICĂ

Cele două imagini sînt grăitoare pentru bogata activitate sportivă care se desfășoară non-stop la Școala generală nr. 1 din Capitală: la exercițiile de înviorare din timpul recreațiilor participă întreaga... suflare, iar gimnastica artistică are aici numeroase adepte. ▲

Start intr-o nouă ediție — cea de-a XIV-a — a Concursului republican „CEA MAI BUNĂ PATRULĂ ȘCOLARĂ DE CIRCULAȚIE“. În imagine — aspect de la inaugurarea noului an de activitate a celor șapte patrule școlare de circulație care activează, cu rezultate foarte bune, în cadrul Școlii generale nr. 117. ▼

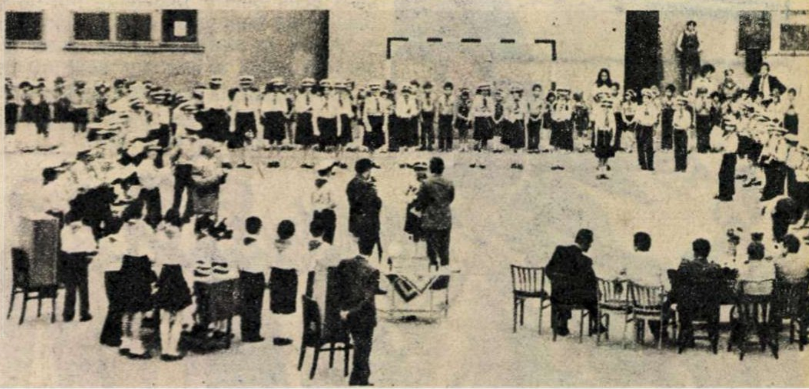

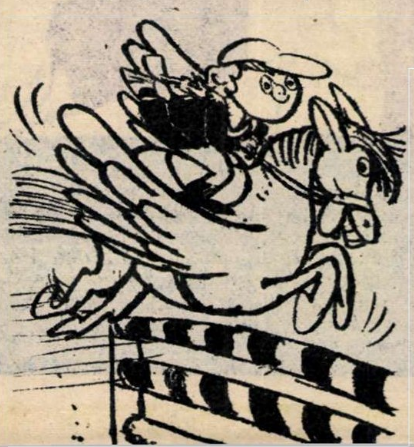

Cutezătorii

Redactor șef MIHAI NEGULESCU; Secretar responsabil de redacție: OVIDIU ZOTTA; Responsabil de număr: IOAN DONCA; Prezentare artistică: POMPILIU DUMITRESCU; Prezentare tehnică: LUCIA SICOMAȘ

Redacția Piața Scînteii nr. 1, București 33. Telefon: 17 60 10. ADMINISTRAȚIA: Editura „Scînteia“. TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE: prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departamentul export-import presă P.O.B. 136—137 Telex 11 226 București.

Index 41838 12 pagini 1,50

TREPTE SPRE MAREA UNIRE

Evocare de VLAICU BÂRNA
Desene de VALENTIN TĂNASE
și RADU VINTILESCU

4

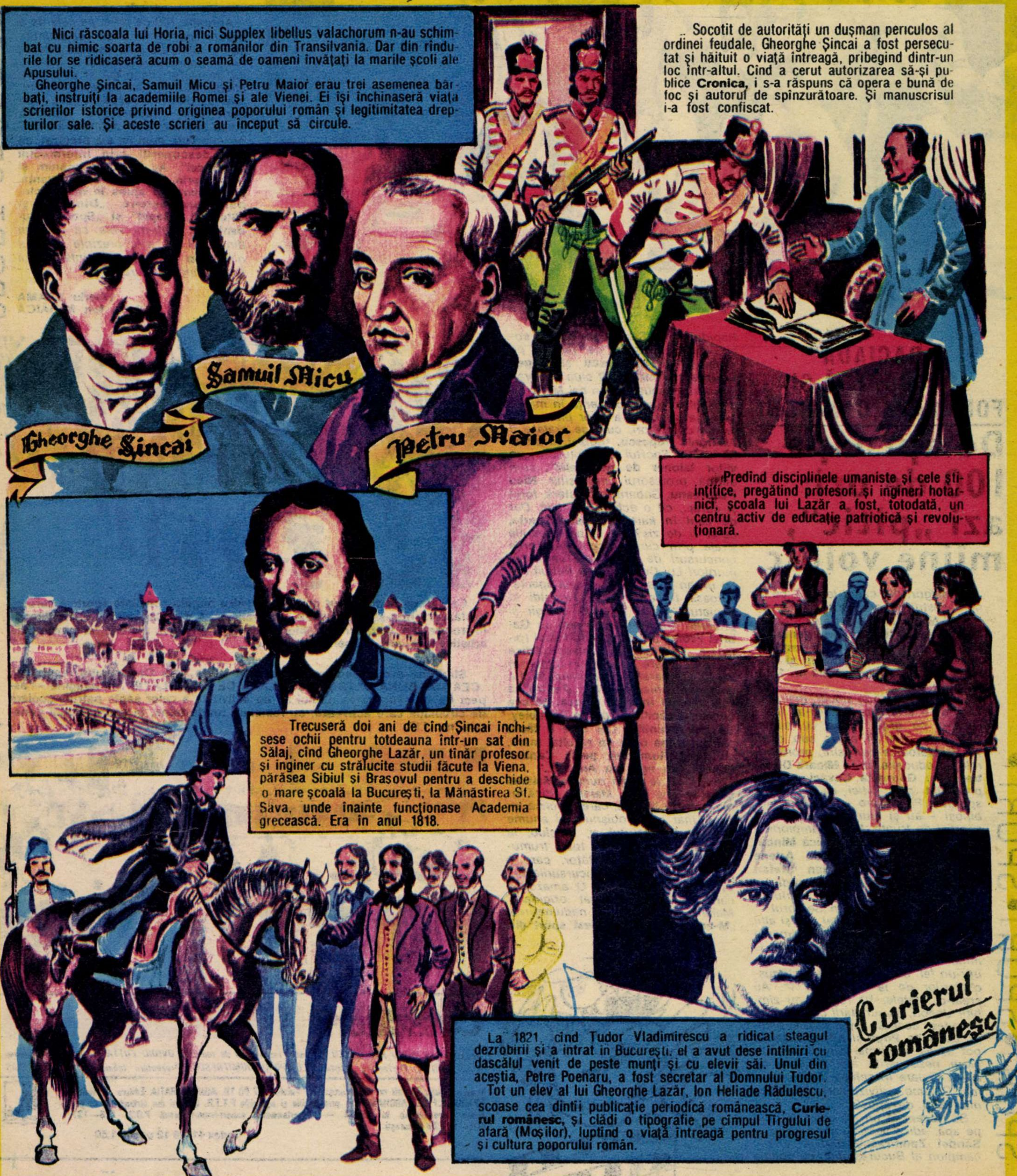

Nici răscoala lui Horia, nici Supplex libellus valachorum n-au schimbat cu nimic soarta de robi a românilor din Transilvania. Dar din rîndurile lor se ridicaseră acum o seamă de oameni învățați la marile școli ale Apusului.

Gheorghe Șincai, Samuil Micu și Petru Maior erau trei asemenea bărbați, instruiți la academiile Romei și ale Vienei. Ei își închinaseră viața scrierilor istorice privind originea poporului român și legitimitatea drepturilor sale. Și aceste scrieri au început să circule.

.. Socotit de autorități un dușman periculos al ordinei feudale, Gheorghe Șincai a fost persecutat și hăituit o viață întreagă, pribegind dintr-un loc într-altul. Cînd a cerut autorizarea să-și publice **Cronica,** i s-a răspuns că opera e bună de foc și autorul de spînzurătoare. Și manuscrisul i-a fost confiscat.

Predînd disciplinele umaniste și cele științifice, pregătind profesori și ingineri hotarnici, școala lui Lazăr a fost, totodată, un centru activ de educație patriotică și revoluționară.

Trecuseră doi ani de cînd Șincai închisese ochii pentru totdeauna într-un sat din Sălaj, cînd Gheorghe Lazăr, un tînăr profesor și inginer cu strălucite studii făcute la Viena, părăsea Sibiul și Brașovul pentru a deschide o mare școală la București, la Mănăstirea Sf. Sava, unde înainte funcționase Academia grecească. Era în anul 1818.

La 1821, cînd Tudor Vladimirescu a ridicat steagul dezrobirii și a intrat în București, el a avut dese întîlniri cu dascălul venit de peste munți și cu elevii săi. Unul din aceștia, Petre Poenaru, a fost secretar al Domnului Tudor.

Tot un elev al lui Gheorghe Lazăr, Ion Heliade Rădulescu, scoase cea dintîi publicație periodică românească, **Curierul românesc,** și clădi o tipografie pe cîmpul Tîrgului de afară (Moșilor), luptînd o viață întreagă pentru progresul și cultura poporului român.

(Va urma)

JOI, 17 NOIEMBRIE 1983,
ANUL XVII (NR. 841)

46

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

Sîmbătă, 12 noiembrie 1983, peste 100 000 de tineri și copii, exprimînd gîndurile și voința de pace a întregului tineret al țării, au străbătut străzile Capitalei, în cadrul amplei manifestări desfășurate sub deviza „Tineretul României dorește pacea". Reunindu-se la Palatul sporturilor și culturii, au dat glas totalei lor adeziuni la strălucitele inițiative și acțiuni ale tovarășului Nicolae Ceaușescu, dedicate apărării păcii, vieții și fericirii pe întregul pămînt.

TINERETUL JUDETULUI DIMBOVITA CERE CA PROBLEMELE
LITIGIOASE DINTRE STATE ... NUMAI
PRIN ...
JUDETULUI BRAILA ESTE ALATURI
DE APELUL PENTRU DEZARMARE ȘI PAI
DEMOCRATIEI ȘI UNITATII SOCIALISTE
REPUBLICA SOCIALISTA ROMANIA !
PCR
PACE
CEAUȘESCU
TINERETUL ROMÂNIEI DOREȘTE PACEA !

CEAUSESCU-ROMANIA-PACE !

TINERETUL ROMÂNIEI DOREȘTE PACEA

În ceasurile dimineții de sîmbătă, 12 noiembrie, marile bulevarde ale Capitalei au cunoscut freamătul specific amplelor manifestări populare. Dinspre Piața Romană o uriașă coloană a tinereții, un tumultuos fluviu al vieții străbate marile artere ale Bucureștiului, îndreptîndu-se spre Palatul sporturilor și culturii. Erau tineri și copii din toate sectoarele Capitalei, cărora li s-au alăturat tineri sosiți de pe tot cuprinsul țării – muncitori, țărani, intelectuali, studenți – care s-au reunit la București pentru a da glas, în numele milioanelor de tineri ai României socialiste, deplinei și entuziastei lor adeziuni la politica internă și externă a partidului și statului nostru, pentru a-și exprima sentimentele de deosebită apreciere față de strălucitele inițiative de pace ale tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România.

Organizată de Uniunea Tineretului Comunist, Uniunea Asociațiilor Studenților Comuniști din România și Organizația Pionierilor, ampla manifestare desfășurată sub deviza „Tineretul României dorește pacea", ce răspunde Apelului Frontului Democrației și Unității Socialiste, a constituit un nou prilej pentru milioanele de tineri și copii ai României socialiste de a-și exprima recunoștința fierbinte față de grija părintească a partidului, a tovarășului Nicolae Ceaușescu, pentru toți tinerii patriei, pentru strădaniile sale neobosite consacrate edificării unei lumi a păcii, destinderii și înțelegerii între popoare.

Erau peste 100 000 de tineri și copii cărora li s-au alăturat mulți alți cetățeni ai Bucureștiului, toți fiind animați de nobilele sentimente de a apăra bunul cel mai de preț al omenirii – viața.

Cei care au luat parte la acest marș – expresie a voinței unanime de pace a tineretului, a întregului popor român – purtau portrete ale tovarășului Nicolae Ceaușescu și tovarășei Elena Ceaușescu, drapele ale patriei și partidului, lozinci exprimînd protestul față de escaladarea tot mai periculoasă a cursei înarmărilor, cerînd încetarea competiției militare, renunțarea la planurile de instalare a noilor rachete cu rază medie de acțiune în Europa, retragerea și distrugerea celor existente, adoptarea unor măsuri concrete de dezarmare, în primul rînd de dezarmare nucleară. Pancartele purtate de tineri, lozincile scandate neîntrerupt au ilustrat deplina angajare a tinerei generații în lupta pentru edificarea unei lumi ferite de spectrul unui nou război, totala lor adeziune la importantele acțiuni și inițiative ale tovarășului Nicolae Ceaușescu privind înfăptuirea dezarmării și instaurarea unui climat de destindere și înțelegere între toate popoarele lumii.

Pe întregul traseu parcurs, zecile de mii de tineri și copii au exprimat, în numele tinerei generații a României, hotărîrea fermă de a acționa, împreună cu întregul nostru popor, cu tineretul din întreaga lume, pentru a determina oprirea iraționalei curse a înarmărilor, pentru a-și impune voința nestrămutată de a trăi, munci și învăța în condiții de liniște și pace, la adăpost de amenințarea unui război nuclear pustiitor.

La Palatul sporturilor și culturii s-a desfășurat, în continuare, o impresionantă adunare a participanților la marșul tineretului și copiilor.

Pe frontispiciul sălii se afla portretul tovarășului Nicolae Ceaușescu, încadrat de drapelele patriei și partidului, sub care era scris: **„Ceaușescu — România — Pace".**

În deschiderea adunării a luat cuvîntul tovarășul **Pantelimon Găvănescu,** *prim-secretar al C.C. al U.T.C., care a arătat, printre altele: „Participăm astăzi la o nouă și semnificativă manifestare, care se înscrie în rîndul marilor acțiuni din țara noastră consacrate păcii și dezarmării și în cadrul căreia exprimăm sentimentele de înaltă mîndrie patriotică și adeziune deplină ale tuturor tinerilor patriei, pionieri și uteciști – români, maghiari, germani și de alte naționalități – față de eforturile statornice și strălucitele inițiative și acțiuni de pace ale tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, izvorîte din năzuințele perene ale poporului român, de înțelegere și cooperare internațională, ce poartă amprenta unui autentic umanism revoluționar, a unei profunde cunoașteri a problemelor lumii contemporane."*

„Să facem totul – a arătat în încheiere vorbitorul – pentru întărirea unității de acțiune a tinerilor de pretutindeni, a organizațiilor lor pentru pace, pentru libertate, pentru viață!"

A luat apoi cuvîntul tovarășa **Poliana Cristescu,** *secretar al C.C. al U.T.C., președintele Consiliului Național al Organizației Pionierilor. În numele celor peste 4 milioane de copii ai patriei, a fost exprimată totala adeziune la strălucita politică de pace, colaborare și înțelegere între popoare promovată cu consecvență de tovarășul Nicolae Ceaușescu, precum și dorința fierbinte de a fi pace pe planeta Pămînt, de a se asigura tuturor copiilor lumii, tuturor popoarelor dreptul la viață, la dezvoltare liberă și independentă, lipsită de norii amenințători ai războiului.*

În continuare au vorbit **Benone Păluș,** *secretar al comitetului U.T.C. de la Întreprinderea „Vulcan" din București, studenta* **Elisabeta Jobbagy,** *vicepreședinte al Consiliului Uniunii Asociațiilor Studenților Comuniști din centrul universitar Cluj-Napoca,* **Petre Buică,** *mecanizator, secretar al biroului organizației U.T.C. de la Stațiunea de mașini*

(Continuare in pag. 4)

TINERETUL ROMÂNIEI DOREȘTE PACEA !
COPIII ROMÂNIEI SOCIALISTE DORESC PACEA !

MESAJUL

adresat tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, cu prilejul manifestării „Tineretul României dorește pacea“

Mult iubite şi stimate tovarăşe Nicolae Ceauşescu,

Noi, participanţii la marea manifestare pentru pace a tinerilor, studenţilor şi copiilor din România socialistă, într-o deplină unitate de gînd şi de simţire, dăm glas în numele tinerei generaţii a patriei, profundei admiraţii şi adeziunii entuziaste la strălucitele dumneavoastră iniţiative şi acţiuni inspirate de un autentic umanism revoluţionar, de înaltă răspundere privind destinele omenirii, consacrate apărării celui mai scump drept al fiinţei umane, al popoarelor, dreptul la viaţă, la libertate. Exprimînd recunoştinţa vie pentru politica activă, dinamică şi constructivă, de pace, înţelegere şi colaborare cu toate naţiunile, pe care o promovaţi cu consecvenţă şi înaltă principialitate, tînăra generaţie a patriei este animată de convingerea fermă că aceasta serveşte în cel mai înalt grad intereselor şi cerinţelor vitale ale poporului român, ale tuturor popoarelor de a trăi la adăpost de ameninţarea unei conflagraţii nucleare nimicitoare, de a-şi putea consacra energiile cauzei progresului, civilizaţiei, clădirii unui viitor mai bun şi mai fericit pe planeta noastră.

Tînăra generaţie a României socialiste are privilegiul de a se naşte, de a se bucura, de a păşi în viaţă într-o ţară stăpînă pe soarta sa, în care fiecare an şi, îndeosebi anii înscrişi în perioada deosebit de fertilă pe care cu mîndrie o numim „Epoca Ceauşescu", au însemnat o continuă şi impetuoasă ascensiune a României pe coordonatele muncii şi creaţiei paşnice, ale înfloririi multilaterale a patriei, pe calea socialismului şi comunismului. Sîntem beneficiarii direcţi ai grijii calde, părinteşti, pe care o manifestaţi permanent pentru vlăstarele tinere ale patriei, pentru ca noi, tinerii, să avem cele mai bune condiţii de viaţă, de învăţătură, de muncă, pentru a deveni constructori devotaţi ai socialismului şi comunismului în România. Întruchipînd năzuinţele cele mai fierbinţi ale întregii noastre naţiuni, ale tinerei sale generaţii, dumneavoastră, mult iubite şi stimate tovarăşe Nicolae Ceauşescu, aţi cîştigat un înalt prestigiu pe plan internaţional ca militant activ, neobosit pentru împlinirea nobilelor obiective ale umanităţii, de dezarmare, destindere, securitate, colaborare şi pace.

Vibrantele dumneavoastră apeluri la responsabilitate, la adoptarea, pînă nu va fi prea tîrziu, de acţiuni concrete de dezarmare, în primul rînd de dezarmare nucleară, la continuarea şi consolidarea procesului de destindere, securitate, colaborare şi pace, la oprirea amplasării de noi rachete cu rază medie de acţiune în Europa, la retragerea şi distrugerea celor existente, au avut o profundă rezonanţă pe plan mondial, demonstrînd încă o dată caracterul realist, constructiv al politicii externe româneşti, al cărei strălucit arhitect şi constructor sînteţi dumneavoastră, iubite şi stimate tovarăşe Nicolae Ceauşescu.

În ultimul timp, liniştea şi pacea popoarelor se văd tot mai ameninţate de escaladarea accelerată a cursei înarmărilor, îndeosebi a înarmărilor nucleare. În faţa acestei situaţii, deosebit de grele, de îngrijorătoare, care pune sub semnul întrebării însăşi existenţa, în continuare, a civilizaţiei umane, strălucitele dumneavoastră iniţiative, acţiunile neobosite pentru dezarmare şi pace îşi dovedesc cu şi mai multă pregnanţă actualitatea, înalta lor valoare, importanţa deosebită pentru salvarea omenirii, a tinerei generaţii de ororile unei catastrofe nucleare. Tineretul patriei noastre, angajat cu întregul său elan, împreună cu întregul nostru popor, în măreaţa operă a făuririi societăţii socialiste multilateral dezvoltate pe pămîntul României, respinge cu hotărîre planurile care vizează aruncarea omenirii într-un nou război, spune un NU hotărît instalării unor noi arme nucleare cu rază medie de acţiune în Europa, pronunţîndu-se pentru retragerea şi distrugerea celor existente, pentru încetarea cursei înarmărilor şi trecerea neîntîrziată la dezarmare, în primul rînd la dezarmare nucleară.

Vă încredinţăm solemn, mult iubite şi stimate tovarăşe secretar general, că tînăra noastră generaţie va milita şi în continuare pentru eliminarea războiului, pentru dezarmare şi va acţiona cu consecvenţă pentru unirea eforturilor tinerilor de pretutindeni în vederea edificării unei lumi paşnice, a independenţei, colaborării şi progresului.

În spiritul hotărîrilor Congresului al XII-lea şi Conferinţei Naţionale ale P.C.R., al mobilizatoarelor chemări şi îndemnuri pe care ni le-aţi adresat, noi, tinerii, studenţii şi copiii patriei noastre — români, maghiari, germani şi de alte naţionalităţi — luînd ca pildă vie minunata dumneavoastră activitate revoluţionară, consacrată bunăstării şi fericirii întregii noastre naţiuni, vă asigurăm că vom învăţa şi vom munci necontenit pentru a ne forma ca viitori constructori ai socialismului şi comunismului în România.

Încrezători în triumful raţiunii, în destinul luminos al popoarelor, urmînd neîncetat exemplul dumneavoastră de militant ferm pentru binele umanităţii, reafirmînd adeziunea deplină, entuziastă, la strălucitele iniţiative de dezarmare şi pace, Uniunea Tineretului Comunist, Uniunea Asociaţiilor Studenţilor Comunişti din România şi Organizaţia Pionierilor vor face totul pentru unirea forţelor revoluţionare, progresiste şi democratice ale tinerei generaţii de pretutindeni în lupta pentru încetarea cursei înarmărilor, pentru dezarmare şi pace, pentru o lume mai bună şi mai dreaptă pe planeta noastră.

PARTICIPANŢII LA MANIFESTAREA
„TINERETUL ROMÂNIEI DOREŞTE PACEA"

Vrem pace!

Veniţi copii din lumea-ntreagă,
Pace cu toţii să strigăm!
Nu vrem rachete nucleare,
Ci soare, cîntece şi zbor!

Sîntem aici stăpîni dintotdeauna
Şi tot stăpîni voim mereu să fim,
De-aceea cu Partidul, Ceauşescu,
România,
Noi, pace, pacea lumii o dorim!

Corneliu Florin Bulcu,
clasa a VI-a, Hunedoara

Sînt

Sînt zîmbetul soarelui,
Sînt culoarea florilor,
Sînt legănarea ierbii,
Sînt albastrul cerului,
Sînt măreţia muntelui,
Sînt clipocitul izvorului
Şi şoaptele vîntului,
Sînt albul păcii
Şi puritatea surîsului de copil.
Sînt un glas ce spune
PACE!

Delia Antonesi,
clasa a VIII-a B,
Gura Humorului

NU
PACE
PACE
DEZARMARE
PACE

(Urmare din pag. 2)

agricole Brînceni, membru al biroului Comitetului judeţean Teleorman al U.T.C., **Edgar Ottschofski,** *elev la Liceul de matematică-fizică „Nicolaus Lennau" din Timişoara, pioniera* **Dorina Chiriac,** *comandant de detaşament la Şcoala generală nr. 156 Bucureşti,* **Tudor Mohora,** *secretar al C.C. al U.T.C., preşedintele Consiliului Asociaţiilor Studenţilor Comunişti din România.*

În cuvinte pline de înflăcărare şi patos revoluţionar, vorbitorii şi-au demonstrat dorinţa de a trăi într-o lume a păcii şi colaborării, o lume fără arme şi războaie, exprimînd profunda lor gratitudine faţă de statornica şi neobosita activitate a tovarăşului Nicolae Ceauşescu destinată salvgardării păcii, eliminării pericolului de război, încetării cursei înarmărilor şi înfăptuirii dezarmării, în primul rînd a dezarmării nucleare, edificării unui viitor paşnic şi prosper pentru toate popoarele.

Într-o atmosferă vibrantă, de puternic entuziasm tineresc şi deplină angajare patriotică, participanţii au adresat tovarăşului Nicolae Ceauşescu, secretar general al Partidului Comunist Român, preşedintele Republicii Socialiste România, Mesajul tinerei generaţii a României socialiste, prin care se exprimă hotărîrea fermă a întregului tineret al patriei de a milita neabătut pentru înfăptuirea exemplară a politicii interne şi externe a partidului şi statului nostru, a indicaţiilor şi orientărilor tovarăşului Nicolae Ceauşescu.

Mesajul a fost prezentat de tovarăşul **Dinu Drăgan,** *secretar al C.C. al U.T.C.*

În continuarea adunării, tovarăşa **Ioana Lăncrăjan,** *secretar al C.C. al U.T.C., a dat citire Scrisorii adresate de participanţii la manifestarea „Tineretul României doreşte pacea" secretarului general al Organizaţiei Naţiunilor Unite.*

În încheiere, tovarăşul **Nicu Ceauşescu,** *secretar al C.C. al U.T.C., a prezentat Apelul adresat organizaţiilor naţionale, regionale şi internaţionale de tineret din Europa, cu care Uniunea Tineretului Comunist, Uniunea Asociaţiilor Studenţilor Comunişti din România şi Organizaţia Pionierilor întreţin relaţii de colaborare, expresie a dorinţei de a întări solidaritatea cu tinerii de pretutindeni, de a acţiona uniţi pentru apărarea păcii pe planeta noastră.*

APELUL

adresat organizaţiilor naţionale, regionale şi internaţionale de tineret din Europa cu care Uniunea Tineretului Comunist, Uniunea Asociaţiilor Studenţilor Comunişti din România şi Organizaţia Pionierilor întreţin relaţii de colaborare

Tineri şi tinere din Europa!

În actualele împrejurări internaţionale, cînd Europa a devenit un imens arsenal de arme atomice, cînd urmează să se amplaseze, în acest an, noi rachete nucleare cu rază medie de acţiune, cînd viaţa întregii planete este ameninţată, noi, tinerii şi copiii României socialiste, participanţi la ampla manifestare „Tineretul României doreşte pacea", adresăm oragnizaţiilor de tineret şi copii din toate ţările europene, indiferent de orientările politice şi filozofice, apelul nostru fierbinte de a se angaja cu toată energia şi elanul tineresc, acum cînd nu este încă prea tîrziu, în lupta pentru încetarea cursei înarmărilor, pentru eliberarea popoarelor şi a tinerei generaţii de spectrul ameninţării nucleare, pentru salvarea păcii şi asigurarea dreptului fundamental al popoarelor la libertate şi independenţă, la viaţă.

Sprijinim cu hotărîre propunerile şi iniţiativele profund constructive, realiste şi responsabile avansate de România, de preşedintele Nicolae Ceauşescu, privind realizarea dezarmării şi, în primul rînd, a celei nucleare, edificarea unui climat trainic de pace, securitate şi cooperare în Europa şi în întreaga lume, cu convingerea că acestea corespund pe deplin intereselor vitale ale generaţiilor tinere din România, ale tinerilor de pretutindeni, dorinţei lor de a învăţa, de a munci şi trăi într-o lume fără războaie, a înţelegerii între popoare, a independenţei şi progresului tuturor naţiunilor.

Noi, tinerii României socialiste, considerăm că, în momentul de faţă, problema crucială pentru Europa o constituie eliminarea pericolului amplasării pe continent a noilor rachete cu rază medie de acţiune, a intensificării cursei înarmărilor, a primejdiei războiului, în primul rînd a celui nuclear, care ameninţă existenţa popoarelor europene, a tuturor popoarelor lumii, însăşi civilizaţia umană.

Nici o raţiune nu poate justifica politica de înarmare, adoptarea de noi programe de amplasare şi desfăşurare a armelor nucleare. Este convingerea fermă a tineretului român că oprirea cursei înarmărilor, luarea de măsuri eficiente şi energice de dezarmare şi, în primul rînd, de dezarmare nucleară, constituie singura alternativă raţională, care fereşte omenirea de pericolul războiului nuclear nimicitor.

Cunoaştem bine faptul că, în prezent, în timp ce sute de milioane de copii şi tineri cad victime nevinovate foametei, bolilor, subdezvoltării, cursa aberantă a înarmărilor înghite sume fabuloase, influenţînd direct nivelul de viaţă al oamenilor, al tinerilor, privînd milioane şi milioane de copii şi tineri de cele mai elementare condiţii de pregătire şi educaţie, de muncă şi viaţă.

Iată de ce vă chemăm, dragi tineri şi tinere din Europa, să acţionăm în strînsă unitate pentru:

— oprirea cursei înarmărilor şi trecerea la măsuri concrete şi efective de dezarmare şi, în primul rînd, de dezarmare nucleară, la realizarea unui echilibru militar nu pe calea acumulărilor de noi armamente, ci prin reducerea celor existente la un nivel cît mai scăzut;

— oprirea amplasării de noi rachete cu rază medie de acţiune în Europa, retragerea şi distrugerea celor existente, continuarea tratativelor privind rachetele cu rază medie de acţiune pînă la realizarea unui acord;

— eliminarea forţei şi tensiunii din relaţiile internaţionale, soluţionarea tuturor problemelor litigioase numai şi numai pe cale paşnică, prin tratative;

— reducerea cheltuielilor militare şi folosirea sumelor astfel eliberate pentru dezvoltare economică şi socială, pentru a asigura copiilor şi tinerilor dreptul la muncă, la educaţie, la pregătire profesională şi culturală;

— utilizarea cuceririlor ştiinţei şi tehnicii exclusiv în slujba păcii şi progresului, nu a distrugerii şi războiului;

— succesul Conferinţei pentru încredere şi dezarmare în Europa chemată să contribuie la reducerea încordării internaţionale, la reluarea procesului destinderii, la dezvoltarea sentimentelor de prietenie, stimă şi încredere între popoare.

În pofida situaţiei internaţionale complexe, a pericolelor care ameninţă viaţa şi munca paşnică a popoarelor, noi, tinerii din Republica Socialistă România, sîntem convinşi că tînăra generaţie din întreaga lume, unindu-şi acţiunile cu toate forţele păcii, poate să contribuie la oprirea evoluţiei periculoase a evenimentelor, să impună adoptarea de măsuri concrete care să ducă la eliminarea pericolului războiului, la înfăptuirea dezarmării, la salvgardarea păcii.

Tineri şi tinere din Europa, să ne ridicăm cu toate forţele la lupta pentru făurirea prezentului şi viitorului nostru de pace şi bunăstare!

Să nu acceptăm ca vieţile noastre, ale părinţilor, fraţilor şi surorilor noastre să fie distruse de un război nuclear nimicitor!

Să acţionăm împreună, pentru edificarea pe planeta noastră a unei lumi mai bune şi mai drepte, a unei lumi a păcii şi progresului, a securităţii şi colaborării între toate popoarele globului!

Uniunea Tineretului Comunist
din Republica Socialistă România

Uniunea Asociaţiilor
Studenţilor Comunişti din România

Organizaţia Pionierilor
din Republica Socialistă România

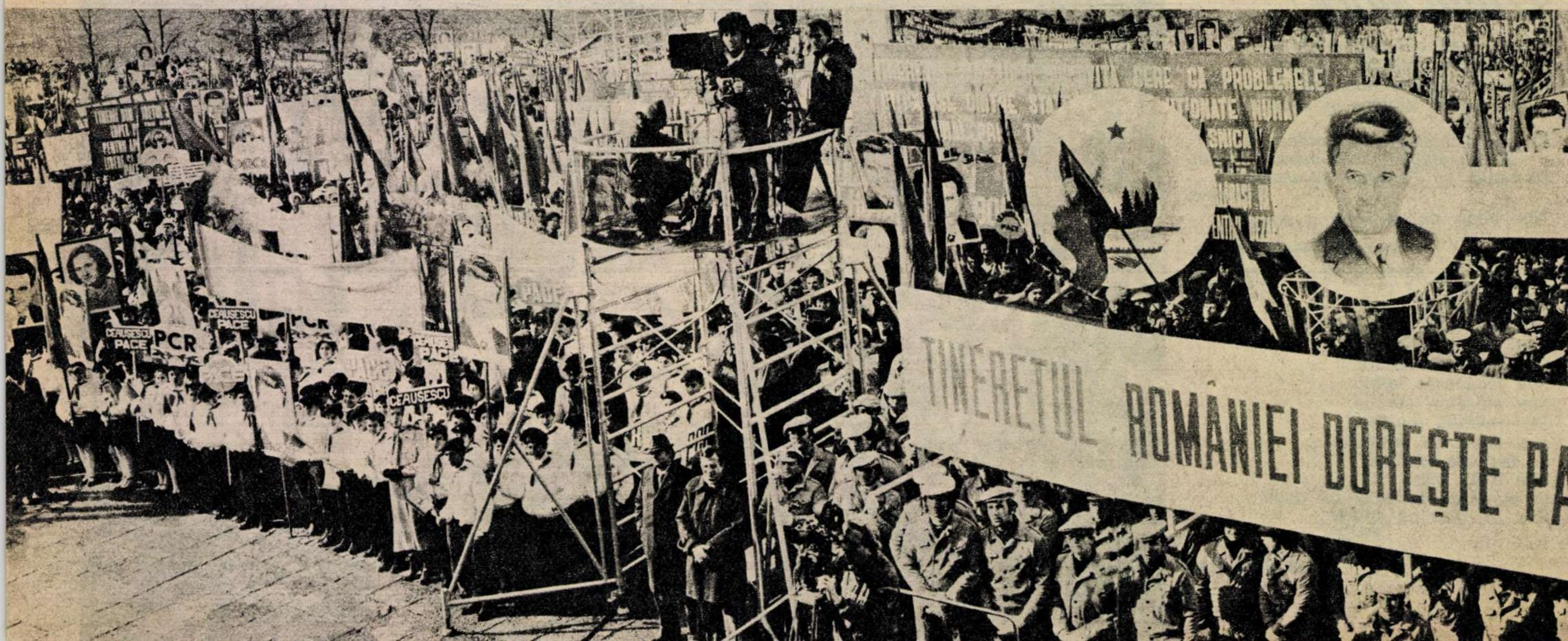

SCRISOARE

adresată secretarului general al Organizației Națiunilor Unite

PACE PACE PACE
PACE
PACE PACE PACE
PACE
COPIII ROMÂNIEI SOCIALISTE DORESC PACEA
PCR
TINERETUL ROMÂNIEI DOREȘTE PACEA!

Stimate domnule Javier Perez de Cuellar,

Vă rugăm să aveți amabilitatea de a face cunoscut participanților la actuala sesiune a Adunării Generale a O.N.U. textul acestei scrisori în care reprezentanții a peste 6 milioane de tineri, muncitori, țărani, intelectuali, studenți și copii din Republica Socialistă România, reuniți în cadrul unei ample demonstrații de masă pentru a-și exprima dorința de a trăi în pace și securitate, dînd glas voinței întregului tineret român, adresează un apel înflăcărat Organizației Națiunilor Unite de a-și intensifica acum, mai mult ca oricînd, eforturile în direcția opririi cursei înarmărilor, a eliminării pericolelor unui nou război mondial nimicitor, pentru garantarea păcii în Europa și în întreaga lume.

Ne exprimăm convingerea că Organizația Națiunilor Unite, care prin însăși Carta sa și-a fixat ca obiectiv principal „să izbăvească generațiile viitoare de flagelul războiului“, trebuie să aibă un rol mai activ și o contribuție mai eficientă la determinarea și accelerarea procesului de menținere a păcii și securității internaționale, răspunzînd obiectivelor și scopurilor fundamentale pentru care a fost creată.

Tineretul României socialiste privește plin de îngrijorare viitorul planetei noastre. De-a lungul istoriei, lumea nu a fost nicicînd atît de împovărată ca acum de cheltuieli militare, nu a dispus de arme atît de perfecționate și nu a fost niciodată mai amenințată de distrugerea totală.

Noi, tinerii, nu dorim să fim ultimii supraviețuitori ai planetei. Știm că problema fundamentală a zilelor noastre este dezarmarea, și în primul rînd cea nucleară, preîntîmpinarea războiului și apărarea păcii. Știm că există soluții în această privință, că numeroase categorii de oameni, tineri și bătrîni, bărbați și femei, personalități din lumea întreagă, popoarele planetei le cer și le propun. Este timpul ca glasul acestora să fie auzit și luat în considerare.

Susținem întru totul poziția României, concepția, aprecierile și propunerile președintelui Nicolae Ceaușescu privind înfăptuirea dezarmării, asigurarea păcii, destinderii și colaborării internaționale, prezentate la actuala sesiune a Adunării Generale a O.N.U., în apelurile din mesajele adresate președintelui Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S., Iuri Andropov, și președintelui S.U.A., Ronald Reagan. Cerem să se facă totul pentru a nu se ajunge la amplasarea de noi arme nucleare în Europa, să se acționeze pentru retragerea și distrugerea celor existente, astfel încît Europa să nu devină o torță nucleară. Sprijinim propunerea de creare în cadrul O.N.U. a unui organism internațional investit cu dreptul de a controla și inspecta realizarea întocmai a măsurilor de încetare a cursei înarmărilor și de dezarmare, precum și propunerea privind înființarea unui organism special pentru bune oficii, mediere și conciliere, care să acționeze în direcția prevenirii apariției de noi confruntări armate și a soluționării pașnice, pe calea tratativelor, a oricăror probleme dintre state.

Ne exprimăm satisfacția pentru interesul pe care O.N.U. îl acordă tinerei generații, prin desemnarea anului 1985 ca An Internațional al Tineretului sub deviza „Participare, dezvoltare, pace“, și dorim ca această generoasă inițiativă să demonstreze în mod real și concret grija față de tineret, față de viitorul acestuia.

Este timpul ca O.N.U. să devină o tribună reală a voinței de pace a națiunilor, unde să triumfe glasul rațiunii. În ce ne privește, noi, tinerii din România, împreună cu tinerii din întreaga lume, cu toți oamenii de bună credință, cu toate popoarele, dorim să ne facem cunoscută voința noastră de a trăi în pace și înțelegere cu toate națiunile.

Tineretul României socialiste, profund angajat în activitatea de dezvoltare economică și socială a patriei, pentru fericirea și prosperitatea poporului român, cere ferm și prin această scrisoare, adresată participanților la cea de-a 38-a sesiune a Adunării Generale a O.N.U., ca, prin adoptarea în acest înalt forum a unor măsuri și hotărîri concrete, să fie garantat, respectat și apărat dreptul fundamental al omului, dreptul la viață.

Participanții la manifestarea
„Tineretul României dorește pacea“

București, 12 noiembrie 1983

PCR
PACE
COPIII ROMÂNIEI SOCIALISTE DORESC PACEA!
RSR

MEDALIILE DE AUR ALE TOAMNEI

Tinerețea fără bătrînețe a pădurii

FOTO: GR. PREPELIȚĂ

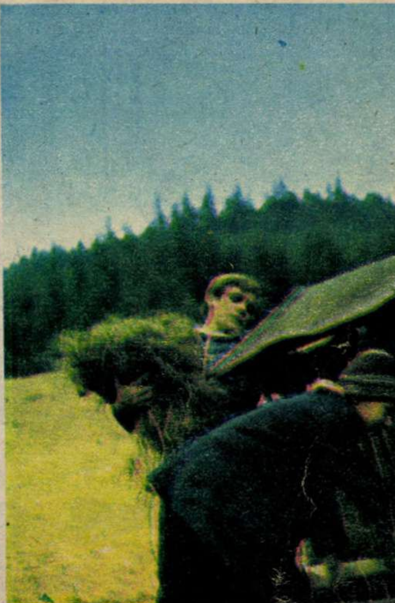

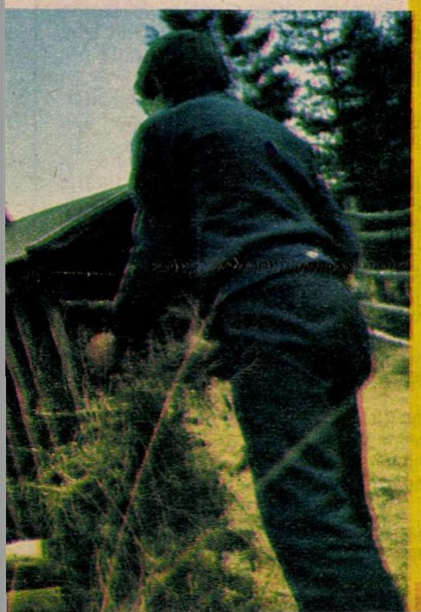

În nordul ţării, pe dealurile de sub Obcina Feredeului, în vecinătatea izvoarelor rîului Suceava, toamna îşi risipeşte generoasă culorile. Bogăţia mătăsoaselor pajişti ale verii e strînsă acum în căpiţe ce punctează urcuşurile domoale spre coamele munţilor. Ierburile care au împrumutat galbenul soarelui mai ascund doar gingaşele brînduşe de toamnă. În recreaţii, copiii din comuna Breaza privesc din curtea Şcolii generale nr. 1 dealul Sîhla, muntele Măgura şi pădurile ce îmbrăţişează tăcute întreaga aşezare. Potecile lor acoperite de mantii de cetină ce duc sus spre culmile munţilor sînt cunoscute bine de ei. Paşii lor le bat în toate anotimpurile, fiindcă pentru ei, ca pentru toţi oamenii de la munte, pădurea le este o prietenă apropiată. Îi cunosc desişurile, poienile, luminişurile şi toate florile care cresc pe lîngă tulpinile copacilor.

Cum se păstrează tinereţea veşnică a pădurii nu mai este o taină pentru nici un copil de la Breaza.

I-am întîlnit recent în pepiniera de la Cantonul silvic Tîmpa împreună cu prietenul lor, tehnicianul Orest Vermeşan. Veniseră să mai facă o plivire înainte ca hlamida iernii să se aştearnă peste brazii tineri. Şi să mai selecteze puieţi viguroşi de molid pentru ultimele plantări din acest an. Printre ei se aflau pioniera Carmen Ţicaleac, comandanta unităţii, Măriuţa Macovei, Liliana Nuţescu, Georgeta Nuţescu, Cornel Neamţu, Viorel Ţăran, Ştefan Lesenciuc şi Dionisie Ţăran, elev în clasa a IX-a, care, chiar dacă acum e utecist, a rămas mereu ataşat pionierilor din cercul „Prietenii pădurii".

În puieţii care cresc pe parcelele de la canton cu toţii văd pădurile de mîine ale munţilor dimprejur. Şi cîte hectare vor acoperi oare bråduţii tineri pe care ei îi îngrijesc cu atîta gingăşie? Pe lotul de molid, care are de acum trei ani, cresc 36 000 de puieţi înalţi, încît le ajung copiilor pînă la genunchi. În solar stau rînduiţi 150 000 de molizi, pini silvestri şi larice, iar pe o altă parcelă se răsfaţă în soarele toamnei încă 40 000 de brăduţi. Copiii cunosc respiraţia acestor copaci tineri chiar din primăvară, cînd seminţele recoltate tot de ei, cu o toamnă mai înainte, au fost puse în pămîntul afînat din jurul cantonului.

— Veniţi des la pepinieră?

— De cîte ori e nevoie, ne spune Carmen. Dar munca noastră nu se rezumă numai la îngrijitul puieţilor. Vedeţi dealurile noastre? Primăvara, cînd începem plantările, toate se umplu de copii. Astă-primăvară, de exemplu, într-o singură zi pionierii din şcoala noastră au plantat pe „Corhană" 2 500 de puieţi. În altă zi am fost la punctul „Chicirca" unde am pus alţi 2 500 de molizi. Am fost la plantări şi mai sus, pe crestele Obcinei. Acum ne pregătim pentru o nouă plantare ca să poată prinde rădăcini, în mustul zăpezii care va veni în curînd, fiecare copac.

— Nu e deloc uşor să sapi în terenul pietros ca să-i faci loc copacului care va creşte mai apoi. Noi ştim că bradul, pentru a prinde rădăcini acolo unde-l plantăm, are nevoie de spaţiu ca să poată respira. De aceea, gropile pentru conifere trebuie să aibă o formă de cub aproape perfect, cu muchia de 25 cm. Am învăţat şi ştim acum să pregătim cît se poate de bine locul fiecărui puiet.

— Mai participaţi şi la alte lucrări?

— Noi, copiii de la munte, avem de lucru aproape tot timpul anului. Vara strîngem florile de arnică, foarte apreciate în industria farmaceutică, dar şi alte plante medicinale. Avem pe aici şi multe fructe de pădure: afine, zmeură, merişoare... Anul acesta fiecare am dus la punctul de colectare cîte 20 kg de fructe.

— Ajutăm şi la curăţirea ierbii şi a buruienilor din jurul puieţilor plantaţi în primăvară sau cu 2—3 ani în urmă. Acum, toamna, recoltăm seminţe pentru pepinieră. Am şi strîns cîteva coşuri cu seminţe de paltin de munte, pe care le vom trimite spre selecţie la laboratoarele Ocolului silvic. În curînd vom merge la cules de conuri de brad, unde ne ţin tovărăşie veveriţele. Sînt atît de jucăuşe! Cum dă frigul, mergem cu silvicultorii în pădure, pe la hrănitori. Ducem acolo fin şi bulgări de sare pentru cerbi şi căprioare.

...În timp ce Dionisie Ţăran ne povesteşte despre calităţile laricei, singurul copac răşinos cu frunze căzătoare, dar care este preţuit nu numai pentru lemnul său neted, ci şi pentru rădăcinile sale puternice care ocrotesc de vînt solul pădurilor tinere, puieţii selectaţi pentru plantare sînt puşi în găleţi şi duşi împreună cu uneltele de lucru la căruţele care aşteaptă.

Pornim apoi pe drumul de munte ce duce sus spre Obcină. Aerul curat al înălţimilor ne îmbujorează tuturor obrajii. Ajunşi în preajma unui pîrîu, care parcă le şopteşte copiilor urarea de bun venit, ne oprim. Îi vedem apoi pe prietenii pădurilor din Breaza la lucru. Pe măsură ce brăduţii tineri îşi luau locul în pămîntul curăţat de pietre şi mărunţit cu grijă, chipurile copiilor deveneau tot mai luminoase. De sus, din coama dealului pînă în vale, tinerii copaci aduşi din pepinieră se aliniază de acum în şiruri drepte unul după altul, la distanţă de un metru şi jumătate.

Cu ochiul imaginaţiei privim în viitor şi vedem aici, peste ani, o pădure viguroasă, ale cărei temelii au fost puse de pionierii comunei Breaza în anul 1983. Este o adevărată ştafetă vie, care va aminti şi peste o sută de ani de generaţia de copii crescuţi astăzi, aici la Breaza, în cultul dragostei de muncă, al dragostei pentru frumuseţea meleagurilor natale, al dorinţei de a munci şi învăţa în pace.

Aşa au înţeles pionierii din această îndepărtată localitate, aşezată la poalele munţilor, să participe la acţiunea „Tot înainte". Cu dăruire, cu pasiune şi grijă pentru îmbogăţirea perpetuă a tezaurului silviculturii noastre.

Cînd au terminat lucrul, amurgul începea să coboare încet peste pădure şi un vînt rece venea dinspre munte. În curînd, peste puieţii de la Corhană, şi peste cei de la Chicirca, şi peste cei de la pîrîul Brezei, şi peste cei plantaţi sus, pe creasta Obcinei Feredeului, care dau mereu o nouă tinereţe pădurii, se va aşterne prima zăpadă. Primăvara îi va găsi mai mari cu un an şi mai înalţi, aşa cum, de altfel, îi va găsi şi pe harnicii copii care i-au plantat.

ECATERINA ROŞCA

Zi de lumină în decembrie

Schiță de MIHAI STOIAN

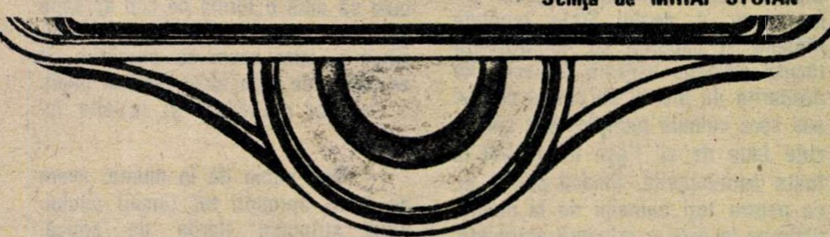

– Bunicule, de ce ai încrețituri pe față?

Asta l-a întrebat Vasilică pe bunicul său în urmă cu ani, cînd era mai mic. N-a uitat răspunsul lui de-atunci:

– Timpul lasă urme peste tot.

– Dar timpul, timpul ce-i?

Bătrînul a oftat, trecîndu-și degetele prin barba-i stufoasă, albă, contrastînd cu albastrul ochilor senini, după care a tăcut cît a tăcut și a rostit:

– Ei, timpul este... cum să-ți spun... nevăzut și totuși simțit de fiecare. Și tu ai băgat de seamă că după ziuă vine noapte și după noapte vine ziuă, că după vară vine toamnă, cad frunzele, apoi vine iarnă, cad fulgii de zăpadă... Totul se schimbă, nimic nu stă pe loc. Ăsta-i timpul, cărăușul care duce în spinare totul și toate.

– Dar cărăuș ce înseamnă?

Moșul a zîmbit cu gura pînă la urechi, lăsînd la vedere dinții îngălbeniți de fumul nelipsitei pipe din lemn de cireș, pe care-o ținea întruna în colțul buzelor.

– Ehehe! păi, înseamnă cărăuș ăla care te duce de colo, colo, însă e și numele unei stele mici din Carul Mare, știi tu, ți-am arătat pe cer stelele alea care alcătuiesc un car cu osie...

– Și de ce se spune că buturuga mică răstoarnă carul mare?

– A! asta-i altceva... și îmi aduce aminte de ce mi s-a întîmplat chiar mie, cînd eram de anii tăi...

– Ai fost și dumneata, bunicule, de anii mei?

– Am fost, nepoate, am fost și trag nădejdea c-ai să fii și tu de anii mei și un nepoțel o să te întrebe tot așa...

Cel mic s-a săltat pe genunchii bunicului și, înălțîndu-și privirea, rosti rugător:

– Povestește-mi, bunicule, ce ți s-a întîmplat dumitale cînd erai de anii mei.

Bătrînul și-a umplut mai întîi pipa, îndesînd tutunul cu degetul gros, a scăpărat chibritul, pufăind de cîteva ori, după aceea, mulțumit de rezultat, l-a mîngîiat pe creștet pe nepot și-a vorbit:

– Noi, românii de peste Carpați, din Transilvania adică, eram despărțiți din voința marilor imperii de frații noștri din România, trecuserăm un război, voiam să fim laolaltă cu toată familia românească, așa cum au visat toți voievozii noștri și unul anume, Mihai Viteazul, a izbutit să unească Muntenia, Transilvania și țara Moldovei... Ai să înveți, cînd vei ajunge la școală, și cum a fost cu Marea Unire de la 1 Decembrie 1918, dar eu am fost la Alba Iulia, am învățat această lecție chiar acolo, tatăl meu m-a luat, să văd și să nu uit, și să povestesc mai departe nepoților, ca și nepoții să povestească nepoților lor...

Vasile își amintește în amănunt de înserarea aceea și de lumina difuză, albăstrind parcă barba și părul bunicului, pătrunsă prin fereastră, și de vocea bătrînului, potolită și tulburătoare, istorisind ceea ce și el își aducea aminte din propria-i copilărie rămasă, de neuitat, undeva în timp:

– Mai întîi am călătorit cu trenul, vagoanele erau ticsite, la fiecare fereastră flutura cîte un drapel tricolor, ținut cu mîna, să nu-l ia curentul, și erau și brazi scoși pe fereastră, și se cîntau doine, și cîntece patriotice, nimeni n-a închis ochii, doar eu, totuși copil, am ațipit în brațele tatălui meu, ca să mă trezesc la Alba Iulia; mai aveam de petrecut o noapte pînă la Marea Adunare și era frig, fulguia ușor, cerul plumburiu, oamenii aprinseseră mii și mii de focuri pe platoul care purta atunci, și poartă și astăzi, numele altui viteaz, Horea... Unii veniseră cu trenul, ca noi, alții cu căruța, alții călare, alții pe jos, încît s-au adunat peste o sută de mii de români din toată Transilvania. Știi tu ce înseamnă o sută de mii?

Bunicul surîse așa cum numai el știe să surîdă și își retrăiește copilăria în spuse:

– Toată suflarea românească se grăbise la Alba Iulia. Bătea vîntul, căzuse înserarea, oamenii înveșmîntați în sumane mițoase, în țundre, în mantale de postav, în cojoace păroase, nici gînd să se clintească. Tata m-a urcat în spinare, să cuprind cu privirea întinderea platoului, era o mare de căciuli, n-am să uit asta pînă voi muri, căciuli teșite, căciuli țuguiate, căciuli rotilate, căciuli adînc trase pe frunte sau date, isteț, pe ceafă, rar, prea rar, și cîte o pălărie... Toți cîntau, doineau, era și o fanfară pe undeva, n-am putut s-o descopăr, și se striga necontenit: „Vrem unirea! Vrem unirea!" A fost cea dintîi noapte din viața mea în care n-am dormit deloc. „Vrem unirea! Vrem unirea!" Cum să dormi? Dar oamenii mari, și tineri, și bătrîni, cum erau, priveau spre o clădire cu toate ferestrele luminate, îi zicea Casina ofițerească, acolo i-am auzit pe ceilalți spunînd că s-a strîns Consiliul Național Român Central, că acolo o să se hotărască, în sfîrșit, multdorita revenire la patria-mumă. În zori, un gornist urcat pe meterezele cetății a sunat adunarea, însă noi eram toți treji, adunați, cîmpul se albise de zăpadă, și cojoacele, și sumanele, și țundrele, și căciulile, ca și acoperișurile țuguiate, cerul era limpede-limpede, soa-

---

ROMAN FOILETON

Cei cinci și comoara

TUDOR NEGOIȚĂ

3

– Venim, venim și noi! anunță simplu Dana.

Eu încep totuși să mă îndoiesc:

– Sandule, chiar crezi că Sultan va putea să ia urma prin păpurișul ăsta?

– Hm! face văru-meu. Sultan, aici!

Și-atunci mai văd „o chestie" care mă uimește. Cîinele a venit lîngă stăpînu-său, îl privește cu ochii ațintiți în ochii lui Sandu. Urechile lui mari, depărtate, ciulite, îi fac un cap aproape triunghiular.

Iar Sandu începe foarte încet, cald, cum nu prea mi-l închipuiam pe văru-meu c-ar fi în stare să vorbească:

– Sultan! Sultan, tu ești un cîine inteligent, foarte inteligent și n-o să mă faci de rușine. Îl căutăm pe tipul care i-a dat brînci lui Mihăiță în apă, precizează el îngenunchind lîngă cîinele lup și, luîndu-l de gît. Ai înțeles?

Eu mă gîndesc că mult mai practic decît discursul ăsta ar fi să-l ia de zgardă și să-l ducă la locul unde discutaseră ăia doi, ori unde a fost zvîrlit Mihăiță în apă. Sandu spune însă deodată aproape șuierat:

– Urma! Auzi!? Caută urma!

Și cîinele se îndepărtează în direcția de unde apăruse cu Mihăiță.

– Extraordinar! nu mă pot opri sa exclam. Extraordinar, parcă a priceput!

– A priceput, nu „parcă a priceput", mă corectează Sandu pe un ton de profesor și strigă deodată: Sînteți gata?

– Gata, vine răspunsul Danei, care apare urmată de Geta. Mapele numai ele știu unde le-au lăsat. Sandu dă semnalul de plecare concentrînd discursul mobilizator al echipajului la un simplu și hotărît:

– Atunci, pornim!

*

Aproape de-o jumătate de oră ne tot afundăm în păpuriș, unul după altul, pe urmele lui Sultan, care se descurcă mai bine decît credeam. Spun asta pentru că Sandu n-a exagerat defel. E mlaștină. Se vede c-a plouat mult pe-aici în ultimele săptămîni, pămîntul mustește de apă, iar drum nici pomeneală. Sînt însă zeci de cărărui printre tufe și stufăriș care se despart pentru a se reîntîlni și redespărți, apropiindu-se de lac sau depărtîndu-se, ca un nesfîrșit labirint. Sandu spune că sînt făcute de vînători. Urmele sînt vechi, toate, mai puțin una lăsată de o pereche de bocanci sau pantofi cu talpă groasă.

Dacă ne oprim, se face o tăcere mai ceva ca în clasă la noi, la teza de matematică. Nici tu pasăre, nici țînțari măcar, e o liniște de la început de lume. Dacă mergem, se-aud doar plescăielile picioarelor noastre goale – de sandale nici vorbă prin locurile astea – cînd se-afundă și se desprind din clisa gălbuie, grozav de prietenoasă.

Sandu merge în fruntea șirului, eu după el, mă urmează Mihăiță și la opt-zece pași în spatele nostru „ariergarda", adică Dana și Geta. De ce păstrează fetele această distanța nu știu, poate ca să mai șușotească între ele. Fapt este că, de cîteva minute, Sandu a uitat că trebuie să păstrăm „o tăcere desăvîrșită", pe șoptite, ce-i drept, dar Sandu mă toacă mărunt-mărunțel cu o istorie al cărei erou a fost el, bineînțeles. Abia o termină, că-și amintește de alta:

– De ăla care venise cu șapte undițe pe baltă ți-am spus?

– Nu.

– Dom'ne, vin eu odată pe lac la pescuit și-l văd pe unul cu basc și-o cravată lată, colorată așa, parcă era pictor.

– O fi fost pictor, șoptesc eu uitîndu-mă după Sultan, numai că nu-l mai zăresc.

– Aș! Pescar vrea omul să fie, își amintește ironic văru-meu. Undițe care de care mai grozave, mulinete, plase, insecte metalice și de plastic, puse într-o casetă cu sertărașe sau așa ceva. Am rămas cu gura căscată. Zic: ia să m-așez lîngă amicul să văd cum manevrează tot arsenalul ăsta.

Mă uit la văru-meu, pare dispus să-mi povestească măcar o jumătate de oră istoria asta, așa că i-o retez:

– El n-a prins nimic, tu cu undița făcută aici, pe lac, ai prins o mulțime de pești. Iar la plecare te-a rugat să-i vinzi și lui cîțiva crăpceni, să nu meargă acasă cu mîna goală.

– Lasă-mă-n pace! se supără Sandu, dînd din mîini de parcă s-ar apăra de fantome. Cu tine nu mai vor-

rele a răsărit strălucitor, forfota oamenilor s-a înteţit, ultimele ceasuri au trecut cel mai greu, pînă către prînz, cînd, de mînă cu tata, care mă ţinea strîns, nu cumva să mă pierd, am reuşit să străbatem coridorul viu pe care-l alcătuiau moţii îmbrăcaţi în alb, coridor care ducea pînă sus, în cetate. „Vrem unirea! Vrem unirea!" Am strigat şi eu, dar cum să-ţi deosebeşti glasul într-o asemenea mulţime de glasuri. Şi apoi toţi cîntînd: „Deşteaptă-te, române"... Fiecare comună avea scris pe o tabelă numele de unde-s oamenii. Şi aşa, cu ai noştri din comună, am trecut pe sub poarta lui Mihai Viteazul, fluturau steagurile tricolore, erau şi femei în costume naţionale, în sfîrşit, la un moment dat, au început să bată clopotele, iar oamenii să strige: „Ura! Trăiască unirea!"; plîngeau, se îmbrăţişau, tata m-a strîns în braţele lui vînjoase şi mi-a strigat, ca să-l aud, la ureche:

– Să nu uiţi, Vasile! Să nu uiţi!

Toate acestea Vasile şi le-a reamintit acum, în drumul de la şcoală spre casă. În servietă are extemporalul cu tema „65 de ani de la făurirea statului naţional unitar român – Alba Iulia 1918", în care n-a făcut altceva decît să repovestească toate cîte le aflase, cîndva, de la bunicul său. A luat nota 10. Bunicul nu mai este acum decît o amintire, băiatul a crescut, fireşte, însă chipul bătrînului a rămas de- neşters, ca şi nepieritoarele fapte pe care le împărtăşise, de la bunic la nepot, aşa cum, în timp, şi el, neîndoielnic, le va destăinui propriilor nepoţi. Timpul este ca o apă veşnică, neistovită, iar adevărul circulă din nepot în nepot, prin lume. „Ce ochi senini avea bunicul".

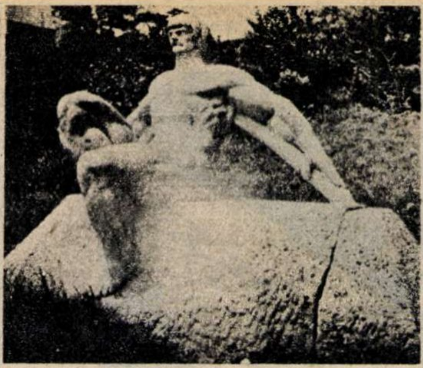

Între acest „Arcaş odihnind", cioplit cu aleasă măiestrie, în piatră, încă în anii de tinereţe, şi majestuosul monument al lui Decebal sau cel evocînd „Legenda lui Dragoş Vodă", la care a lucrat pînă în ultimii ani, marele sculptor român care a fost **ION JALEA** (1887—1983) a dăruit patrimoniului artistic naţional o operă impresionantă, plină de originalitate, vibrînd de un înalt patriotism.

Sculptura lui Jalea — profund angajată — evocă convingător momente şi figuri importante din istoria poporului român, personalităţi ale culturii noastre şi alegorii ale unor valori umaniste universale. Între cele două războaie a executat împreună cu Cornel Medrea basoreliefurile monumentului eroilor de la Mărăşeşti, statuia lui Spiru Haret din Bucureşti — Piaţa Universităţii —, monumentul ostaşilor francezi din grădina Cişmigiu ş.a. Deosebit de realizate sînt monumentele sale ridicate în anii socialismului: „George Enescu" (1970—Bucureşti), „Mircea cel Bătrîn" (1973—Tulcea), „Decebal" (1974—Deva), Monumentul Unirii (1977—Focşani). A luat parte la nenumărate expoziţii de artă românească peste hotare, precum şi la numeroase expoziţii internaţionale de prestigiu.

În 1958, din donaţia făcută de artist s-a constituit la Constanţa colecţia „Ion Jalea".

Pentru meritele sale excepţionale i s-a conferit titlul de Artist al poporului în 1957, a devenit membru titular al Academiei Republicii Socialiste România în 1963, iar în 1971 a primit titlul de Erou al Muncii Socialiste.

ROMAN FOILETON

besc, nu-ţi mai povestesc nimic! mă ameninţă el. Niciodată!

– Ar fi mai bine, zîmbesc eu. Pe fete nu le-am auzit să scoată o vorbă de cînd am plecat. Ce fel de urmărire-i asta?

– Aşa? Biiine! zice văru-meu şi îşi compune o figură care vrea să spună că nu va mai deschide gura măcar pînă la următoarea glaciaţie.

– Nu-i bine, observ eu. Că ne-am rătăcit. Şi nu ştiu unde-o fi dispărut Sultan.

Sandu încremeneşte deodată, făcîndu-mi semn să tac. Dinaintea noastră răsună, estompate în aburii ce se ridică dintre trestii, lătrăturile îndepărtate ale lui Sultan. Par furioase, întărîtate de ceva, Sandu strigă deodată cît îl ţine gura:

– L-a găsit! După el! şi-o ia la goană, nu înainte însă de a-i striga lui Mihăiţă: Puştiule, nu pui piciorul decît pe urmele noastre!

Alergăm cît putem de repede pe urmele de bocanc ce se văd acum tot mai clar, urmele celui pe care-l căutăm, desigur, hămăiturile lui Sultan se-aud tot mai aproape, Mihăiţă ţipă deodată în spatele meu:

– El e! Acolo, uitaţi!

– Unde, mă? face Sandu nedumerit.

– Acolo! Pe baltă! El e! zice cu convingere Mihăiţă. Îl cunosc după cămaşă! Cămaşa galbenă şi pantalonii albaştri!

Zărim o barcă, în ea un om în cămaşă galbenă şi pantaloni albaştri, într-adevăr, care se-ndepărtează foarte grăbit, împingînd cu o prăjina lungă în mîlul din fundul lacului. A dispărut după mal, Sultan latră şi mai aprig după el, dar parcă a pagubă.

Ne oprim toţi cinci, eu încerc fără convingere:

– Dacă am lua-o înot?

– Înot?! se strîmbă Sandu. Crezi că asta-i Floreasca ta?

– Înseamnă că l-am pierdut? întreabă Geta care s-a oprit lîngă noi cu răsuflarea tăiată.

– De găsit... Sultan l-a găsit, bodogăneşte Sandu. Taci, Sultan! face el trist, cîinele tace şi dispare apoi pe-o potecuţă în dreapta. De unde să fi ştiut c-avea şi-o barcă?! încheie Sandu.

Aş putea să jur că individul s-a speriat, crezîndu-l pe Sultan un cîine al miliţiei, prea repede a şters putina. Mai departe malul e numai stufăriş, imposibil de trecut prin el şi insul o ştia bine, se vede. După cît de iute-a dispărut, mi se pare tot mai clar că ceva nu-i în regulă.

– Asta ce-o mai fi? întreabă Geta.

– Ce să fie? „o mină plutitoare", pufneşte Sandu.

– A, nu, e o cutie de conserve goală.

– Pune-o în ierbar, e de legume, sugerează Sandu. Geta nu se lasă însă:

– E şi-aici una, dincolo altele. Uitaţi-vă puţin!

– Acolo e şi-o urmă de foc! constat eu.

– Şi? Ce-i cu asta? întreabă Sandu plictisit, gata parcă s-o pornească

ROMAN FOILETON

înapoi.

– E, îi explic eu. Înseamnă că stă mai de mult aici.

– Te-asigur eu că de-acum n-o să mai stea.

Nu reuşesc să-i mai spun că plecarea foarte precipitată a individului s-ar fi putut să aibă pentru el şi unele inconveniente, că auzim vocea Danei.

– Veniţi! Veniţi încoace!

– A găsit probabil vreun schelet de balenă, presupune Sandu.

– E o colibă! exclamă încîntată Geta. Haidem acolo!

Aşa cum mi-am imaginat, descoperim, pe-un loc mai ridicat şi uscat, o colibă făcută ca vai de ea, din crengi şi stuf, un fel de adăpost necăjit, în faţa căruia Dana s-a oprit nehotărîtă. Geta o prinde de mînă, spune în şoaptă:

– Dacă mai e cineva înăuntru?

– Cine să mai fie!? zice Sandu.

– Intrăm? întreabă Mihăiţă, cu ochii mari de curiozitate.

– De ce să nu intrăm? revine cu un soi de arţag Sandu şi o porneşte spre colibă, tocmai în momentul cînd papura care serveşte de uşă se mişcă încet.

– E cineva acolo! V-am spus eu? ne opreşte Geta.

Din interiorul colibei nu vine nici un zgomot, nu se mai mişcă „uşa", apare însă prin spărtura dintre două snopuri de trestie, fluturînd... coada lui Sultan.

Trupul dulăului se iveşte, în sfîrşit, paşind de-a-ndăratelea, capul nu reuşeşte să şi-l tragă afară, cînd izbucneşte totuşi, vedem că ţine în bot... o undiţă cu mulinetă.

– Poftim! izbucneşte Sandu în rîs. Undiţa cu mulinetă, ţi-a găsit-o!

– Undiţa mea? întreabă neîncrezător Mihăiţă. O priveşte de-aproape şi exclamă: A, nu! Nu-i a mea! A mea avea tamburul roşu, ăsta e portocaliu.

– Ei, asta-i bună! spune iritat Sandu. O să-l vopseşti! Te-a făcut să pierzi o undiţă cu mulinetă, ai găsit alta. O pui la panoplia familiei, că tot nu-i bună de altceva!

– Nu. Vreau mulineta mea sau...

– Şi eu vreau un elicopter! se răsteşte Sandu. Dă-mi un elicopter sau măcar o barcă, o plută nenorocită, şi ţi-l prind pe individul ăsta în zece minute. Ai aşa ceva?

– N-am, recunoaşte Mihăiţă.

– Stai puţin, Sandule! Vasăzică, acest ciudat sihastru care stătea aici avea o undiţă cu mulinetă.

– După cum vezi, avea. Ei şi?

– Înseamnă, îmi continuă Dana raţionamentul, că nu l-a împins în apă pe Mihăiţă ca să-i i-a undiţa, doar nu făcea colecţie, ci... pentru cu totul **alt motiv!** Asta e concluzia logică, ipoteza se confirmă.

– Care motiv? întrebă Mihăiţă nedumerit, nimeni nu-i răspunde, însă eu adaug:

– De şters, a şters-o urgent, tare, tare grăbit, aşa că propun să vedem mai cu atenţie măcar ce mai e aici, prin „Tabăra părăsită".

(Va urma)

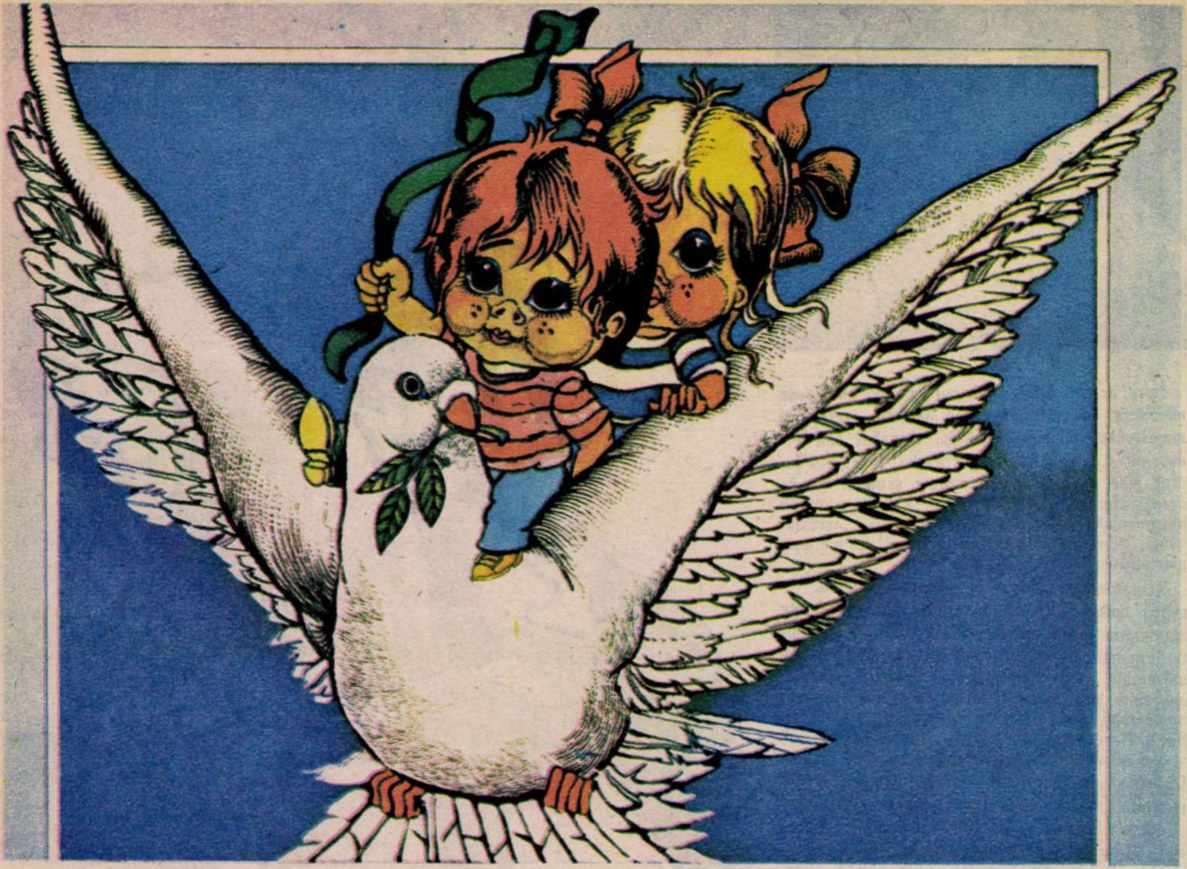

Iată gînduri și imagini semnificative izvorîte din universul atît de bogat al copilăriei și selectate cu grija de a reflecta cît mai divers, de pe toate meridianele planetei, viziunea copiilor asupra lumii zilelor noastre. O viziune luminoasă plină de candoare nealterată însă de optici politice deformante, de intenții tenebroase; o viziune a purității despre o lume a armoniei, fără antagonisme, în care omenirea să-și realizeze visul de propășire și bunăstare.

Jean Jacques Rousseau — filozof din epoca luminilor — atrăgea atenția că cei mici au modul lor propriu de a simți și gîndi și este absurd să încerci să înlocuiești logica unor copii cu logica proprie unor adulți. Concluzia lui Rousseau rămîne pe deplin valabilă și în zilele noastre. Ba mai mult, realitățile dramatice ale lumii contemporane demonstrează că, în schimb, nu numai că nu ar fi absurd, dar și absolut necesar ca această logică a purității și inocenței copiilor, a spiritului de justiție atît de caracteristic vîrstei infantile să înlocuiască logica unor adulți viciată de calcule politice înguste și țeluri militariste, de dominație și asuprire a altor popoare.

Cum altfel s-ar putea explica oare flagrante anomalii ale lumii zilelor noastre decît prin perpetuarea pe scena mondială a unor „logici" ale absurdului în armură cu sabia trasă?

PACE PENTRU TOȚI CO

„Nu trebuie să uitați că, în patria mea, Japonia, a explodat prima bombă atomică. Distrugeți bombele pînă nu este prea tîrziu. Vă rog frumos, faceți-o în numele nostru, cîtă vreme n-ați uitat cuvîntul viitor!"

„Sîntem aproape două miliarde de copii pe acest pămînt și vrem să creștem mari, să ne jucăm, să cîntăm, să rîdem. Nu ne place cuvîntul război nici în joacă și am vrea ca nici adulții să nu se joace de-a războiul, atunci cînd în mîinile lor nu se află jucării, ci bombe atomice!"
(Răspunsuri ale unor copii din **Japonia** *și* **Peru** *- participanți la „Parlamentul mondial al copiilor", august 1982 - Sofia.)*

„Cînd voi fi mare, aș vrea ca Națiunile Unite să ordone tuturor țărilor să distrugă armele ce pot, astăzi, nimici viața pe întreg pămîntul".

„Doresc ca toți oamenii să poată avea o viață armonioasă, de pace și încredere".
(Răspunsuri ale unor copii din **Kenya** *și din* **Bangladesh,** *la un sondaj al ziarului „Libre Belgique".)*

„Dacă toți porumbeii albi desenați de copiii lumii ar zbura, cerul și pămîntul întreg s-ar umple de pace..."
(Din compunerea unui școlar din **România.)**

„Opriți, voi, oameni, crîncena urgie
a vrajbei care lumea ne-o apasă,
ca dragostea în om să reînvie
și pacea să se-ntoarcă iar acasă!"
(Josephides Panaiota, 16 ani, **Cipru.)**

„Căci noi, copiii lumii, vrem să trăim din zori
Pe un pămînt de pace, de cîntec și de flori!"
(Seilen Che Shee, 10 ani, **India.)**

„Nicicînd de zîmbet să nu fim lipsiți!
Acolo unde-i el, acolo-i pace.
Hai, încercați, dragi oameni, să zîmbiți
Și nimănui un rău nu-i veți mai face!"
(Jennifer A. Mendelsohn, 9 ani, **S.U.A.)**

„PREȚUL VIEȚII..."

Pe vaste întinderi ale planetei, milioane de copii își pierd copilăria înainte de a apuca să se bucure de ea, stingîndu-se de subnutriție, boli, exploatare. De asemenea, în țările dezvoltate capitaliste, mulți copii își au destinul stigmatizat de tarele inechităților sociale, violenței, obscurantismului.

Într-un raport al Organizației Mondiale a Sănătății, intitulat „Prețul vieții", se subliniază că numai cu

PIII LUMII

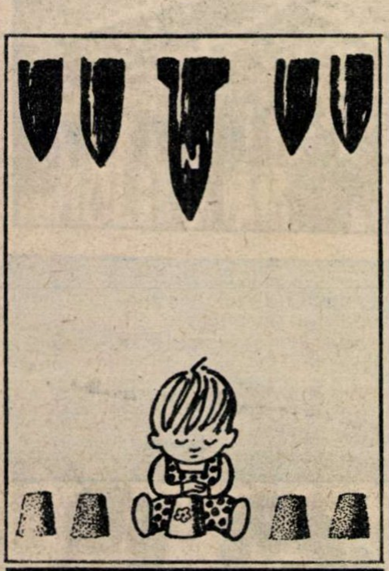

12,5 dolari pe an s-ar putea salva viaţa unuia din cei 12 milioane de copii care mor anual, înainte de a împlini un an, sub secera foametei şi a bolilor. În acelaşi raport se precizează că aproximativ 11 milioane de copii mor anual ca urmare a unor boli precum pojarul, poliomielita, difteria, tuberculoza, pentru salvarea cărora ar fi nevoie de încă aproximativ 12,5 dolari pe copil. În final, — se scrie în raportul „Preţul vieţii" — cei 50 de miliarde dolari care ar fi cheltuiţi pentru salvarea celor 23 milioane de copii ar reprezenta a cincisprezecea parte din cheltuielile militare mondiale.

Un alt raport — cel al Programului O.N.U. pentru mediul ambiant — estimează la 240 de milioane numărul copiilor subalimentaţi din lume. Calcule statistice demonstrează că în lipsa unor măsuri ferme pentru îmbunătăţirea situaţiilor, numărul copiilor care trăiesc la limita maximă a sărăciei, va ajunge la sfîrşitul actualului deceniu la un miliard.

Potrivit datelor furnizate de Organizaţia Internaţională a Muncii, între 50 şi 100 milioane de copii din întreaga lume sub vîrsta de 15 ani sînt nevoiţi să muncească pentru a se întreţine sau a-şi sprijini material familiile. Un alt raport publicat la Geneva de aceeaşi organizaţie precizează că în ţările vest-europene se află aproximativ 4,1 milioane de copii ai muncitorilor emigranţi, care sînt supuşi celor mai flagrante discriminări şi opreliști în ce privește posibilitățile de școlarizare și educare.

...CURSA ÎNARMĂRILOR FRUSTREAZĂ VIITORUL PLANETEI

Arme cu o fantastică putere distructivă continuă să se acumuleze în arsenale, ameninţă însăşi existenţa vieţii pe Terra, soarta generaţiilor viitoare. Chiar fără declanşarea unui război nimicitor, cursa înarmărilor amputează uriaşe resurse materiale şi umane, agravînd fenomenele subdezvoltării, cu implicaţii dintre cele mai dăunătoare asupra vieţii şi formării tinerelor vlăstare. Calcule simple evidenţiază consecinţele profund nefaste ale politicii de înarmare şi război asupra civilizaţiei copilăriei:

- **Preţul unui nou tip de rachetă intercontinentală echivalează cu valoarea hranei pentru 50 milioane de copii subalimentaţi;**
- **Cu numai 2 la sută din banii cheltuiţi anual în scopuri militare s-ar putea lichida analfabetismul de care suferă un sfert din copiii lumii;**
- **Un singur avion F-14 costă cît nouă şcoli, iar manevrele unui detaşament modern de blindate — cît construirea a 28 grădiniţe de copii;**
- **Banii cheltuiţi în lume într-o singură zi pentru înarmări ar ajunge pentru vaccinarea tuturor copiilor planetei contra bolilor contagioase;**
- **Bugetul Fondului Naţiunilor Unite pentru Copii (U.N.I.C.E.F.) este de 20 de ori mai mic decît suma cheltuită pentru fabricarea unui submarin cu propulsie nucleară.**

VIBRANT APEL CĂTRE TOŢI CEI CARE IUBESC VIAŢA, IUBESC COPIII...

Aceste paradoxuri cumplite ale epocii noastre, aceste realităţi datorate unei „logici a absurdului" impun, ca una dintre cerinţele cele mai arzătoare, făurirea unei lumi noi, care să asigure condiţii de dezvoltare sănătoasă, în pace şi linişte pentru toţi copiii, astfel ca ei să se poată bucura de dreptul lor firesc de a-şi trăi copilăria aşa cum se cuvine acestei vîrste minunate. Iată de ce în concepţia ţării noastre, a preşedintelui **NICOLAE CEAUŞESCU,** asigurarea păcii, a securităţii şi libertăţii copiilor planetei, reprezintă o îndatorire sacră a tuturor popoarelor şi statelor.

„Vrem ca toţi copiii patriei noastre, toţi copiii popoarelor din Europa, din întreaga lume — sublinia tovarăşul Nicolae Ceauşescu în Mesajul de pace adresat anul acesta cu prilejul Zilei de 1 Iunie — **să nu mai trăiască cu grija şi cu teama unei bombe atomice aducătoare de moarte şi de distrugere.**

Dorim ca toţi copiii patriei noastre, copiii Europei şi întregii lumi să trăiască într-o lume a păcii, a frăţiei, a prieteniei! Dorim să facem totul pentru a se pune capăt cursei înarmărilor, pentru înlăturarea primejdiei de război.

Toţi cei care iubesc viaţa, iubesc copiii, iubesc lumea să se angajeze ferm pentru pace, pentru colaborare, pentru o lume a bunăstării şi fericirii!"

Acest vibrant apel al conducătorului partidului şi statului nostru, cu rezonanţe patetice şi răscolitoare în conştiinţa întregii omeniri, constituie o nouă şi elocventă expresie a grijii cu adevărat părinteşti a preşedintelui ţării pentru destinele generaţiei viitorului. De fapt, întreaga politică a ţării noastre este consacrată făuririi unui viitor mai bun de care să beneficieze copiii şi tineretul, dovadă în acest sens fiind intensa activitate internaţională a României socialiste, valoroasele propuneri avansate la O.N.U., în alte foruri internaţionale. Sînt binecunoscute şi apreciate în lume numeroase iniţiative româneşti avînd drept scop îmbunătăţirea climatului internaţional, crearea unei atmosfere propice dialogului, apropierii şi înţelegerii între popoare, trecerea la măsuri concrete de dezarmare şi în primul rînd de dezarmare nucleară. Sînt iniţiative care vizează crearea unei lumi lipsite de arme şi de războaie, a împlinirii frumoaselor aspiraţii de viitor ale copiilor de azi, ale tinerei generaţii. Între aceste iniţiative româneşti se înscrie, după cum se ştie, şi proclamarea de către Adunarea Generală a O.N.U. a anului 1985 ca An Internaţional al Tineretului, menit să devină un nou moment deosebit de oportun pentru afirmarea voinţei de pace, de prietenie a tinerei generaţii a tuturor copiilor lumii.

S-a spus, pe bună dreptate, că întotdeauna copiii au reprezentat speranţa de mai bine a omenirii. Pentru ca această speranţă să rămînă veşnic vie, pentru ca gingăşia copilăriei să nu mai fie pîndită de sinistrul spectru al pericolului atomic, pentru ca zîmbetul copilăriei să nu mai fie întinat de nori de tristeţe şi suferinţă, nici un efort, nici un sacrificiu nu vor fi prea mari.

VIOREL POPESCU

Cutezătorii

Redactor şef MIHAI NEGULESCU; Secretar responsabil de redacţie: OVIDIU ZOTTA; Responsabil de număr COSTACHE ANTON; Prezentare artistică: POMPILIU DUMITRESCU; Prezentare tehnică: ION MIHĂESCU

Redacţia Piaţa Scînteii nr. 1, Bucureşti 33. Telefon: 17 60 10. ADMINISTRAŢIA: Editura „Scînteia". TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE: prin oficiile şi agenţiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departamentul export-import presă P.O.B. 136—137 Telex 11 226 Bucureşti.

Index 41838 12 pagini 1,50

TREPTE SPRE MAREA UNIRE

Evocare de VLAICU BÂRNA
Desene de VALENTIN TĂNASE
și RADU VINTILESCU

5

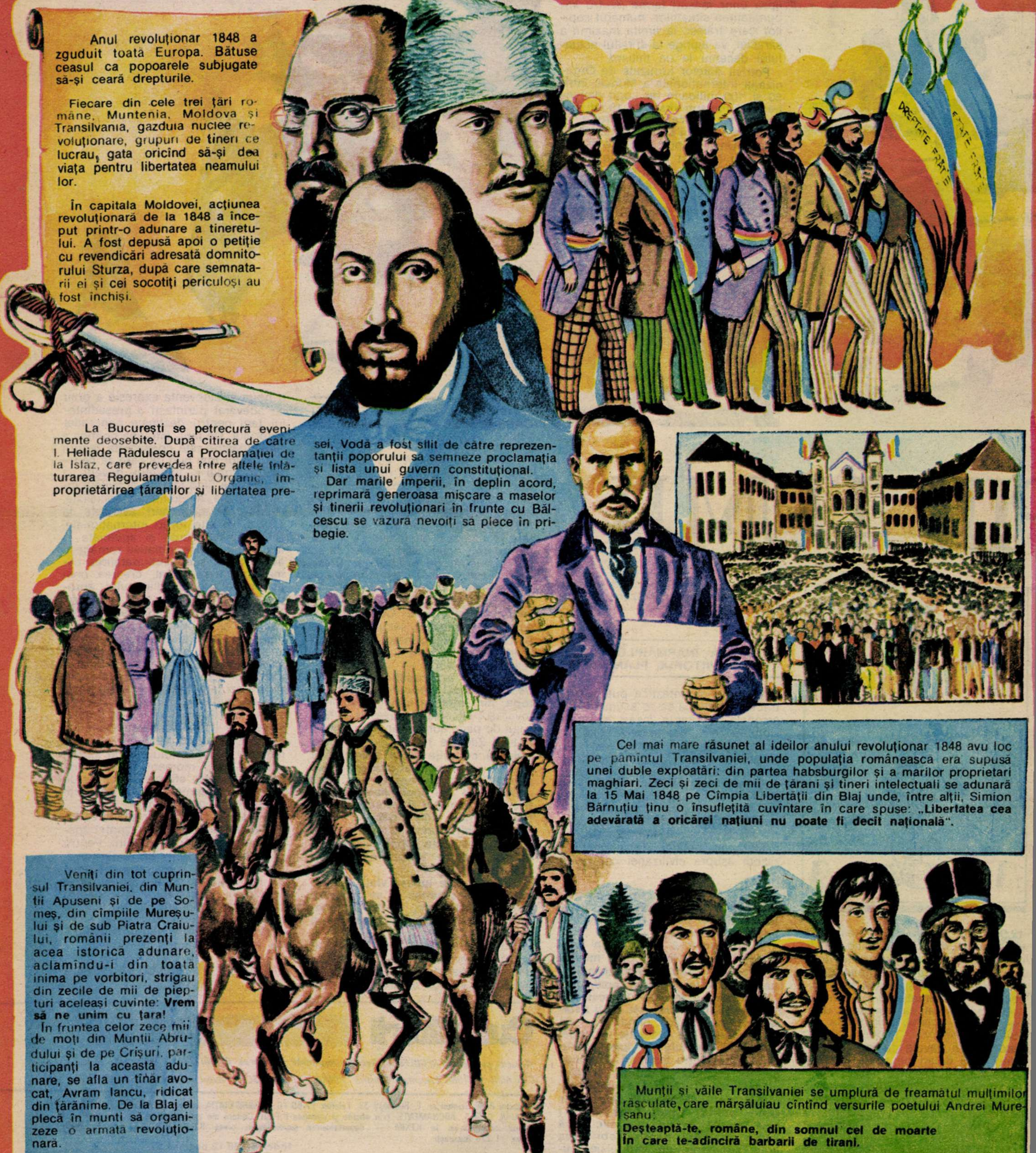

Anul revoluţionar 1848 a zguduit toată Europa. Bătuse ceasul ca popoarele subjugate să-şi ceară drepturile.

Fiecare din cele trei ţări române, Muntenia, Moldova şi Transilvania, gazduia nuclee revoluţionare, grupuri de tineri ce lucrau, gata oricînd să-şi dea viaţa pentru libertatea neamului lor.

În capitala Moldovei, acţiunea revoluţionară de la 1848 a început printr-o adunare a tineretului. A fost depusă apoi o petiţie cu revendicări adresată domnitorului Sturza, după care semnatarii ei şi cei socotiţi periculoşi au fost închişi.

La Bucureşti se petrecură evenimente deosebite. După citirea de către I. Heliade Rădulescu a Proclamaţiei de la Islaz, care prevedea între altele înlăturarea Regulamentului Organic, împroprietărirea ţăranilor şi libertatea presei, Vodă a fost silit de către reprezentanţii poporului să semneze proclamaţia şi lista unui guvern constituţional.

Dar marile imperii, în deplin acord, reprimară generoasa mişcare a maselor şi tinerii revoluţionari în frunte cu Bălcescu se văzură nevoiţi să plece în pribegie.

Cel mai mare răsunet al ideilor anului revoluţionar 1848 avu loc pe pămîntul Transilvaniei, unde populaţia românească era supusă unei duble exploatări: din partea habsburgilor şi a marilor proprietari maghiari. Zeci şi zeci de mii de ţărani şi tineri intelectuali se adunară la 15 Mai 1848 pe Cîmpia Libertăţii din Blaj unde, între alţii, Simion Bărnuţiu ţinu o însufleţită cuvîntare în care spuse: **„Libertatea cea adevărată a oricărei naţiuni nu poate fi decît naţională".**

Veniţi din tot cuprinsul Transilvaniei, din Munţii Apuseni şi de pe Someş, din cîmpiile Mureşului şi de sub Piatra Craiului, românii prezenţi la acea istorică adunare, aclamîndu-i din toată inima pe vorbitori, strigau din zecile de mii de piepturi aceleaşi cuvinte: **Vrem să ne unim cu ţara!**

În fruntea celor zece mii de moţi din Munţii Abrudului şi de pe Crişuri, participanţi la această adunare, se afla un tînăr avocat, Avram Iancu, ridicat din ţărănime. De la Blaj el plecă în munţi să organizeze o armată revoluţionară.

Munţii şi văile Transilvaniei se umplură de freamătul mulţimilor răsculate, care mărşăluiau cîntînd versurile poetului Andrei Mureşanu:

Deşteaptă-te, române, din somnul cel de moarte
În care te-adînciră barbarii de tirani.

(Va urma)

*

În acest număr: start în noua ediție a marii acțiuni-concurs „PATRIE ROMÂNĂ-ȚARĂ DE EROI“ (pag.6—7).

*

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

47

JOI, 24 NOIEMBRIE 1983,
ANUL XVII (NR. 842)

Bilanțul unei rodnice expediții pionierești

CADRAN POLITIC

ÎN NUMELE VIEŢII

În vreme ce, în diferite colţuri ale lumii, îşi iau zborul avioane de luptă şi rachete militare, în vreme ce în alte colţuri de lume se experimentează noi tipuri de bombe nucleare şi se pregăteşte instalarea de noi tipuri de rachete nucleare, în ţara noastră a fost lansat un nou apel la raţiune, la oprirea cursei înarmărilor nucleare, la dezarmare şi pace. El a fost rostit de tovarăşul **Nicolae Ceauşescu,** secretarul general al Partidului Comunist Român, preşedintele Republicii Socialiste România, de la tribuna Marii Adunări Naţionale întrunită în sesiune la 16 noiembrie a.c.

Militant consecvent şi neobosit pentru apărarea păcii, pentru eliminarea forţei din relaţiile internaţionale, pentru dezarmare, în primul rînd pentru dezarmare nucleară, tovarăşul Nicolae Ceauşescu s-a adresat din nou popoarelor europene, chemîndu-le să nu admită instalarea de noi rachete nucleare pe teritoriul lor. Preşedintele României a chemat conducătorii Statelor Unite ale Americii şi conducătorii Uniunii Sovietice să renunţe la amplasarea noilor rachete în Europa, să le retragă şi să le distrugă pe cele existente.

Străbătută de umanism şi luciditate, cuvîntarea tovarăşului Nicolae Ceauşescu este o pledoarie fierbinte pentru apărarea valorilor civilizaţiei, a vieţii pe planeta noastră. Conducătorul partidului şi statului nostru şi-a exprimat încrederea în triumful cauzei drepte a dezarmării şi păcii: „Stă în puterea popoarelor să oprească politica spre război şi catastrofă nucleară, să asigure o nouă politică democratică internaţională, de egalitate şi respect al independenţei şi suveranităţii, de neamestec în treburile interne, de colaborare, de dezarmare şi de pace. Să facem totul pentru o lume fără arme, fără războaie, o lume mai dreaptă şi mai bună, în care fiecare naţiune să-şi poată concentra forţele în direcţia dezvoltării economice şi sociale, în direcţia progresului întregii lumi".

Exprimîndu-şi adeziunea deplină la politica externă a partidului şi statului nostru, deputaţii au adoptat **Apelul Marii Adunări Naţionale către parlamentele şi parlamentarii din statele europene, S.U.A. şi Canada.**

În cuprinsul Apelului, Marea Adunare Naţională dă glas preţuirii şi ataşamentului întregului popor român faţă de ideile generoase şi acţiunile ferme ale tovarăşului Nicolae Ceauşescu în favoarea dezarmării şi păcii. Înaltul for legislativ al ţării cheamă parlamentele şi parlamentarii din ţările europene, din S.U.A. şi Canada să acţioneze împreună pentru a obţine amînarea amplasării de noi rachete cu rază medie de acţiune şi reducerea numărului celor existente. În Apel se reafirmă în mod solemn hotărîrea Marii Adunări Naţionale a Republicii Socialiste România de a acţiona cu toată fermitatea pentru a se opri amplasarea noilor rachete cu rază medie de acţiune, pentru retragerea şi distrugerea celor existente, pentru înfăptuirea dezarmării, în primul rînd a dezarmării nucleare, pentru oprirea agravării situaţiei internaţionale şi pentru reluarea politicii de pace, colaborare, destindere şi respectarea independenţei naţionale a tuturor popoarelor.

CONDUCĂTOR IUBIT

Conducător iubit, ne înfloriţi cu ţara,
Ca florile, cînd vine primăvara.
Cu gînd înalt noi creştem în lumină
Sub cer de maci aprinşi la Hunedoara.

Conducător iubit, cu îndrăzneţe fapte
Călăuziţi acest popor-erou;
În lupta pentru fericire, pentru pace,
Cuvîntul ţării are viu ecou.

Sub soarele din steagul tricolor,
Cu drag, noi, pionierii, mulţumim.
Ca demni copii ai unui brav popor
Ne învăţaţi cutezători să fim!

Marian Bălănoiu, cl. a VI-a,
Şcoala generală Hotărani,
jud. Olt

PATRIE, PARTID, POPOR

Patrie cu chip de grîu,
Plai dulce de poveste,
Ţi-i iarba-naltă pîna-la brîu
Şi stele-ţi ard pe creste.

Patrie, tărîm de dor,
Plai mîndru de baladă,
S-aude pîinea în cuptor
Ca vocea mamei caldă.

Patrie, văzduh aromitor,
Întinsă vatră-a muncii,
Eşti un izvor nemuritor
Şi brazi pe munţi sînt pruncii.

Patrie, partid, popor,
Cuvinte scrise-n stemă,
Zidim un falnic viitor
Din dragoste supremă.

Cristina Botaş, cl. a V-a,
Cenaclul literar
„Petale de lumină", Galaţi

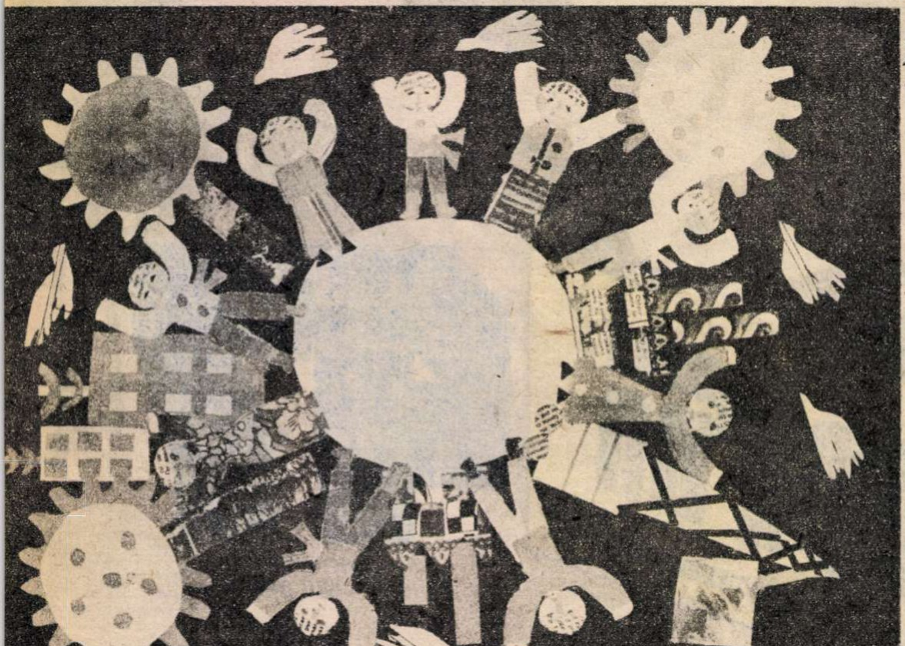

FLOARE ALBĂ

O floare albă este pacea,
O floare mare, zîmbitoare,
Pe care azi copiii o culeg
De pe-o colină
De pe o cîmpie
Ca pe-o obişnuită floare argintie.
Această floare,
Copii, cu toţii s-o păstraţi
Ca pe-o comoară neasemuită
A lumii noastre
De la cîmpie pînă în Carpaţi.
Cu ea să nu se-mpodobească
Nici tancuri, nici mitraliere, nici rachete
Ci pretutindeni ea să reprezinte
O pace albă, luminoasă,
Statornică şi vie,
Cu toţi-n hora păcii
Frumos să ne unim.
Drag chezaş să ne fie
Un porumbel alb
C-o floare albă-n cioc:
Semnele nemuririi.

Viorica Doris Dinescu,
cl. a V-a, Şc. generală nr. 5,
Ploieşti

APEL OAMENILOR MARI

Oameni,
lăsaţi-ne să creştem mari
printre aripile ciocîrliilor,
pomii să ne întindă mîna cu un cîntec,
spicul să-şi crească legenda
în palmele noastre.
Nu vrem războiul căpcăun
crinii planetei să-i scuipe cu foc.
Curajul nostru de cristal
ofileşte praful de puşcă.
Oameni, dăruiţi-le copiilor
pîinea păcii aburind pe masă.

Simona Gabriela Tibu, cl. a IV-a,
Cenaclul literar „Zburătorul",
Oneşti, jud. Bacau

COPII DIN LUMEA-NTREAGĂ

Copii din lumea-ntreagă,
veniţi în ţara mea.
Cînd veţi sosi
vă vor întîmpina
zîmbete,
zîmbetele dulci
ale prietenilor mei,
miresme,
miresmele parfumate
ale codrilor, porumbeii,
porumbeii albi...
Copii din lumea-ntreagă,
veniţi în ţara mea
să ne jucăm cu soarele
şi cu fulgi albi de zăpadă.
Să luăm în mînă porumbei albi,
să-i înălţăm
spre largul
cerului senin.
Copii din lumea-ntreagă,
dacă veţi veni în ţara mea,
vă vor întîmpina
zîmbete,
zîmbetele dulci
ale prietenilor mei,
miresme,
miresmele parfumate
ale codrilor,
porumbei,
porumbeii albi...

Lidia Baltar,
Casa pionierilor şi şoimilor patriei
Vlădeni, jud. Iaşi

1 DECEMBRIE 1918 — 1 DECEMBRIE 1983

UNIȚI ȘI PUTERNICI, SPRE COMUNISTE CULMI!

Sînt în istoria oricărui popor zile în care se împlinesc năzuințe și doruri ce i-au încălzit veacuri la rînd inima și gîndul, i-au luminat, secol după secol, munca și lupta. Asemenea zile – care arată cu forța de netăgăduit a faptei că, atunci cînd în slujba unui ideal înalt și drept sînt puse întreaga energie și putere de sacrificiu ale unui popor, acesta triumfă mai devreme ori mai tîrziu – sînt, deopotrivă, porți de istorie nouă pe care un popor pășește mîndru și demn spre alte împliniri și mai mărețe. Tocmai de aceea, astfel de zile se încrustează adînc și nepieritor în memoria celor care le-au trăit și, în același timp, la loc de seamă în filele cărții de istorie. Pentru poporul român o astfel de zi este cea de la 1 Decembrie 1918, cînd, la Alba Iulia, s-a proclamat unirea Transilvaniei cu România, desăvîrșindu-se procesul făuririi statului național unitar român.

Într-adevăr, un dor de veacuri s-a împlinit atunci, un dor de-o vîrstă cu însuși poporul român, pe care împrejurări neprielnice îl împiedicaseră secole la rînd să-și creeze un singur stat unitar. De aceea, întreaga istorie românească avea să poarte, ca pe o pecete de neșters, necontenita luptă a românilor pentru a-și clădi un stat liber, unitar și suveran. An după an și veac după veac, idealul unității s-a înstăpînit tot mai puternic în inimi și în suflete, a devenit, alături de libertate și dreptate socială, de independență, bunul lui cel mai de preț.

Izbînzile obținute pe acest drum greu, de multe secole, au fost întotdeauna rodul efortului său propriu, al tăriei morale și statorniciei în jurul măreței flamuri pe care erau gravate legitimele sale aspirații naționale. Așa a fost în ianuarie 1859, cînd, acționînd ca o singură și uriașă inimă, ca o singură și de neclintit voință, poporul român a fost mai tare decît împotrivirea adversarilor din afară ai Unirii, făcînd să dispară hotarul nedrept care, pe hărți, iar nu în inimi, încă îi mai despărțea pe românii din Moldova de cei din Muntenia. Așa s-a întîmplat în 1877, cînd, animat de un unic și același gînd, de fierbinte iubire de țară, poporul român a proclamat independența sa, pecetluind-o apoi cu sîngele a zece mii dintre fiii săi, la Grivița și Plevna, la Rahova și Smîrdan.

Așa s-a întîmplat și în toamna fără egal de acum 65 de ani. Ca un val uriaș s-a ridicat atunci lupta românilor transilvăneni, bănățeni, crișeni și maramureșeni împotriva opresorilor de veacuri, în mai puțin de o lună fiind practic înlăturată întreaga administrație habsburgică din Transilvania. Prin aceasta românii de aici arătau lumii că ei nu mai vroiau și nu mai puteau să trăiască în anacronicele cadre de stat habsburgice, care îi împiedicau în desfășurarea plenară a vieții lor naționale și a vastelor puteri creatoare ce sălășluiau în ei, că doreau cu voință tare să trăiască liberi și singuri stăpîni pe soarta lor, pe vechiul lor pămînt. Ca torentele de neoprit ale primăverii s-au îndreptat apoi, spre Alba Iulia, uriașe mulțimi, spre a spune, totodată, lumii că voiau cu aceeași fierbinte dorință să se unească cu România, spre a clădi o țară mîndră, puternică, frumoasa, spre a așeza temelia unui viitor mai bun și demn. S-au îndreptat spre Alba Iulia zece mii de muncitori, purtînd flamuri roșii împodobite cu cocarde tricolore, vestind astfel că năzuiau fierbinte spre libertate și dreptate socială, pe care sperau să le dobîndească prin unirea cu România. Au sosit în cetatea ce văzuse intrarea triumfală a lui Mihai Viteazul, țăranii, mulți precum cucuruzul brazilor, în mîndru strai popular, cu trenuri, cu căruțele ori pe jos, spre a spune că marea, unica și nestrămutata lor voință era unirea cu Țara; veneau cărturarii, „suflet din sufletul neamului lor“, spre a se ști pentru totdeauna că în hotărîrea lor de unire se așternea „tot ceea ce au dorit strămoșii noștri, tot ceea ce ne încălzește pe noi, cei de față, tot ce va înălța pururea pe fiii și nepoții noștri“.

Sosind cu miile, cu zecile de mii la Alba Iulia, muncitorii, țăranii, intelectualii legați de popor afirmau, deopotrivă, că veneau să întindă o mînă frățească celor de altă naționalitate, pe care soarta îi așezase de multe veacuri alături de ei, că românii, realizîndu-și visul multisecular al libertății și unității, doreau să trăiască în frăție, respect reciproc și întrajutorare strînsă cu oamenii muncii de altă naționalitate, ca împreună să lucreze și împreună să se bucure de roadele muncii lor.

Tot ceea ce a fost gînd și simțire înaltă la cei adunați în măreața zi de acum 65 de ani, speranța ce le-a încălzit inima de a clădi o patrie unită și puternică, mamă bună pentru toți fiii ei, și-au aflat deplină împlinire în anii socialismului, cu deosebire în anii care au trecut de la Congresul al IX-lea al partidului.

Într-adevăr, unită și puternică este astăzi națiunea noastră. Pe temelia egalității în drepturi a tuturor fiilor patriei și a posibilităților de afirmare plenară a personalității umane, a dezvoltării în ritmuri înalte a economiei, a conectării tuturor zonelor țării la pulsul unei vieți industriale dinamice s-a întărit necontenit unitatea social-politică a națiunii noastre socialiste, frăția oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate. Această unitate de idealuri și simțiri, această unitate de gînd și faptă au fost izvorul nesecat din care poporul a sorbit puterea spre a asigura în toți acești ani înaintarea neabătută a țării, în ciuda oricăror greutăți, pe calea progresului, și tot unitatea este chezășia că tot ceea ce, cutezători, ne-am propus pentru anii ce vin, spre a adăuga noi valori și frumuseți moștenirii înaintașilor, se va înfăptui așa cum am gîndit. Într-adevăr, puternică a devenit țara prin amploarea fără precedent a creșterii forțelor de producție, a dezvoltării economiei naționale, a sporirii avuției naționale, rod al muncii harnice a unui popor liber și singur stăpîn pe soarta sa.

La 65 de ani de la măreața înfăptuire de la 1 Decembrie 1918, datori sîntem ca, învățînd din marile lecții ale istoriei, sorbind noi puteri din faptele înaintașilor, adînc pătrunși de răspunderile față de țară, față de vremea în care trăim, față de cei ce vor veni după noi, să dăm măsura deplină a puterii noastre creatoare.

Uniți și puternici, privim cu mîndrie drumul eroic și rodnic străbătut pînă acum, uniți și puternici privim cu încredere spre comunistele culmi, spre mărețele piscuri cutezător prefigurate de Programul partidului, împlinind visul de aur al poetului: României, la trecutu-i mare, mare viitor.

SILVIU ACHIM

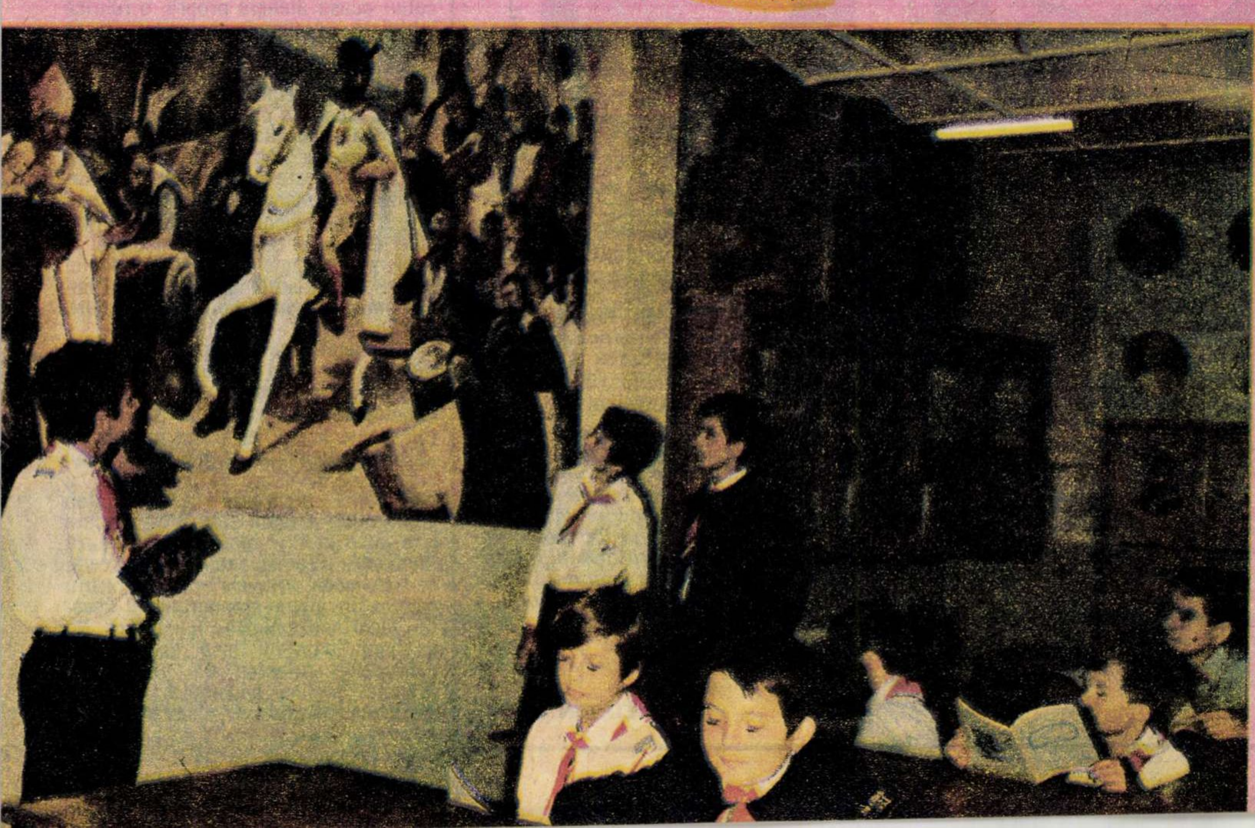

GENERALA nr. 73

În școala unde a învățat Delavrancea

Ne-am aflat de curînd în mijlocul celor 407 pionieri ai Școlii generale nr. 73 din Capitală, la adunarea de alegere a comandamentului unității. Clădirea școlii (o puteți recunoaște ușor, în imediata apropiere a Liceului „Matei Basarab") are, în dreapta ușii de la intrare, o placă de marmoră pe care este incrustată data ce o atestă ca fiind una dintre cele mai vechi școli din București – datează din 1859, anul Unirii. Aici a învățat, între anii 1866–1867, și scriitorul Barbu Ștefănescu Delavrancea.

……

Noua ediție „Semafor", dedicată alegerilor la unitate, trebuia să fie neapărat o ediție surpriză, așa încît și zeloșii pionieri-reporteri, avînd-o în frunte pe noua lor redactoră-șefă, Gabriela Grigore, și-au mobilizat rapid condeiele. Se înregistra un nou „val" al spiritului de emulație între detașamente. Cum era și de așteptat, cei din clasa a VII-a își propuseseră să-și mențină titlul de detașament fruntaș pe unitate. Ei se mîndresc cu promovabilitatea de 100% și cu un „record": au cel mai mare număr de elevi cu note și medii peste 8 (adică 20 dintre cei 34) și tot ei sînt inițiatorii și autorii cabinetului de literatură care poartă, ca și școala, numele lui Delavrancea. Nu întîmplător unul dintre cei propuși în noul comandament al unității – și ales comandant al ei – este un elev al acestei clase, pionierul **Alexandru Crăiniceanu.**

„Cu toate că e singurul premiant I într-un colectiv cu mulți elevi foarte buni la învățătură, nu l-am simțit niciodată egoist; grija pentru bunul mers al activității pionierești și colegialitatea fără cusur sînt calități pe care le-a dovedit ori de cîte ori a fost nevoie să-i ajute pe cei aflați în derivă la învățătură. Ceea ce se mai remarcă la Alexandru este felul în care reușește el să-și mențină ritmul învățăturii, dar să fie și mereu activ, întreprinzător, alături de noi, cu o sumedenie de idei, dar mai ales cu fapta."

Acestui succint portret conturat de Gabriela Grigore i s-a adăugat apoi cuvîntul sincer al fostului comandant de unitate, Adrian Barbu:

„Nu-mi pare rău că am predat șnurul albastru colegului meu de clasă. L-am apreciat întotdeauna și sînt ferm convins că Alecu își va îndeplini exemplar această misiune."

Temperîndu-și neașteptat de repede emoțiile, iată și ce ne-a declarat proaspătul comandant de unitate:

– Sigur că, bizuindu-ne pe realizările meritorii din anul trecut, avem acum proiecte pentru succese și mai mari, stimulînd, bineînțeles, mai mult spiritul de inițiativă. Învățătura, disciplina, frecvența sînt obiectivele pentru care ne vom mobiliza în primul rînd forțele, fiindcă nu ne putem declara mulțumiți cu procentul de promovabilitate de 98,2% înregistrat pe întreaga noastră școală la finele anului trecut. În urma dezbaterilor noastre tradiționale, cum ar fi „Comandamentul unității întreabă, comandamentul detașamentului răspunde", va trebui să ne îndreptăm atenția mai întîi spre colectivele claselor al VI-a B și a VIII-a, unde în acest prim trimestru și într-un chip deocamdată inexplicabil, ritmul învățăturii nu-i prea grozav, iar disciplina și frecvența lasă destul de mult de dorit. În acest an ne propunem și editarea unei gazete care să devină un seismograf permanent al activității care pulsează în cercurile pe obiecte de studiu și tehnico-aplicative. Și fiindcă mulți dintre colegii noștri pasionați ai picturii sau ai tehnicii și-au alcătuit acasă ateliere proprii, o rubrică intitulată „Atelierul pasiunilor" li se cuvine și lor în cadrul aceleiași gazete.

– Exemplul clasei noastre, a VII-a, care a reușit să depună 3 tone de hîrtie și 7 tone de fier vechi în plus față de cît ne-am angajat, demonstrează că, dacă fiecare detașament și-ar organiza mai bine acțiunile de recuperare a materialelor refolosibile – intervine **Eugenia Bălănean,** membră în noul comandament –, angajamentul pe întreaga unitate ar putea fi nu numai îndeplinit într-un timp mai scurt, dar și depășit.

– Iar pentru că din această lună intrăm în cel de-al 125-lea an de existență a școlii noastre – pe vremea lui Delavrancea, care a urmat aici cursurile clasei a II-a, ea purta numele de „Școala sucursală de băieți" –, noul cabinet de literatură va fi înzestrat cu documente privitoare la activitatea scriitorului, precum și cu obiecte care i-au aparținut – ne mai informează Alexandru Crăiniceanu. Vom cerceta, de asemenea, arhivele școlii, pentru a alcătui un album-monografie al acestui vechi așezămînt de învățătură. Nu vă vom dezvălui însă acum toate proiectele noastre cu privire la această acțiune aniversară, amînind surprizele pentru... 17 noiembrie 1984!

ILEANA PIȚA

LUMINIȚA BĂDIȚOIU

AUREL FILIP

NATALIA BANCEA

BILANȚ RODNIC

Școala generală nr. 26 din Timișoara este o școală mare și nouă, cu peste 1 500 de pionieri. Reprezentanții pionierilor unității au umplut pînă la refuz sala „Dacia", unde s-a desfășurat adunarea pentru alegerea noului comandament de unitate. Informarea prezentată de **Sonia Zencenco,** *pionier comandant de unitate, a făcut bilanțul activității desfășurate de-a lungul unui an.*

Trecînd în revistă rezultatele bune la învățătură, raportul a menționat și faptul că mai sînt pionieri care se mulțumesc cu note de 5 și 6, așadar elevi care nu se pregătesc suficient.

Informarea a evidențiat și succesele obținute în autogospodărirea școlii, amenajarea bazei sportive, în îndeplinirea angajamentului la munca patriotică și în practica agricolă (116 pionieri sînt deținători ai distincției „Fruntaș în munca patriotică") ș.a.

În cuvîntul ei, **Luminița Bădițoiu** *a subliniat rodnicia schimbului de experiență cu școlile vecine și a concursurilor pe obiecte de studiu.* **Aurel Filip** *a evidențiat succesul expediției „Calistrat Hogaș" în Munții Neamțului, invitîndu-și colegii la expediția ce va fi organizată în vara anului 1984 în Țara Moților.* **Natalia Bancea** *a propus în cuvîntul ei reluarea activității brigăzii „Civica", iar* **Radu Aslău** *a insistat asupra activităților privind orientarea școlară și profesională.*

Programul de activități al unității adoptat în adunare cuprinde numeroase acțiuni menite să contribuie la educarea patriotică, revoluționară a pionierilor și școlarilor. Dintre acestea citām concursul de desene și expediția pe tema „Odă Unirii", o mare serbare școlară dedicată aniversării a 65 de ani de la făurirea statului național unitar român, precum și organizarea unui simpozion în cinstea zilei de 30 Decembrie.

În încheierea adunării a fost ales comandamentul unității, din care fac parte cei peste patruzeci de pionieri comandanți de detașamente, precum și **Octavian Roșca, Tabay Olivér, Sonia Zencenco, Kovacs Ibolya, Mihai Predescu** *și* **Natalia Bancea.** *Comandanta de unitate a fost aleasa* **Alina Aldescu.**

Exprimîndu-și dragostea față de partid, față de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, față de tovarășa Elena Ceaușescu, care-i înconjură cu părintească dragoste pe toți copiii patriei noastre, pionierii unității timișorene s-au angajat să marcheze acest an școlar cu rezultate deosebite la învățătură și comportare, în toate acțiunile și activitățile pionierești, dovedindu-se demni urmași ai comuniștilor români.

EUGEN HADAI

1

2

Codul etic al pionierului în oglinda faptelor

PUTEREA ADEVĂRATEI PRIETENII

În banca a treia, rîndul din mijloc al clasei a VI-a A de la Școala generală nr. 12, Botoșani, stă o fetiță subțirică, cu părul tuns scurt. E ora de matematică și Carmen D., aplecată asupra maculatorului, încearcă să rezolve singură exercițiul pe care un coleg îl lucrează la tablă. Din cînd în cînd își ridică privirile ca să verifice dacă și rezolvarea ei e corectă.

Cînd Monica Chilău o întreabă din priviri dacă a reușit, chipul lui Carmen se luminează. Da, e bine cum a lucrat! A găsit soluția cerută.

Soneria anunță sfîrșitul orei, iar copiii ies în curtea școlii. Carmen stă pe gînduri, chipul ei devine grav. Doar pentru cîteva clipe, pentru că Ionela Popoiu și Cerasela Mardare se apropie și o invită să iasă cu ele. O căldură plăcută, ce vine din interior, îi îmbujorează obrajii și Carmen devine veselă ca și prietenele ei. Fetele n-au uitat-o... Și e atît de bine să ai aproape pe cineva, zi de zi, chiar și în recreație...

Nici nu vrea să-și mai aducă aminte de trecut, cînd locul ei din bancă rămînea mereu gol, cînd ea, Carmen, absenta luni de zile de la școală. Nici acum nu poate să-și explice cum de a putut să lipsească atîta fără vreun motiv serios și să-și piardă vremea cu te miri ce nimicuri. O cuprinde un sentiment de jenă cînd se gîndește cît de mult s-au frămîntat colegii ei pentru ea, cît de supărați au fost pentru absențele care invadau catalogul în dreptul numelui ei ca o pată urîtă. Dar ce bine că a revenit printre ei! Acum se simte din nou în detașament ca acasă.

Prima care i-a întins o mînă de ajutor a fost Gianina Molniceanu, vecina ei de bloc.

„Nu te speria că ai de recuperat atîtea lecții, i-a spus Gianina. Ai să vezi că poți. Vom fi și noi alături de tine".

Și au fost! Sprijinul primit din partea colegilor din detașament a făcut ca și Carmen să fie un coechipier în urcușul comun al celor din clasa a VI-a A.

Carmen D. e acum prezentă la școală în fiecare zi. La matematică a fost ascultată și a primit două note: un 7 și un 8. La alte obiecte nu are nici un 4, e drept, dar nu e defel mulțumită la geografie și la zoologie, unde ar fi putut să învețe mai mult, are abia 5. Își dă seama că trebuie să fie mai harnică.

*

V-am prezentat, dragi prieteni, unul dintre cazurile rezolvate, dar care anul trecut a dat multă bătaie de cap comandamentului detașamentului și comandamentului unității de la Școala generală nr. 12 din Botoșani în ceea ce privește frecvența la ore. Așa cum de altfel au avut și cu Marcel P., acum în clasa a VI-a D, care dispărea „misterios" săptămîni de zile, „călătorind", spre îngrijorarea părinților și a școlii, prin țară, sau cu Valerică T., dintr-a VI-a E, care, „uitînd" că e școlar, pleca în timpul programului să „admire natura" în afara orașului sau „i se făcea dor" de bunica și „mai dădea o fugă" pînă la Curtești, de unde era trimis degrabă înapoi la școală. Valerică ajunsese la un moment dat să aibă în catalog peste o sută de absențe!

Faptul că acești elevi se află acum din nou printre colegii lor se datorează grijii și perseverenței cu care comandamentele pionierești ale detașamentelor au căutat să-i readucă printre ei. Și să le întindă o mînă de prieten, de care aveau atîta nevoie.

Cristina Ciuburuc, comandanta unității, ne spune că, după părerea ei, această reușită vine de la faptul că în școală nimeni nu este indiferent atunci cînd în cîte o bancă rămîne un loc gol „Căutăm întotdeauna să aflăm de ce lipsește cutare elev". Și asta, ne spune Gianina, pentru că în inima fiecăruia dintre noi trăiește un sentiment generos — grija pentru colegul de clasă.

— Sigur că a fost greu să-i explicăm lui Marcel că locul lui e la școală, nu în „excursii" făcute de unul singur prin țară și să-l convingem să revină printre noi — ne spune Gianina dintr-a VI-a D. Sigur că am fost mîhniți cînd ne-am dus și am sunat la ușa unui „campion al absențelor" pentru a vedea ce i s-a întîmplat, iar acesta a refuzat să ne deschidă. Dar principalul e că pînă la urmă am reușit. Nu ne-am dat bătuți. Carmen, ca și sora ei Mihaela (dintr-a VII-a E: foto - 1), Marcel P. (foto - 2), Valerica T. și alți cîțiva sînt din nou printre noi, raspund în fiecare zi prezent la ore, iar noi, pionierii, sîntem mereu alaturi de ei, ajutîndu-i sa țina pasul cu noi.

E minunat să simți că trăiești printre copii gata să te ajute să-ți repari o greșeală care mai tîrziu ar putea avea efecte grave. E minunat să simți ca mergi pe drumul cel bun.

Stînd de vorbă cu copiii, membri ai comandamentelor pionierești de la Școala generală nr. 12 din Botoșani, ne amintim de cîteva cuvinte cu adînc conținut din Codul etic: „Pe pionier îl caracterizează omenia, sensibilitatea, spiritul de întrajutorare..., fiind de folos pretutindeni și tuturor" — atunci cînd e nevoie. Copiii din această școală ne dovedesc că le dau acoperire prin fapte, cu aurul sufletelor lor minunate.

ECATERINA ROȘCA

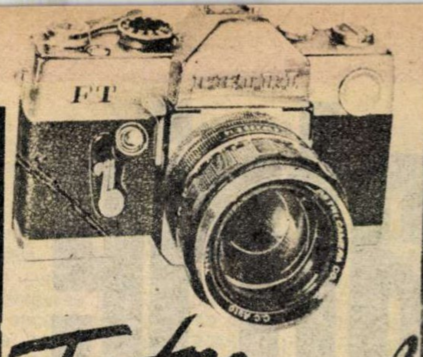

Fotosemnal Cutezătorii

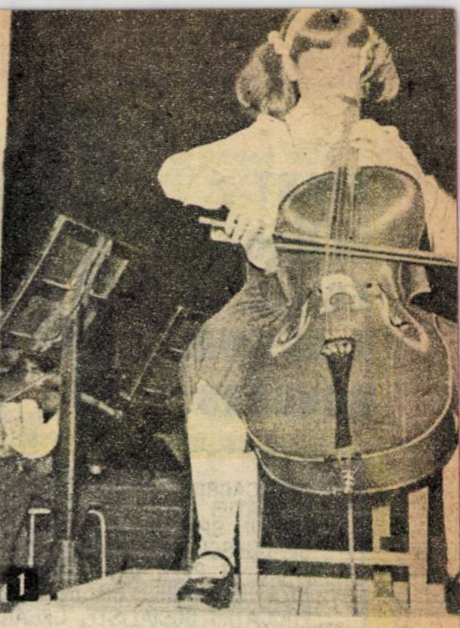
1

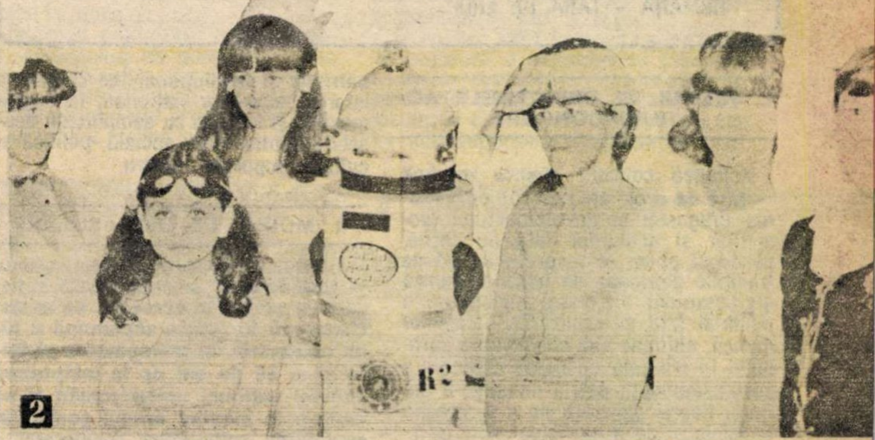
2

Rubrica noastră concurs **Fotosemnal „Cutezătorii"** cunoaște o afluență din ce în ce mai mare de participanți.

- Pioniera **Diana Marchiș** învață în clasa a VI-a G, la Liceul „George Coșbuc" din municipiul Cluj-Napoca, și studiază violoncelul la secția de artă de la Școala nr. 2. Deși e foarte ocupată, își face timp și pentru arta fotografiei. „Tata este fotograf amator, ne scrie ea, iar, alături de el, mai mînuiesc și eu aparatul de fotografiat, participînd la realizarea, deocamdată, a fotografiilor alb-negru."

Sensibilă, harnică și isteață, Diana a reușit în cele trei seturi de fotografii trimise să-și exprime simțămintele tandre de fiică și soră, de bună colegă și de pionieră cutezătoare: „Pe podiumul sălii de concert" (foto 1), „Vedetele carnavalului nostru, 1983" (foto 2), „Gospodarii" (foto 3), „Echipa noastră a învins!" (foto 4).

- „Vizitînd lapidariul cu încastrările arheologice din timpul domniei lui Ștefan cel Mare" – în imagine, detașamentul clasei a IV-a A de la Școala nr. 6 din municipiul Iași. Foto: **prof. N. Vasilache — Iași** (foto 5).

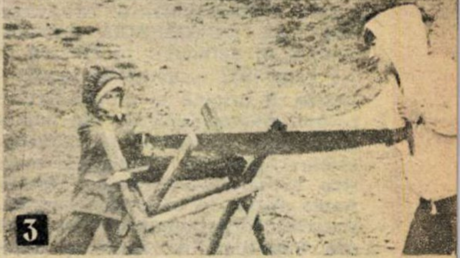
3

4

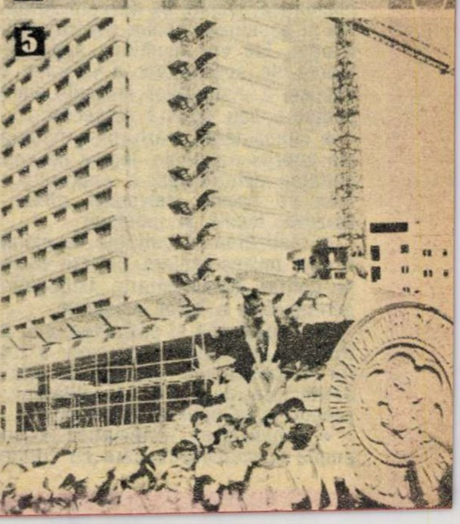
5

N. red. Nu uitați să menționați pe plicul trimis la concurs: FOTOSEMNAL „Cutezătorii".

**START
ÎN NOUA
EDIȚIE
A ACȚIUNII-
CONCURS**

Patrie română – țară de eroi

ÎN CADRUL ACTIVITĂȚII POLITICO-EDUCATIVE DE INTENSIFICARE A EDUCAȚIEI PATRIOTICE, REVOLUȚIONARE A PIONIERILOR ȘI ȘCOLARILOR, ÎN SPIRITUL EXPUNERII PREZENTATE DE TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU, SECRETARUL GENERAL AL P.C.R., LA PLENARA LĂRGITĂ A C.C. AL P.C.R. DIN 1–2 IUNIE 1982, CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR, ÎN COLABORARE CU CONSILIUL CULTURII ȘI EDUCAȚIEI SOCIALISTE, ORGANIZEAZĂ ACȚIUNEA-CONCURS „PATRIE ROMÂNĂ – ȚARĂ DE EROI".

I. SCOPUL ȘI OBIECTIVELE ACȚIUNII-CONCURS

Acțiunea concurs **„Patrie română — țară de eroi"** are ca scop dezvoltarea dragostei și devotamentului pionierilor și școlarilor față de patrie, partid și popor, a respectului față de tradițiile glorioase de luptă și muncă ale poporului, ale clasei muncitoare, a mîndriei față de realizările oamenilor muncii, obținute sub conducerea partidului în măreața operă de edificare a socialismului în patria noastră, a dorinței tinerei generații de a se pregăti temeinic și de a participa activ la înflorirea României socialiste.

Așa cum sublinia tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU**, secretarul general al partidului, la Plenara din 1–2 iunie 1982, **„...stabilirea locului în istorie, a originii și continuității în bazinul carpato-dunărean ale poporului român constituie fundamentul oricărei activități ideologice, teoretice și politico-educative. Nu se poate vorbi de educație patriotică, socialistă fără cunoașterea și cinstirea trecutului, a muncii și luptei înaintașilor noștri".**

În spiritul acestor prețioase idei, în cadrul acțiunii concurs **„Patrie română — țară de eroi"** se stabilesc următoarele obiective:

- cunoașterea de către toți pionierii și școlarii a istoriei patriei, a locurilor istorice și a evenimentelor petrecute în localitatea și județul lor, a semnificațiilor acestor evenimente în cadrul istoriei noastre naționale;
- organizarea în fiecare școală și unitate de pionieri a unor cercuri de istorie, arheologie, muzeografie și numismatică, menite să dezvolte dragostea și pasiunea copiilor pentru studiul istoriei. Ele vor funcționa sub îndrumarea de specialitate a cadrelor didactice, a instituțiilor muzeale din localitatea sau județul respectiv;
- cunoașterea mărturiilor materiale ale istoriei naționale, legate de continuitatea neîntreruptă a poporului român pe aceste meleaguri, aflate în muzeele locale și județene;
- realizarea în unitățile de pionieri a unor muzee școlare, colecții istorice și colțuri documentare; îmbogățirea permanentă a celor existente;
- cunoașterea și preluarea, sub patronajul unităților de pionieri, a tuturor monumentelor istorice, de artă și arhitectură, de pe raza localităților, în scopul întreținerii și îngrijirii lor;
- organizarea sistematică a unor ample spectacole-evocare cu conținut patriotic și revoluționar, de cinstire a istoriei, a eroilor naționali, la monumentele și locurile cu semnificații deosebite pentru viața socială, politică și cultura poporului nostru.

II. MODUL DE DESFĂȘURARE

1. Acțiunea-concurs **„Patrie română — țară de eroi"** se organizează în fiecare an școlar. **În acest an, ea se declanșează în ultima săptămînă a lunii noiembrie, în întîmpinarea sărbătoririi a 65 de ani de la înfăptuirea statului național unitar român și se încheie la sfîrșitul anului școlar, în săptămîna activităților pionierești.**

2. La acțiunea-concurs participă toți pionierii și școlarii, detașamentele și unitățile de pionieri din toate școlile; o mare contribuție la cunoașterea mărturiilor materiale ale istoriei naționale, la realizarea colecțiilor istorice școlare și colțurilor documentare vor aduce cercurile de istorie, de muzeografie, de dezbateri politico-ideologice, cercurile literare și Expedițiile „Cutezătorii".

3. Acțiunea-concurs se organizează între unitățile de pionieri. Sarcinile acestora sînt următoarele:

a) organizarea unui colț documentar sau a unei colecții istorice școlare, dezvoltarea și îmbogățirea celor existente. În funcție de condițiile locale, acestea pot cuprinde: mărturii privind istoria localității, a școlii, însemnări, culegeri de date după documente, itinerarii de locuri, monumente și zone istorice, machete și schițe ale unor bătălii sau lupte purtate pe teritoriul localității respective, copii de documente, fotografii etc;

b) realizarea unor pagini de monografie sau monografii locale care să prezinte: eroii localității și ai zonei, care au căzut în marile bătălii pentru apărarea patriei, date despre locurile și împrejurările în care aceștia s-au jertfit; date despre revoltele și răscoalele țărănești; mărturii și date despre ocupațiile și meseriile locuitorilor din localitatea sau zona respectivă, de-a lungul istoriei; date, fotografii, reconstituiri referitoare la tradițiile culturale ale poporului român (obiceiuri, costume, cîntece, dansuri populare etc.); mărturii și date despre mișcarea muncitorească, case memoriale, locuri legate de lupta partidului în anii grei ai ilegalității, dezvoltarea localității (zonei, județului) în anii socialismului (cu precădere în perioada de după Congresul al IX-lea al partidului), obiective industriale și agricole, perspective economice și sociale etc.;

c) vizitarea în mod organizat a muzeelor și a monumentelor istorice din localitățile și județele respective și organizarea, pe această bază, a unor dezbateri privind semnificația istorică și importanța acestora;

d) organizarea, sub îndrumarea oficiilor județene de patrimoniu național cultural, a unor acțiuni de îngrijire și întreținere a monumentelor sau locurilor istorice aflate sub patronajul unităților de pionieri;

e) organizarea de expediții pionierești în timpul vacanței pentru studierea vestigiilor trecutului, a locurilor și monumentelor istorice, participarea la lucrări de cercetare arheologică întreprinse de organele specializate;

f) desfășurarea unor acțiuni de educație patriotică la locuri cu adîncă semnificație în viața poporului nostru (evocări, recitaluri de poezie patriotică, spectacole omagiale, întîlniri ș.a.);

g) inițierea unor concursuri de istorie, de creație literară și plastică, cu tematică inspirată din trecutul de muncă și luptă și din realizările socialismului în localitatea sau zona respectivă; organizarea de expoziții de artă plastică și culegeri literare cu tematică istorică; concursurile de istorie vor avea următoarea structură orientativă: 3–4 întrebări despre trecutul de luptă al poporului și partidului nostru, 4 întrebări despre actualitatea socialistă și perspectivele luminoase ale patriei (toate întrebările referindu-se la fapte, mărturii și evenimente din istoria și prezentul localității și județului respectiv);

4. Întreg ansamblul de activități care vor fi realizate în cadrul concursului de detașamente și unități de pionieri vor fi consemnate într-un album-jurnal al acțiunii-concurs, realizat la nivelul unităților de pionieri. Albumul-jurnal va cuprinde consemnări, prezentări, documente, date și imagini semnificative din activitatea pionierească desfășurată în scopul îndeplinirii obiectivelor acțiunii.

5. În unitățile de pionieri vor fi realizate gazete, fotomontaje, panouri ilustrative intitulate **„Patrie română — țară de eroi"**, care vor reflecta permanent activitatea și rezultatele obținute în cadrul acțiunii.

III. DESEMNAREA UNITĂȚILOR CÎȘTIGĂTOARE

1. În prima decadă a lunii iunie 1984, consiliile Organizației Pionierilor și consiliile de cultură și educație socialistă de la nivelul localităților vor desemna unitățile fruntașe.

Aprecierea se va face pe baza unor criterii și punctaje unitare acordate pentru îndeplinirea calitativă a fiecăruia dintre obiectivele acțiunii înscrise la capitolul II (înființarea de noi muzee, colecții sau colțuri documentare sau îmbogățirea celor existente, realizarea unor monografii, a unor itinerarii de locuri și monumente istorice, machete, schițe ale unor bătălii, albume-jurnal, acțiunile politico-educative organizate, vizite la muzee și monumente istorice, evocări, concursuri, îngrijirea monumentelor etc.).

2. Din unitățile clasificate pe primele trei locuri la nivelul localităților și al zonelor, biroul Consiliului județean al Organizației Pionierilor și consiliul județean al Culturii și Educației Socialiste vor stabili, pe baza acelorași criterii, unitățile de pionieri care se vor situa pe locurile I, II și III pe județ.

3. Etapa republicană a acțiunii concurs **„Patrie română — țară de eroi"** se desfășoară în vacanța de vară, în cadrul unei tabere de 12 zile, cu participarea cîte unui echipaj din fiecare județ.

Echipajul va fi format din 8 pionieri, provenind numai din unitatea cîștigătoare a locului I pe județ.

Acțiunea „Patrie română — țară de eroi" se finalizează în cadrul etapei republicane prin:

a) concurs de cunoștințe pe teme de istorie (pe baza unei bibliografii alcătuite de organizatori și transmisă consiliilor județene ale Organizației Pionierilor pînă la 1 iunie 1984), cu participarea tuturor membrilor echipajelor, pe baza unor buletine de concurs. Fiecare întrebare este apreciată cu un anumit număr de puncte;

b) concurs de creație plastică, cu participarea a 2 membri ai echipajului, special desemnați de unitatea din care provin, pentru această probă. Aprecierea se va face luîndu-se în calcul notele obținute de cei 2 concurenți;

c) concurs de creație literară, cu participarea a 2 membri ai echipajului, de asemenea, desemnați de unitățile de pionieri din care provin. Aprecierea se va face asemănător celei de la proba de creație plastică.

Clasificarea se face în funcție de punctajul general obținut.

În cazul egalității de puncte între 2 sau mai multe echipaje, la încheierea întrecerii, pentru calificarea finala se va trece la probe de baraj.

În vederea organizării unor spectacole și recitaluri de poezie și cîntec patriotic, echipajele vor fi astfel constituite și pregătite încît să poată participa la programele artistice desfășurate în tabără (soliști vocali și instrumentali, recitatori, povestitori artistici etc.).

IV. PROBLEME ORGANIZATORICE, PREMII ȘI STIMULENTE

1. De organizarea și îndrumarea corespunzătoare a acțiunii-concurs **„Patrie română — țară de eroi"** răspund consiliile comunale, orășenești, municipale și județene ale Organizației Pionierilor și reprezentanți ai comitetelor de cultură și educație socialistă, muzeografi, cadre didactice, alți specialiști.

2. Pentru unitățile de pionieri calificate pe locurile I, II și III la nivelul județelor, birourile C.J.O.P. vor acorda premii colective în obiecte în limitele stabilite de H.C.M. 35/1966 (literatură istorică și social-politică, materiale de practică cultural-sportivă).

Sumele vor fi suportate din angajamentul de muncă patriotică al consiliului județean al Organizației Pionierilor.

3. Pentru unitățile de pionieri cîștigătoare ale concursului la nivel republican se acordă:

- Trofeul **„Patrie română — țară de eroi"** (transmisibil), un premiu colectiv, precum și alte trei premii (I, II și III).

Sumele vor fi suportate din bugetul comisiei pentru activitatea de propagandă, presă și cultură a C.N.O.P.

4. Unitățile de pionieri fruntașe în cadrul acțiunii-concurs **„Patrie română — țară de eroi"** vor fi stimulate, de asemenea, prin organizarea unor excursii tematice și documentare, prin acordarea de diplome și distincții pionierești și vor fi popularizate în cadrul revistelor pionierești și al emisiunilor R.T.V. Consiliul Național al Organizației Pionierilor va edita un pliant care va cuprinde aspecte din cele mai valoroase colecții școlare, precum și din activitățile pionierești organizate în cadrul acțiunii.

5. În anul 1984, la nivel național, se va organiza o expoziție cu cele mai reușite materiale realizate pe parcursul desfășurării acțiunii: albume-jurnal cuprinzînd fotografii ale celor mai importante exponate din muzeele școlare și imagini semnificative din activitățile pionierești organizate în scopul îndeplinirii obiectivelor acțiunii, jurnale ale expedițiilor desfășurate în cadrul acestui concurs, creații plastice, pictură, tapiserie, ceramică etc., cu subiecte inspirate din trecutul istoric al poporului nostru, din prezentul socialist, machete sau schițe ale unor bătălii sau lupte purtate pe teritoriul localităților respective, itinerarii de locuri, zone și monumente istorice întocmite, monografii sau pagini de monografie elaborate, hărți, fotografii ale muzeelor realizate etc.

Comitetele județene de cultură și educație socialistă (muzeele județene de istorie, oficiile județene de patrimoniu național cultural) și Consiliile județene ale Organizației Pionierilor vor stabili măsurile necesare pentru popularizarea, organizarea și desfășurarea în bune condiții a acestei acțiuni, asigurînd un bogat conținut educativ-formativ.

Patrie română-țară de eroi

BUTTEA
STRĂVECHE VATRĂ DE LOCUIRE UMANĂ

Asaltul din zori

Evocare de **GHEORGHE PANĂ**

Numărîndu-mă şi eu printre cei peste o jumătate de milion de oşteni români care au luptat pe frontul antihitlerist, atît pentru eliberarea definitivă a teritoriului României de sub dominaţia hitleristo-fascistă cît şi pentru eliberarea popoarelor ungar, cehoslovac şi austriac, pînă la victoria finală asupra Germaniei naziste, voi poposi, pe firul aducerilor aminte, în rîndurile care urmează, pe marile cîmpuri de bătălie, unde armata română a dat asaltul de la 25 octombrie 1944, pentru eliberarea şi a ultimei brazde de pămînt a vetrei noastre străbune, în zonele Carei şi Satu Mare.

Pe atunci aveam gradul de căpitan şi comandam compania a 6-a din Regimentul 34 infanterie care făcea parte din divizia „Mărăşeşti". Îmi reînvie în memorie crîmpeie din ordinul de zi nr. 109, dat de comandantul Corpului 6 armată, din care făcea parte şi divizia noastră, cu ocazia eliberării oraşului Carei. Printre altele, în acel ordin se spunea: „...Tăvălugul de foc dezlănţuit de voi a pus pe fugă, spre granițe, inamicul... Pămîntul Ardealului, frămîntat cu suferinţele atîtor martiri, este dezrobit de braţul vostru eliberator, iar locurile dragi, sfinţite cu jertfa lui Horia, Cloşca şi Crişan, sînt chemate să-şi reia viaţa..."

În ziua de 24 octombrie 1944, în urma unor sîngeroase încleştări, forţele diviziei noastre ajunseseră în zona comunei Ghenci, aflată la circa 12 km est de Carei.

Se lăsase întunericul. Dinspre Carei se înălţau rachete de-ale nemţilor, care luminau cîmpul de luptă spre a vedea dacă ne apropiem de prima lor linie.

În groapa mea, acoperită cu o foaie de cort şi la lumina unei lămpi cu carbid, în faţa hărţii, am ordonat: „Sublocotenent Ionescu Nicolae, cu o echipă din plutonul tău, te strecori de-a lungul şoselei pînă către castelul de la marginea oraşului Carei. Vezi ce se întîmplă la inamic şi poate capturezi şi prizonieri! Sergent-major Ciurea Gheorghe, pleci cu trei oameni în cercetare la cantonul de cale ferată din faţa primei linii duşmane. Avem nevoie de informaţii cît mai proaspete! Sergent Stănică Dumitru, îţi ordon să faci o incursiune cu toată grupa ta la ferma Clara, din dreapta cantonului. Mă informezi prin curieri!"

...Era aproape ora 24. Beznă, ploaie măruntă, şuierul vîntului, împuşcături rare numai dinspre inamic. Parcă picotea şi frontul. Cam aşa se întîmplă uneori în război după miezul nopţii.

Ai noştri nu trăgeau, nu vorbeau; aşteptau în tăcere clipa hotărîtoare. După ***vreo oră, în jurul cantonului au strălucit văpăi bubuitoare.*** *Alarmă pe tot frontul! Telefonul meu din groapă a ţîrîit prelung: „Căpitan Pană, ce se petrece la canton?" – mă întreba maiorul Niculescu, comandantul batalionului. „L-am trimis acolo pe sergentul-major Ciurea; vă voi raporta peste cîteva minute".*

De la sergentul Stănică a sosit caporalul Ţăpurel Ion, care mi-a raportat: „Domnule căpitan, grupa noastră, în frunte cu dom' sergent, a pătruns în ferma Clara prin surprindere. Am capturat 3 hortişti. Aştept noi ordine".

Deodată, un tropot pe şosea... venea sergentul-major Ciurea singur. A raportat trist: „Domnule căpitan, lîngă canton fruntaşii Mîrlea şi Vlăsceanu, împreună cu sergentul Tănase Gheorghe, au intrat într-un cîmp de mine; au fost aruncaţi în aer... A păstrat cîteva clipe de tăcere îndurerată, apoi a continuat: Eu am pătruns în canton. Acolo, nimeni. Însă lîngă fereastra dinspre calea ferată era un neamţ mort, subofiţer. Am ridicat porthartul şi o geantă mare de piele împreună cu această staţie portabilă de radioemisie-recepţie".

Am raportat urgent, telefonic, situaţia. Mi s-a comunicat să-l trimit repede pe Ciurea cu toate capturile la postul de comandă al diviziei, iar la ferma Clara să amplasez repede un pluton care să fie un post avansat pentru atacul de a doua zi.

A sosit şi sublocotenentul Ionescu cu cei trei ostaşi şi un prizonier. Pe acesta îl prinsese la întoarcerea din misiune. Fascistul se rătăcise fugind de la ferma Clara. „La dreapta şoselei ce intră în Carei se perindă multe siluete de inamici care sosesc dinspre comuna Moftinul Mare, aflată la nord de Carei. În oraş se aud zgomote surde de motoare. Pe marginea oraşului dinspre castel am zărit umbre care parcă fumau, ceea ce înseamnă că nu ne-au simţit..."

N-a terminat să-şi spună ultimul cuvînt că înapoia poziţiilor noastre de infanterie, în jurul cantonului şi în spaţiul fermei Clara, s-au năruit cîteva salve de artilerie dinspre Carei.

Din poziţiile româneşti nu s-a tras nici un foc. Comandamentul diviziei, analizînd toate informaţiile, a hotărît să atacăm cît mai degrabă, înainte de ivirea zorilor.

...Cînd pe întregul front al diviziei s-au înălţat către cupola întunecată a cerului rachete roşii, „tăvălugul de foc" românesc şi-a luat avînt, a spart hăurile nopţii. Duşmanul a fost surprins. S-a dezmeticit, a dat şi el drumul la trageri cu tot armamentul, dar foarte dezordonat. Infanteriştii noştri trăgeau din mers cu puştile, cu automatele. Printre unităţile noastre din primele rînduri se scurgeau spre inamic sforile de foc ale mitralierelor româneşti. Pe deasupra noastră vuiau proiectilele artileriei şi brandurilor Diviziei „Mărăşeşti"... Văpăi, explozii în frontul duşman...

Urale, împuşcături, aruncări de grenade din partea alor noştri.

Cînd noaptea începea să se îngîne cu ziua, s-a dezlănţuit lupta în oraş. Aruncătoarele sergentului t.r. Gheorghe Amăriuţii băteau în centrul localităţii şi spre gară. Mitralierele sergentului Stănică rădeau cu foc strada principală. Puşcaşii şi pistolarii sublocotenenţilor Iancuţ şi Ionescu asaltau printre case, prin grădini, pe uliţele cu noroi. Sublocotenentul Pena Dumitru, cu o mînă de ostaşi, s-a angajat în lupta din curtea castelului. Au căzut ciuruiţi de gloanţe caporalul acela mic, îndesat şi ca un argint viu, Bălteanu Petre, soldaţii Negreanu, Boeriu, Năstase şi mulţi alţi eroi.

Către orele 9, sublocotenentul Ionescu Nicolae, într-un vîrtej de fum şi explozii de branduri, ajutat de soldaţii săi, a împlîntat în centrul oraşului tricolorul românesc, adus de un grup de tineri din Carei. Alt tricolor a fost ridicat în curtea castelului.

Clipe de neuitat!... Spre orele 9,30–10, în aburii dimineţii de 25 octombrie 1944, amestecaţi cu prăfăria, şi fumul încrîncenărilor cu iz de sînge şi în

ROMAN FOILETON

Cei cinci şi COMOARA

TUDOR NEGOIŢĂ

4

Coliba e aproape goală. O singură pătură, care a fost cîndva galbenă, acum ar fi greu de spus ce culoare are, zace azvîrlită pe un pat de stuf. Nimic în rest. Sultan se strecoară însă pe lîngă Dana, care s-a oprit în uşa colibei, vine şi face un control calificat cu detectorul universal pe care-l are în nasul lui umed.

– Poate găsiţi măcar ceva stupefiante, o casetă cu bijuterii sau... planurile secrete ale unei instalaţii de capturat ţînţari! strigă Sandu, plesnindu-se pe ceafă cu palma.

Nu-i dăm atenţie nici acum. Sultan a început deodată să rîcîie cu laba la un capăt al patului improvizat.

– Probabil e acolo ceva! zice, nu ştiu de ce în şoaptă, Dana.

Ridic pătura, dau la o parte un braţ de stuf. Nimic. Sultan investighează din nou locul, foarte metodic, începe să rîcîie iarăşi, cu convingere.

Constat că pămîntul e mai afînat acolo unde scormoneşte, aşa că îngenunchez şi mă aştern pe lucru, dînd binişor pămîntul la o parte.

Sandu e şi el acum în uşa colibei. Privesc toţi trei înăuntru, astfel că Mihăiţă – pentru a nu pierde secvenţa asta, care-i aminteşte, se vede, vreun film văzut la televizor, cu niscai comori ascunse de piraţi – se lasă-n patru labe şi mă urmăreşte c-un interes deosebit.

Mă uit la ei, ar fi numai buni să le fac o fotografie, aşa cum stau holbîndu-se în tăcere la mine şi la Sultan. Mă-ntreb ce figuri ar face dacă am da la lumină vreo cutie de conserve sau ceva oase de peşte.

Scot totuşi în continuare pămîntul din groapa care ajunge de-o palmă; abia acum simt, în sfîrşit, în vîrful degetelor ceva. Mai departe! Reuşesc să degajez un pachet cam cît un casetofon – asta ar fi o chestie, să găsim chiar un casetofon cu cine ştie ce imprimare! Pachetul e înfăşurat într-un ziar vechi şi legat c-o sfoară groasă.

– Ce-i? întreabă Sandu.

N-am de unde să ştiu ce-o fi, aşa că

Ilustraţie de POMPILIU DUMITRESCU

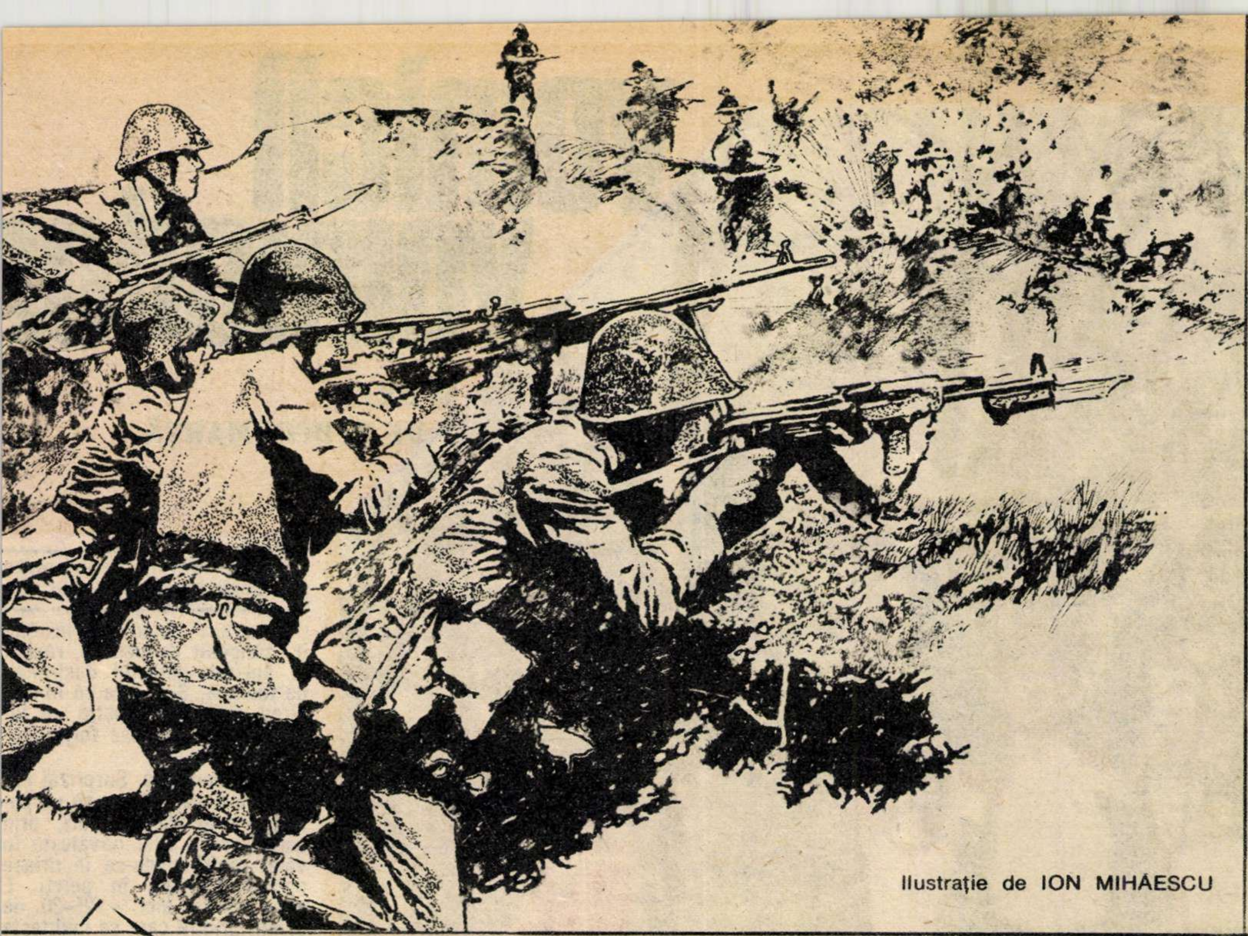

Ilustrație de ION MIHĂESCU

geamăt jalnic de muribunzi, cele trei regimente ale diviziei noastre au atins, în sectoarele satelor Urziceni şi Căpleni, de la vest de Carei, adevărata frontieră de apus a Patriei. În timp ce avangărzile treceau vijelios granița, localnicii au scos la iveală vechile borne ale frontierei României. Sub pavăza avangărzilor, masele de ostaşi, subofiţeri şi ofiţeri s-au îmbrăţişat cu mulţimile eliberate. Se aruncau în sus capele, căciuli, se luau în palme fărîme de pămînt care erau sărutate, puse la piept, băgate în raniţe. De ici, de colo, au început să susure cîte o armonică, cîte o vioară, să se înfiripe hore, jocuri...

La dreapta Corpului nostru de armată, Corpul 2 armată cu Divizia 11 infanterie, în cooperare cu trupe sovietice, eliberau orasul Satu Mare.

În acea zi de 25 octombrie 1944, presa din Bucureşti scria „Începînd din zorii zilei, deasupra ultimelor două cetăţi româneşti din Ardealul de nord – Careii Mari şi Satu Mare – tricolorul nostru fîlfîie din nou biruitor. Dincolo de frontieră... cu începere de la orele 9,00 trec masiv în cadenţa biruinţei bravele trupe... soli ai eliberării celor robiţi şi soli ai libertăţii..."

Spectacole pentru toţi copiii ţării

...Cîteva cuvinte despre un spectacol prezentat, cu mult succes, în cadrul Filarmonicii „George Enescu", pe marea scenă a Ateneului Român: este vorba de „Micul coşar", operă pentru copii de B. Britten, în scenografia lui O. Dibrov şi regia lui I. Caramitru.

Desigur, nu libretul este important — adică nu povestea: pe micul coşar sărac Sam, cel asuprit de stăpînii lui, Black Bob şi Clem, îl salvează copiii dintr-o casă de vacanţă, îl ascund de răutatea administratoarei Miss Boggot, îl hrănesc şi îi vor găsi, pînă la urmă, şi o familie. Important este că interpreţii-copii cîntă şi dansează splendid această poveste, iar spectatorii-copii din sală înţeleg totul, participă şi se lasă furaţi de muzică, de spectacolul de operă spre care ei fac, astfel, primii paşi.

Îi ajută regizorul, popularul actor Ion Caramitru, cel care ştie bine limba copiilor, îi ajută corul de copii „Voces Primavera" (de la Casa pionierilor şi şoimilor patriei a sectorului I, Bucureşti), mica orchestră de copii dirijată de Claudiu Negulescu, specialiştii care au făcut pregătirea muzicală a acestui spectacol — R. Băluţă şi M. Vîrtosu, ca şi interpreţii rolurilor adulte.

Copiii din Bucureşti deci au la îndemînă un spectacol prin care se pot apropia de muzică, de cultură. **Dar nu numai ei** — şi tocmai de aceea mă adresez sutelor de mii de elevi, cititori ai revistei „Cutezătorii"... Mă gîndesc la acele **excursii** nenumărate pe care le fac pionierii şi şcolarii ţării spre Bucureşti, capitala României. În programul vostru de excursie, **alături de vizitarea muzeelor**, includeţi, dragi prieteni, şi **o vizită la Ateneul Român!**

ALEXANDRU MIRONOV

ROMAN FOILETON

ROMAN FOILETON

desfac nodul, despachetez din ziare ciudata descoperire, mă apropii cu ea de intrarea în colibă, urmărit de ochii întregii asistenţe, inclusiv ai lui Sultan.

- O carte?! exclamă Dana.

- Da. O carte, spun cam nedumerit. Sandu pufneşte batjocoritor:

- Să vedeţi că-i „Robinson Crusoe"! Individul şi-o fi propus să... experimenteze, aici, în baltă...

- Lasă prostiile! zice Dana simplu. Mă-ntreb, continuă ea, de ce-a adus cartea asta aici şi... de ce s-a apucat s-o îngroape?

- În ce limbă o fi? se miră Mihăiţă, care s-a înălţat pe vîrfuri şi priveşte peste braţul meu.

Ei bine, întrebarea lui Mihăiţă e de-o sută de puncte. Ne uităm la carte toţi patru, adică eu, Mihăiţă, Dana şi Geta, facem o sută de presupuneri, dar pînă la urmă nu izbutim să ne dăm seama în ce limbă e.

- Astea par să fie nişte hărţi! Ei, schiţe de... de poduri, observă Dana.

- Şi-aici, calcule, ecuaţii, aşa ceva, descoperă Geta două pagini mai departe.

- Dom'ne, copertele cred că fac toţi banii! intervine practic şi Sandu. Ne ia cartea din mînă, o cîntăreşte în palmă, parc-ar vrea s-o vîndă la kilogram şi constată: Grea carte, măi frate! şi legată-n piele ca un ceaslov. O fi una de aia popească.

- Nu-i popească, sînt acolo nişte calcule, un fel de reţete, se aude vocea Getei în spatele meu.

- Or fi reţete călugăreşti de pus ciuperci la murat! zice Sandu,eu îi iau volumul, văru-meu nu pierde ocazia să spună repede: „Expertul Radu Dima începe cercetarea ştiinţifică a misterului". Să vedeţi că în coperte descoperă nişte plăci de aur sau măcar un cifru secret.

- Să ştii tu, constată Dana pe un ton de savantă supărată, că în hărţile acelea sînt nişte maluri de apă. Şi dacă ne-aducem aminte de inel, inelul acela de aur pe care individul care-a fugit prin baltă l-a dat celuilalt...

- Radule, întrerupe Sandu plictisit ca un astronom căruia nişte ageamii încearcă să-i explice cum vine treaba cu talba-nmulţirii. Radule, nu cumva crezi şi tu că-i vorba de „vreo comoară"?

- Eu mă-ntreb doar a cui o fi cartea asta. Uite, aici, pe prima pagină, este o iscălitură.

- Dr., adică doctor, An-drei Mar-cea, silabiseşte Dana. Cine-o fi acest doctor Marcea?

- Cum cine? pufneşte Sandu.

- Să nu-mi spui că un doctor stă singur în mizeria asta de colibă şi fuge cînd ne vede, amintesc eu.

- Se vede că-i un doctor care se simte cu musca pe căciulă cine ştie pentru ce! nu se lasă Sandu.

- Ori că a furat cartea! spune nesigur Mihăiţă.

- Sau i-a furat cineva cartea! sugerează Dana.

- Dar... Dacă a venit aici să verifice... poate vrea să verifice dacă e adevărat ce scrie în cartea asta? întreabă Geta.

- Da, da, da! Şi să descopere „comoara din lacul cu brotăcei"! reia Sandu, agasat de ipotezele noastre.

- Chiar crezi că-i imposibil!? sare ca arsă Dana. Dacă reţetele alea sau ce-or fi sînt pentru nişte medicamente din plante de apă, de exemplu, şi doctorul poate voia...

- **Dacă** ne mai pierdem timpul cu „poate", ne-apucă seara aici, pe malul bălţii! Şi vin ţînţarii! se plesneşte Sandu iar peste ceafă. Auziţi, botanistelor! Ţînţarii! Şi-ăştia-s ţînţari de baltă, calificaţi, pentru care comoara o să fim noi!

- Mda!... Ce facem, Radule? mi se adresează prima dată pe nume Dana, privind la mine ca la un conducător de expediţie.

Mă face aproape să roşesc, cu-atît mai mult cu cît ştiu ce-ar trebui să facem tot atît de bine pe cît ştiu numărul exact al trestiilor din baltă. Mă scarpin în cap şi hotărăsc cu siguranţa unui amiral pus să comande un escadron de husari:

- Cred că... trebuie să luăm cartea cu noi.

- Păi de ce? vrea să ştie Sandu.

- S-o ducem doctorului Marcea... sau, dacă nu-l găsim, s-o lăsăm la miliţie.

- Şi dacă cel care-a fugit era totuşi doctorul Marcea? se-ndoieşte de soluţia mea Geta.

- Nu se poate! De ce-ar fi ţinut-o în ziare, îngropată în pămînt, în colibă? De ce-ar fi dispărut atît de grăbit cînd ne-a văzut? Iar dacă totuşi e el, îi lăsăm un bilet. Să vină să-şi ia cartea de la miliţie.

- Şi să plătească, el sau celălalt, mulineta lui Mihăiţă! adaugă Dana. Da, aşa e foarte bine, decide ea. Aşa să facem!

Şi uite-aşa facem, adică botanistele îmi împrumută un pix cu care scriu mare pe ziarul în care era înfăşurat volumul: „Cartea se află la doctorul Marcea sau la miliţie". Nu cred că-i cazul să iscălesc, pun ziarul pe pătura din colibă, peste el o piatră şi pornim înapoi spre oraş, sub conducerea aceluiaşi ghid cu coadă alsaciană, care aleargă înainte şi ne semnalizează direcţia prin hămăituri repetate.

Nu mai spun cît de plin de obstacole şi ipoteze e drumul. Fiecare caută să-şi imagineze cine poate fi acest doctor Marcea. Nimic n-are însă importanţă, pentru că „marea bombă" pică abia cînd la poşta din oraş găsim în cartea de telefon numele doctorului.

(Va urma)

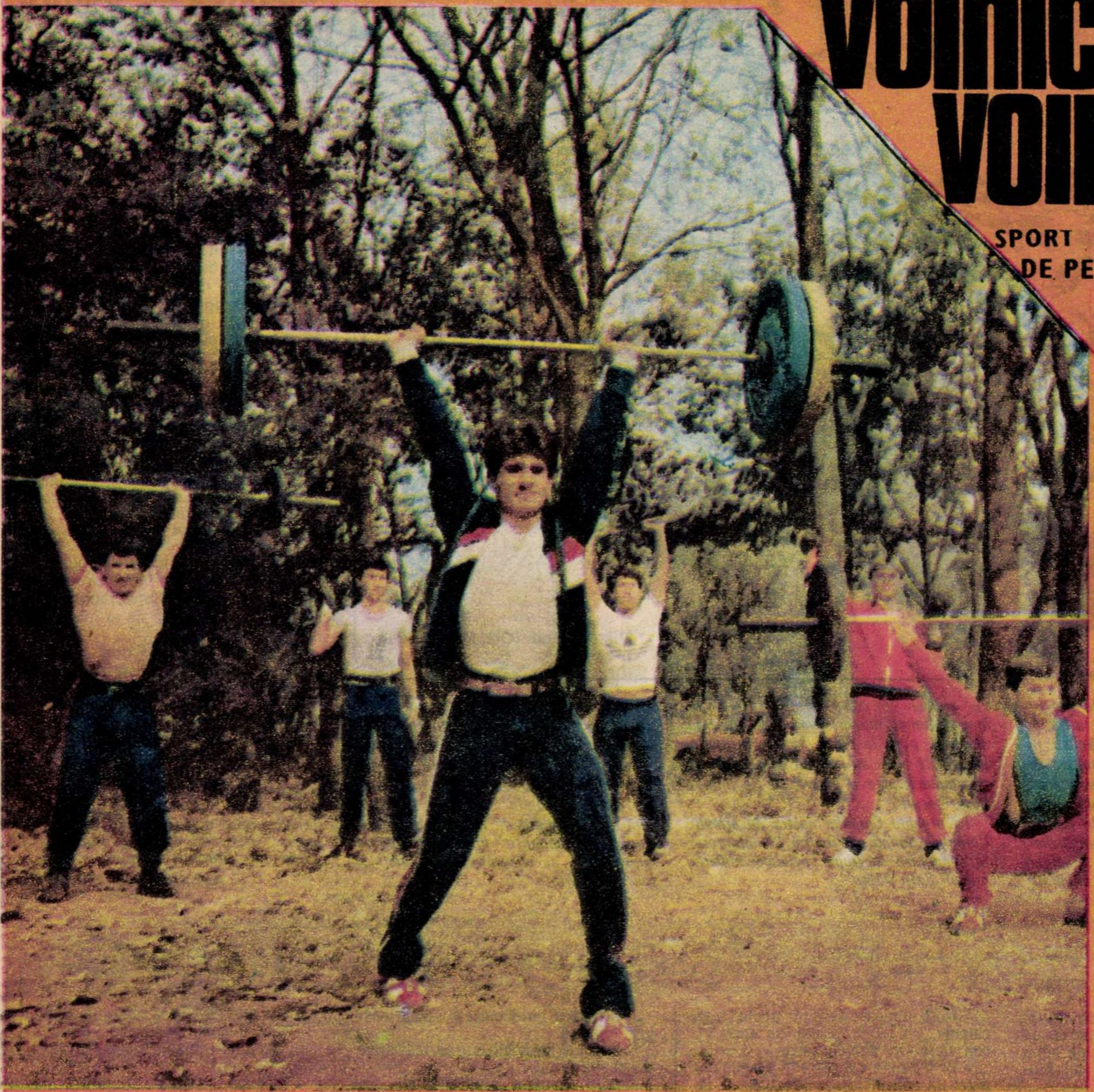

voinicii voinicilor

SPORT
DE PERFORMANȚĂ

Performanţele neobişnuite ale unor băieţi obişnuiţi

Bubuituri puternice, însoţite de zăngănit de fierărie, răzbat în liniştea parcului desfrunzit de toamnă. S-ar zice că în clădirea din faţa noastră se lucrează la cinci-şase forje deodată...

Deschidem uşa. Surpriză! Păşim într-o sală mare, cu un perete întreg de geamuri, prin care lumina zilei năvăleşte în voie, răsfrîngîndu-se în uriaşe oglinzi montate în pereţi. E lume multă aici – 25–30 de băieţi, printre care se învîrteşte un bărbat cu părul înspicat. Sînt atît de preocupaţi de ceea ce fac încît nimeni nu ne observă şi avem timp că admirăm spectacolul inedit care n se oferă: unii se „luptă“ cu haltere enorme, pe care le ridică din cîteva mişcări scurte, precise, pînă sus, deasupra capului, apoi le lasă să cadă cu zgomot; alţii fac exerciţii la cele cîteva aparate speciale sau cu greutăţi; cîţiva, privindu-se în oglindă, repetă nişte mişcări ciudate, luate parcă dintr-un dans de luptă.

Aceasta este – cum i se spune aici, mai în glumă, ma în serios – „fabrica de... voinici“ din cadrul Complexulu sportiv bucureştean „23 August“.

O fi meritînd oare secţia de haltere a Clubului sportiv „Viitorul“ această denumire, neoficială, dar atît de expresivă? Gabriel Stoicescu ne asigură că da. Şi ne prezintă cîteva argumente.

Cînd a venit el aici, în urmă cu trei ani şi jumătate, era un băiat firav: măsura 1,47 m ş cîntărea doar 36 kg. Acum ar 1,71 m şi 64 kg. Dar, poate chiar dacă Gabriel n-ar fi practicat sportul halterelor, ar f crescut şi ar fi atins acelaş gabarit. Cu siguranţă însă că n-ar fi fost atît de armonios dezvoltat cum este acum. Ş n-ar fi dispus de forţa care clocoteşte azi în acest băiat. Greutatea totală cu care Gabriel a cucerit, în urmă cu cîteva luni la 15 ani neîmpliniţi, titlul d campion naţional la copii p 1983 e de 175 kg – 75 la stilu smuls şi 100 la stilul aruncat

Se spune că un om car poate să ridice şi să ţină î mîini, deasupra capului, tim de două-trei secunde, o greutate egală cu greutatea lui corporală este socotit puternic Atunci cum poate fi considera Gabriel, care reuşeşte aceast

„figură" cu o halteră cu 36 kg mai grea decît greutatea lui? Voinicul-voinicilor, bineînţeles.

Şi nu e singurul. Toţi cei 35 de halterofili din grupa de avansaţi – 20 mai mici decît Gabriel, 15 cu doi-trei ani mai mari – pot fi numiţi la fel. Răzvan Galani se antrenează de patru ani în sala aceasta şi acum, la 14 ani, cîntărind 59 kg, ridică 80 kg la stilul smuls şi 90 la stilul aruncat. Juniorul Cristian Andrei Mirea (15 ani şi jumătate, 65 kg), care practică acest sport doar de un an, a reuşit, într-o recentă competiţie locală, să ridice 82,5 kg la stilul smuls şi 100 la stilul aruncat.

„Reţeta" după care se obţine puterea fizică

Cum reuşesc băieţii aceştia să ajungă într-un an, doi sau trei atît de puternici? Profesorul Nicolae Amzuică, maestru al sportului şi antrenorul lor, ne explică:

– Se pregătesc după un program complex, teoretic şi practic, gîndit astfel încît băieţii să-şi dezvolte forţa şi reflexele, să-şi însuşească tehnica, toate „secretele" acestui sport cu adevărat bărbătesc.

În ce constă acest program? Să zicem că un „novice" de 10 ani a hotărît să practice acest sport şi se prezintă la profesorul Amzuică. Acesta, după ce-l urcă pe cîntar şi-l măsoară cu metrul şi cu... ochiul lui experimentat, stabileşte dacă are „stofă" de halterofil, în care caz îl primeşte în grup. În primul an el nu va face, în aparenţă, cine ştie ce: angajîndu-se să respecte un regim strict de muncă şi odihnă, de alimentaţie raţională, impus şi controlat periodic de către antrenor, el va veni la antrenament de trei pînă la cinci ori pe săptămînă şi timp de o oră sau două va juca volei, fotbal, va practica atletismul (îndeosebi sărituri şi alergări), va face exerciţii de gimnastică (în special flotări şi căţărări); va mai asculta cîteva lecţii teoretice şi va învăţa, folosindu-se de bastoane speciale, tehnica de ridicare; în plus, va executa cam 10 000 de ridicări de greutăţi, începînd cu cele mai mici, de cîteva kilograme, pînă la cele egale cu greutatea lui.

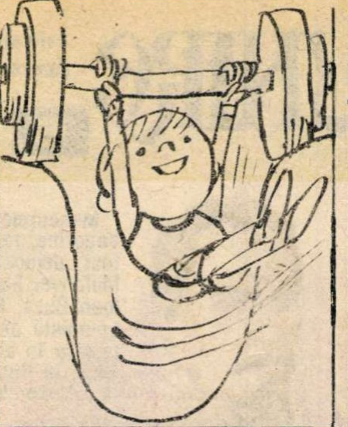

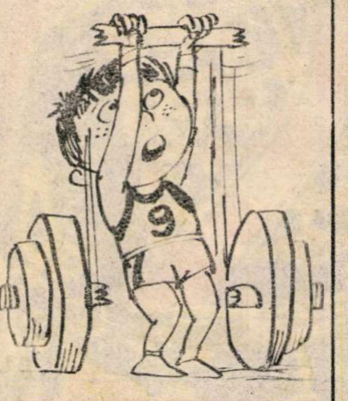

Pare a fi un program nepretenţios, dar toate elementele lui sînt în aşa fel calculate de antrenor încît la sfîrşitul anului „novicele" ştie o mulţime de lucruri despre haltere şi arată cu totul altfel: a crescut în înălţime şi în greutate, şi-a dezvoltat mult capacitatea toracică (deci şi cea respiratorie), dar, mai ales, toate grupele de muşchi şi e gata pentru exerciţiile de forţă. Aceste exerciţii încep, de regulă, în al doilea an de pregătire şi constau în 15–20 000 de ridicări de haltere, începînd cu cele egale cu greutatea lui şi continuînd, încet-încet, pînă la... limita proprie. Aici sînt respectate mai multe „reguli de fier". Cea mai importantă e ca în timpul antrenamentelor fiecare sportiv să lucreze cu o halteră de o asemenea greutate încît să poată executa cu ea, fără efort excesiv, cinci ridicări una după alta. Azi, de pildă, eroul nostru va lucra relativ uşor cu o halteră de 50 kg, cu care ieri-alaltăieri lucra mai greu. Mîine va lucra tot cu aceasta, poimîine la fel, pînă cînd haltera respectivă i se va părea uşoară ca un... fulg. Atunci, cu consimţămîntul antrenorului şi sub supravegherea acestuia, va spori greutatea cu 1–2,5 kg. Şi aşa mai departe, pînă la suta de kilograme şi chiar peste ea. Totul dozat cu inteligenţă şi executat cu o nesfîrşită răbdare, pentru a se evita orice efort inutil şi dăunător, orice risc de accidentare.

O luptă cu tine insuţi, din care nu poţi ieşi decît invingător

Ce-i determina pe băieţii aceştia să se dedice unui sport greu, şi de ce, după cum ni s-a spus, cei care apucă să intre o dată în sala aceasta vin pe urmă mereu, ani în şir?

În primul rînd e vorba despre mirajul puterii fizice. Nu-i puţin lucru să devii, în cîţiva ani doar, un bărbat dintre cei mai puternici. Apoi de dorinţa tinerilor de a se afirma în sportul de performanţă. Cu gîndul la Jocurile Olimpice din 1988, toţi, fără excepţie, visează şi se străduiesc să intre în lotul naţional – mai întîi în cel de juniori, apoi în cel de seniori. Dar sportul acesta e şi pasionant, surprinzător de pasionant pentru cei care-l practică.

La haltere, mai evident decît în alte sporturi, pot fi demonstrate posibilităţile fizice şi morale practic nelimitate ale omului. Dacă un halterofil reuşeşte să ridice 100 kg, el încearcă, şi de cele mai multe ori izbuteşte, să ridice şi 101 kg. La aceste 101 mai adaugă încă unul, şi încă unul, şi aşa mai departe. De fiecare dată cînd ai atins un prag, ai convingerea că poţi să treci peste el şi, dacă te ambiţionezi, reuşeşti. E o luptă cu tine însuţi, care te formează şi te căleşte, o luptă în care ai numai de cîştigat.

– Sînt convins – ne-a mărturisit Gabriel – că nici un alt sport nu m-ar fi făcut atît de puternic şi de rezistent şi nu mi-ar fi plăcut atît de mult. Îmi plac halterele şi pentru că aici riscul de plafonare timpurie e mult mai mic. Dacă te pregăteşti conştiincios şi dai dovadă de voinţă, în fiecare zi poţi să adaugi măcar un gram la greutatea pe care ai ridicat-o cu o zi înainte. Sînt şi situaţii, mai ales în concursuri, cînd, printr-o concentrare maximă, reuşeşti să ridici cu două, trei, ba chiar cu cinci kilograme mai mult decît ai ridicat vreodată. Şi-mi plac halterele pentru că după fiecare antrenament simt în mine forţă şi sănătate...

Îl ascultăm şi nu putem să nu-l credem pe Gabriel Stoicescu, proaspăt campion naţional. Desigur, sportul acesta este aşa cum zice el şi nu altfel. Ştim totuşi că sînt destui cei care cred că practicarea halterelor ar fi dăunătoare, că halterofilii n-ar mai creşte normal în înălţime, că ar risca să contracteze unele tulburări cardiace şi că sînt expuşi permanent unor accidente destul de grave.

– Nu-i decît o prejudecată pe care realitatea o infirmă în întregime, ne asigură profesorul Amzuică. Eu lucrez aici din 1962. În aceşti 21 de ani n-am avut nici un accident mai serios. O dovedesc fişele zecilor de halterofili pe care i-am pregătit. Fiecare copil sau tînăr căruia medicul îi permite să practice orice sport poate alege halterele. El se va dezvolta normal din toate punctele de vedere, devenind un bărbat dintre cei mai puternici şi sănătoşi, dintre cei mai frumoşi.

Sînt, într-adevăr, nu numai voinici băieţii aceştia, ci şi frumoşi. E o plăcere să-i priveşti. Şi în sala de antrenament, şi pe stradă, şi în clasă. Sînt nu numai armonios dezvoltaţi, ci şi calmi, liniştiţi, bine dispuşi, cu atenţia mereu trează, capabili de mari eforturi, nu numai fizice, ci şi intelectuale. Faptul că toţi învaţă bine şi unii foarte bine nu-i deloc întîmplător.

Priviţi fotografiile alăturate. Nu-i aşa că par nişte Feţi-Frumoşi?

Fotografii şi text:
CONSTANTIN DIACONU

Premiile revistei „Cutezătorii"

REZULTATELE CONCURSULUI „EROICA '83"

POEZIE

PREMIUL I — „Tricolorul" şi „Mesaj" — **Tamara Oţet**, clasa a VII-a, Casa pionierilor şi şoimilor patriei Jibou, jud. Sălaj.

PREMIUL II — „Copilăria" şi „Pentru pace" — **Cristina Botaş**, clasa a V-a, Şcoala generală nr. 29, Galaţi.

PREMIUL III — „Patria mea", **Mariana Marin**, clasa a VI-a A, Şcoala generală Maia, comuna Brazii, jud. Ialomiţa.

REPORTAJ

PREMIUL I — „Fiii focului", **Elena Iuliana Vizitiu**, clasa a V-a A, Subredacţia „Tot înainte", Hunedoara.

PREMIUL II — „Ogoarele vorbesc" şi „De vorbă cu un erou", **Roxana Andreea Popoiu**, clasa a V-a, Subredacţia „Tot înainte", Hunedoara.

PREMIUL III — „Căutătorii aurului negru", **Cornelia Monica Pleşa**, clasa a V-a, Subredacţia „Tot înainte", Hunedoara.

POVESTIRE-EVOCARE

PREMIUL I — „Zorile" şi „Izvorul", **Anca Antonela David**, clasa a VIII-a F, Şcoala generală nr. 11, Iaşi.

PREMIUL II — „Chipul unui comunist", **Iuliana Adochiţei**, clasa a VII-a D, Subredacţia „Tot înainte", Hunedoara.

PREMIUL III — „Băncile" şi „Soldatul necunoscut", **Iulian Constantin**, clasa a VI-a, Şcoala generală nr. 2, Medgidia.

MENŢIUNI SPECIALE

Delia Antonesi, clasa a VIII-a, Şcoala generală nr. 2, Gura Humorului, **Ioana Mureşan**, clasa a VIII-a C, Şcoala generală nr. 5, Cîmpia Turzii, **Elena Ciur**, clasa a VIII-a, Şcoala generală Buhalniţa, jud. Iaşi; **Patricia Goncea**, clasa a V-a, Şcoala generală nr. 29, Galaţi, **Dana Anuşca**, clasa a VIII-a B, Şcoala generală nr. 2, Gura Humorului; **Ciprian Stoica**, clasa a VIII-a, Şcoala generală nr. 29, Galaţi, **Alexandra Grigorescu**, clasa a V-a, Cenaclul Casei centrale a pionierilor şi şoimilor patriei Bucureşti; **Carmen Marinela Niţă**, clasa a VIII-a B, Şcoala generală Maia, comuna Brazii, jud. Ialomiţa, **Daniela Bălan**, Şcoala generală nr. 2, Deva, **Aurelia Baci**, Şcoala generală nr. 4, Bistriţa, jud. Bistriţa-Năsăud, **Doina Adriana Stan**, clasa a VIII-a, Cenaclul literar al Casei pionierilor şi şoimilor patriei Galaţi; **Daniela Săbăduş**, clasa a V-a, Cenaclul Casei pionierilor şi şoimilor patriei Jibou, jud. Sălaj; **Dana Mihai**, clasa a VI-a B, Şcoala generală nr. 19 Bucureşti; **Mihaela Tufă**, clasa a VIII-a, Şcoala generală nr. 178, Bucureşti; **Mioara Lalescu**, clasa a VIII-a B, Şcoala generală nr. 12, Reşiţa; **Mariana Bilţ**, clasa a VIII-a, Borsec, jud. Harghita; **Antonela Voicu**, Şcoala generală nr. 175, Bucureşti; **Marcela Brustur**, clasa a VIII-a, Subredacţia „Tot înainte", Hunedoara. **Maria Stănescu**, clasa a VIII-a, Cenaclul Casei centrale a pionierilor şi şoimilor patriei Bucureşti, **Carmen Chelboiu**, clasa a VI-a, Şcoala generală nr. 2, Slobozia, jud. Ialomiţa; **Ruxandra Stănică**, clasa a VI-a A, Şcoala generală nr. 1, Buşteni, **Costinela Tacea**, clasa a VII-a A, Şcoala generală nr. 1, Buşteni, **Alina Hoarţă**, Şcoala generală nr. 2, Iaşi; **Mihaela Hornicar**, clasa a VII-a, Casa pionierilor şi şoimilor patriei Jibou; **Luminiţa Ioana Văleanu**, clasa a VIII-a, Cenaclul „Porţi de cristal", Casa pionierilor şi şoimilor patriei Jibou, jud. Sălaj; **Margareta Pantea**, clasa a VII-a B, Şcoala generală nr. 1, Moreni, jud. Dîmboviţa.

DESEN

PREMIUL I — **Mihaela Niţoiu**, Şc. generală Albeştii-de-Argeş, jud. Argeş.

PREMIUL II — **Virginia Marina**, Şc. generală Albeştii-de-Argeş, jud. Argeş.

PREMIUL III — Adrian Voicu, Şc. generală nr. 11, Buzău.

MENŢIUNI — Cătălin Saizescu, Bucureşti, Gina Moraru, Gina Zvetlana Stan, Gina Vicol, Casa pionierilor şi şoimilor patriei Murgeni, jud. Vaslui; **Luminiţa Cimpeanu, Bianca Arina Chiriloiu, Gabriela Pătru,** Şc. generală Albeştii-de-Argeş, jud. Argeş; **Simona Vidican, Dorina Zuba,** Casa pionierilor şi şoimilor patriei Curtici, jud. Arad; **Loredana Baigan**, Şc. generală nr. 2, Petrila, jud. Hunedoara.

Cutezătorii

Redactor şef: MIHAI NEGULESCU; Secretar responsabil de redacţie: OVIDIU ZOTTA; Responsabil de număr: HORIA ARAMĂ; Prezentare artistică: POMPILIU DUMITRESCU; Prezentare tehnică: LUCIA SICOMAŞ.

Redacţia Piaţa Scinteii nr. 1, Bucureşti 33. Telefon: 17 60 10. ADMINISTRAŢIA: Editura „Scînteia". TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE: prin oficiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departamentul export-import presă P.O.B. 136—137. Telex 11 226 Bucureşti.

Index 41838 12 pagini 1,50 lei

TREPTE SPRE MAREA UNIRE

6

Evocare de **VLAICU BÂRNA**
Desene de **VALENTIN TĂNASE**
și **RADU VINTILESCU**

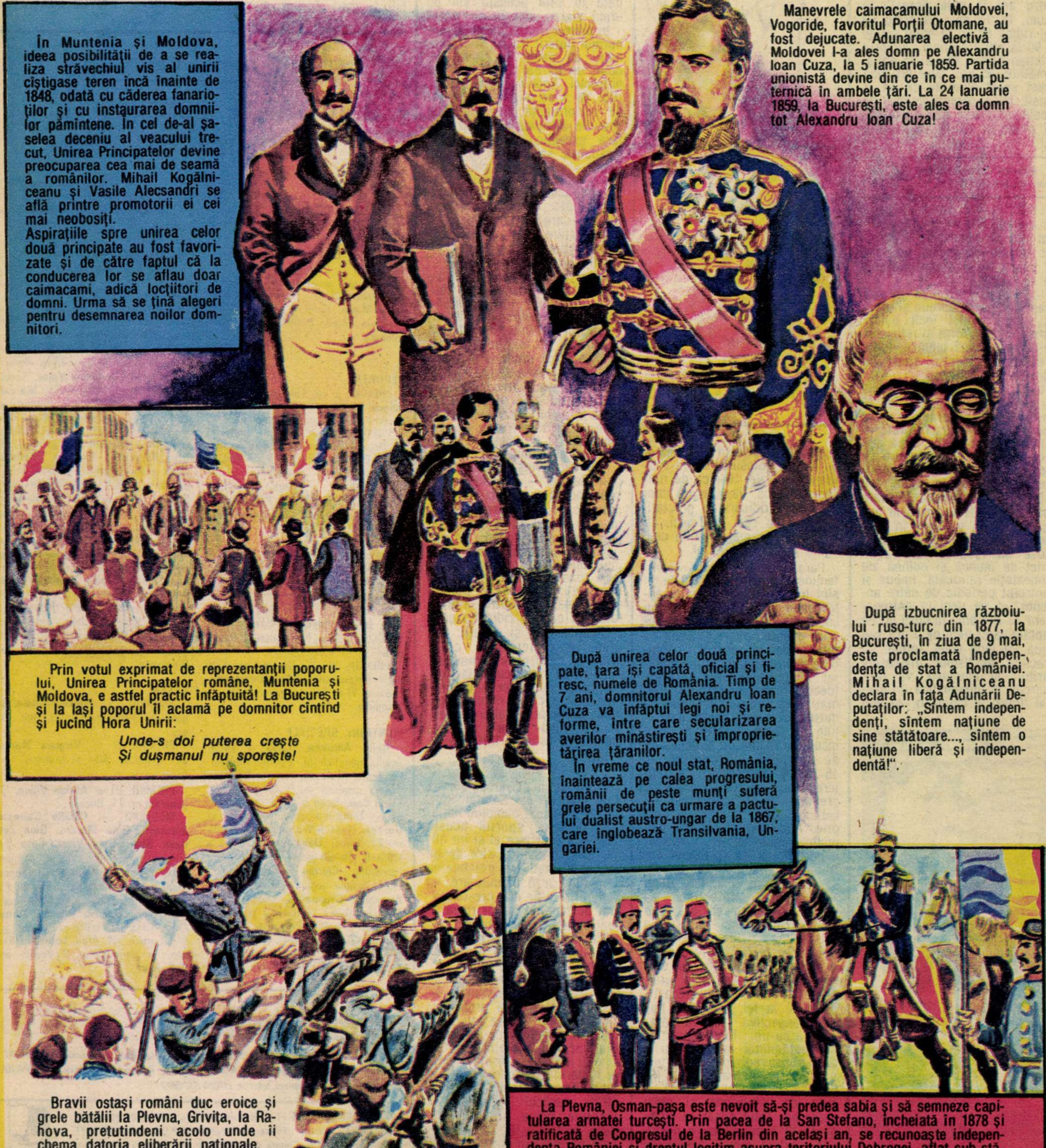

În Muntenia și Moldova, ideea posibilității de a se realiza străvechiul vis al unirii cîștigase teren încă înainte de 1848, odată cu căderea fanarioților și cu instaurarea domniilor pămîntene. În cel de-al șaselea deceniu al veacului trecut, Unirea Principatelor devine preocuparea cea mai de seamă a românilor. Mihail Kogălniceanu și Vasile Alecsandri se află printre promotorii ei cei mai neobosiți.
Aspirațiile spre unirea celor două principate au fost favorizate și de către faptul că la conducerea lor se aflau doar caimacami, adică locțiitori de domni. Urma să se țină alegeri pentru desemnarea noilor domnitori.

Manevrele caimacamului Moldovei, Vogoride, favoritul Porții Otomane, au fost dejucate. Adunarea electivă a Moldovei l-a ales domn pe Alexandru Ioan Cuza, la 5 ianuarie 1859. Partida unionistă devine din ce în ce mai puternică în ambele țări. La 24 ianuarie 1859, la București, este ales ca domn tot Alexandru Ioan Cuza!

Prin votul exprimat de reprezentanții poporului, Unirea Principatelor române, Muntenia și Moldova, e astfel practic înfăptuită! La București și la Iași poporul îl aclamă pe domnitor cîntînd și jucînd Hora Unirii:

Unde-s doi puterea crește
Și dușmanul nu sporește!

După unirea celor două principate, țara își capătă, oficial și firesc, numele de România. Timp de 7 ani, domnitorul Alexandru Ioan Cuza va înfăptui legi noi și reforme, între care secularizarea averilor mînăstirești și împroprietărirea țăranilor.
În vreme ce noul stat, România, înaintează pe calea progresului, românii de peste munți suferă grele persecuții ca urmare a pactului dualist austro-ungar de la 1867, care înglobează Transilvania, Ungariei.

După izbucnirea războiului ruso-turc din 1877, la București, în ziua de 9 mai, este proclamată Independența de stat a României. Mihail Kogălniceanu declara în fața Adunării Deputaților: „Sîntem independenți, sîntem națiune de sine stătătoare..., sîntem o națiune liberă și independentă!".

Bravii ostași români duc eroice și grele bătălii la Plevna, Grivița, la Rahova, pretutindeni acolo unde îi chema datoria eliberării naționale.

La Plevna, Osman-pașa este nevoit să-și predea sabia și să semneze capitularea armatei turcești. Prin pacea de la San Stefano, încheiată în 1878 și ratificată de Congresul de la Berlin din același an, se recunoaște independența României și dreptul legitim asupra teritoriului Dobrogei, aflat sub stăpînire românească din timpuri străvechi.

(Va urma)

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

48

JOI, 1 DECEMBRIE 1983,
ANUL XVII (NR. 843)